

WOJEWÓDZKI SĄD ADMINISTRACYJNY
w WARSZAWIE

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU ADMINISTRACYJNEGO
w WARSZAWIE
w 2012 ROKU

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE WSTĘPNE.....	5
1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.....	6
2. Skargi kasacyjne.....	11
3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.....	12
4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.....	13
5. Grzywny.....	15
6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.....	15
II. ORZECZNICTWO WSA – ZAGADNIENIA WYBRANE.....	18
1. Gospodarka mieniem.....	18
1.1 Sprawy objęte dekretem o gruntach warszawskich.....	18
1.2 Uwłaszczenie państwowych osób prawnych.....	18
1.3 Trwały zarząd nieruchomościami.....	19
1.4 Scalenie i podział nieruchomości.....	19
1.5 Opłaty adiacenckie.....	20
1.6 Inne sprawy z zakresu gospodarki mieniem.....	21
2. Komunalizacja mienia.....	22
2.1 Nabycie mienia państwowego z mocy prawa przez gminę.....	22
2.2 Pozostałe sprawy z zakresu komunalizacji mienia.....	24
3. Wywłaszczenia i zwrot nieruchomości.....	26
3.1 Wywłaszczenie nieruchomości i odszkodowanie.....	26
3.2 Zwrot wywłaszczonej nieruchomości.....	27
4. Kościoły i związki wyznaniowe.....	29
4.1 Utworzenie Kościoła lub innego związku wyznaniowego, wykreślenie z rejestru.....	29
4.2 Regulacje spraw majątkowych.....	30
5. Pomoc społeczna.....	31
5.1 Zasiłki celowe i okresowe.....	31
5.2 Skierowanie do domu pomocy społecznej.....	32
5.3 Pomoc na usamodzielnienie dla wychowanka rodziny zastępczej.....	32
5.4 Inne sprawy z zakresu pomocy społecznej.....	32
6. Edukacja.....	33
6.1 Nadanie stopnia i tytułu naukowego oraz potwierdzenie równoznaczności dyplomów, świadectw i tytułów.....	33
6.2 Szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze.....	34
6.3 Dyrektorzy szkół.....	35
7. Stosunki pracy i stosunki służbowe.....	35
7.1 Stosunek służbowy żołnierzy zawodowych.....	35
7.2 Stosunek służbowy funkcjonariuszy Policji.....	36
7.3 Stosunek służbowy funkcjonariuszy Służby Celnej.....	37
7.4 Inspekcja pracy.....	38
7.5 Inne sprawy z zakresu stosunków pracy i stosunków służbowych.....	39
8. Sprawy mieszkaniowe.....	42
8.1 Równoważnik za brak lokalu mieszkalnego i za remont lokalu mieszkalnego.....	42
8.2 Inne świadczenia finansowe związane z lokalem mieszkalnym.....	42
9. Samorząd terytorialny.....	43
10. Broń i materiały wybuchowe z pominięciem wytwarzania i obrotu bronią i amunicją.....	44
11. Zatrudnienie i bezrobocie.....	45
12. Ochrona danych osobowych.....	46
13. Dostęp do informacji publicznej.....	48

14. Zobowiązania podatkowe.....	51
14.1 Podatek od towarów i usług.....	51
14.2 Podatek akcyzowy.....	57
14.3 Podatek dochodowy od osób prawnych.....	60
14.4 Podatek dochodowy od osób fizycznych.....	66
14.5 Podatek od spadków i darowizn.....	71
14.6 Podatek od czynności cywilnoprawnych.....	72
14.7 Podatek od nieruchomości.....	76
14.8 Ordynacja podatkowa.....	77
15. Postępowanie egzekucyjne.....	78
16. Ludność.....	79
16.1 Obowiązek meldunkowy.....	79
16.2 Akty stanu cywilnego.....	79
16.3 Obywatelstwo.....	79
17. Geodezja i kartografia.....	80
17.1 Ewidencja gruntów i budynków.....	80
17.2 Klasyfikacja gruntów.....	81
17.3 Rozgraniczenia nieruchomości.....	82
17.4 Uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii.....	82
18. Środowisko.....	82
18.1 Opłaty za korzystanie ze środowiska.....	82
18.2 Kary pieniężne za naruszenie wymagań ochrony środowiska.....	83
18.3 Odpady.....	84
18.4 Ochrona przyrody.....	84
18.5 Utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy.....	85
18.6 Pozostałe sprawy z zakresu środowiska.....	86
19. Zagospodarowanie przestrzenne.....	86
19.1 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	86
19.2 Lokalizacja dróg i autostrad.....	88
19.3 Lokalizacja innej inwestycji celu publicznego.....	88
19.4 Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu.....	89
19.5 Uzgodnienia w sprawach z zakresu zagospodarowania przestrzennego.....	91
20. Rolnictwo i leśnictwo.....	92
Sprawy inne (symbol 645).....	93
21. Cudzoziemcy.....	94
22. Obrót towarami z zagranicą.....	96
23. Kombatanci, świadczenia z tytułu pracy przymusowej.....	98
24. Finanse publiczne.....	100
25. Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych.....	102
26. Drogi i transport drogowy.....	105
27. Działalność gospodarcza.....	111
28. Geologia i górnictwo.....	116
29. Energetyka.....	118
30. Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć.....	118
31. Telemedia.....	124
32. Kultura fizyczna.....	128
33. Kapitał i bankowość.....	129
34. Własność przemysłowa.....	131
35. Fundusze emerytalne.....	133
36. Ubezpieczenia zdrowotne.....	134

37. Zdrowie	137
38. Budownictwo	139
38.1 Problem wzruszenia postanowienia uzgodnieniowego w postępowaniu głównym w zakresie inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko	139
38.2 Stwierdzenie nieważności uchwały dot. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jako przesłanka z art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a. do stwierdzenia nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę	142
38.3 Problematyka związana z ingerencją organów administracji publicznej w prawo własności przy realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 ze zm.)	143
38.4 Odpowiednie stosowanie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. Nr 749) w kwestii dotyczącej naliczania odsetek od nieuiszczonej w terminie opłaty legalizacyjnej	146
39. Drogi, koleje, lotnictwo, żegluga	148
39.1 Nadzór kolejowy	148
39.2 Kwestia możliwości wznowienia postępowania rejestracyjnego wobec właściciela pojazdu aktualnie zarejestrowanego i użytkującego pojazd, na tej podstawie, że poprzednikowi prawnemu organ odmówił wydania dowodu rejestracyjnego po wznowieniu postępowania	150
III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU	151
1. Wydział Informacji Sądowej	151
2. Szkolenia sędziów	154
SPIS TABEL	159

I. INFORMACJE WSTĘPNE

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie zatrudnionych było ogółem 542 osoby, w tym:

- 148 sędziów (4 sędziów NSA oraz 144 sędziów WSA),
- 25 referendarzy,
- 76 asystentów sędziego,
- 293 urzędników i pozostałych pracowników Sądu.

Sędziowie orzekali w ośmiu Wydziałach Orzeczniczych Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie oraz dodatkowo na 188 sesjach – w ramach delegacji (w tym 5 delegacji stałych) – w Naczelnym Sądzie Administracyjnym.

Właściwość przedmiotowa Wydziałów Orzeczniczych na dzień 31 grudnia 2012 r., kształtowała się następująco:

Wydział I – gospodarka mieniem, komunalizacja mienia, wywłaszczenia, kościoły, przejęcie mienia, pomoc społeczna;

Wydział II – edukacja, praca, sprawy mieszkaniowe, obronność, samorząd terytorialny, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, ochrona danych osobowych, informacja publiczna, ochrona informacji niejawnych, świadczenia w drodze wyjątku, lustracja;

Wydział III – zobowiązania podatkowe;

Wydział IV – ludność, gospodarka wodna, geodezja i kartografia, środowisko, zagospodarowanie przestrzenne, rolnictwo i leśnictwo, cudzoziemcy, zatrudnienie, kombatanci;

Wydział V – ceny, podatek akcyzowy, rolnictwo i leśnictwo, cła, finanse publiczne, subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacje rynków branżowych;

Wydział VI – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, działalność gospodarcza, geologia i górnictwo, gospodarka mieniem, energetyka, geodezja i kartografia, czynności i zajęcia, zdrowie, ubezpieczenia

majątkowe, jakość, teledmedia, broń i materiały wybuchowe, zatrudnienie, kultura fizyczna, sprawy kapitałowe i bankowość, własność przemysłowa, fundusze emerytalne, ubezpieczenia zdrowotne;

Wydział VII – budownictwo, drogi, koleje, lotnictwo, żegluga, zdrowie, kultura i sztuka;

Wydział VIII – sprawy z zakresu różnych symboli, przy właściwości miejscowej obejmującej powiaty: białobrzeski, grójecki, kozienicki, lipski, przysuski, radomski, szydłowiecki, zwoleński oraz miasto Radom.

1. Wpływ skarg i sposób ich załatwienia.

Z poprzednich lat w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Warszawie do rozpoznania pozostały ogółem 8.283 sprawy, w tym 7.727 spraw ze skarg na akty i czynności administracyjne (oznaczonych symbolem SA), 464 sprawy ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów (oznaczonych symbolem SAB) oraz 92 wnioski (oznaczone symbolem SO).

W roku 2012 wpłynęło ogółem 23.410 spraw, w tym 21.329 skarg na akty i czynności administracyjne, 1.733 skargi na bezczynność i przewlekłość organów administracji oraz 348 wniosków. W porównaniu do roku 2011 ogólny wpływ spraw zwiększył się o 1.052 sprawy. Średni miesięczny wpływ skarg w 2012 roku wyniósł 1.922 skargi.

Najwięcej skarg wniosły osoby fizyczne – 16.179. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne wniosły 6.362 skargi. W 376 sprawach skarżącymi były organizacje społeczne. Prokurator, jako strona skarżąca, wystąpił w 137 sprawach. Rzecznik Praw Obywatelskich w 8 sprawach.

Najwięcej skarg na akty i czynności wpłynęło w następujących grupach spraw:

- podatkowych 4.144,
- budowlanych 2.428,
- subwencji unijnych, funduszy strukturalnych i regulacji rynków branżowych 1.474,

- dróg publicznych i ruchu drogowego 965,
- gospodarki mieniem państwowym i komunalnym 888,
- stosunków służbowych i stosunków pracy 868.

Z analizy tych danych wynika, że nadal zwiększa się ilość skarg wnoszonych z zakresu prawa podatkowego i prawa budowlanego. W porównaniu do roku 2011, znacznie zmalała ilość skarg z zakresu stosunków służbowych i pracy.

Najwięcej skarg na beczynność i przewlekłość organów administracji wpłynęło w sprawach z zakresu:

- informacji publicznej i prawa prasowego 420,
- gospodarki mieniem państwowym i komunalnym 355,
- wywłaszczeń i zwrotu nieruchomości 141,
- budownictwa 110,
- podatków i innych świadczeń pieniężnych 56,
- spraw mienia przejętego z naruszeniem prawa 56.

Należy zauważyć, iż ilość skarg na beczynność i przewlekłość organów w roku 2012 uległa zmniejszeniu (o 75 skarg).

W tej kategorii spraw nadal największy wpływ dotyczy spraw z zakresu dostępu do informacji publicznej i gospodarki mieniem państwowym i komunalnym.

Załatwionych zostało ogółem 22.668 skarg, w tym:

- 20.872 skargi na akty i czynności, z których 5.156 (24,7%) uwzględniono, 10.035 (48,1%) oddalono i 5.681 (27,2%) załatwiono w inny sposób,
- 1.796 skarg na beczynność i przewlekłość organów, z których 410 (22,8%) uwzględniono, 248(13,8%) oddalono i 1.138 (63,4%) załatwiono w inny sposób.

Załatwiono również 367 wniosków.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. procent opanowania wpływu spraw wyniósł 98,40. W stosunku do roku 2011 liczba spraw załatwionych wzrosła o 682 sprawy.

Sędziowie WSA w Warszawie w 2012 r. sporządzili łącznie 17.752 uzasadnienia orzeczeń, tj. o 154 uzasadnienia więcej niż w roku 2011.

Ilość spraw załatwionych w poszczególnych Wydziałach Orzeczniczych przedstawia się następująco:

Wydział I

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 3.599 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 1.018 spraw, wpływ w 2012 r. 2.581 spraw. Załatwiono 2.523 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 618 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.424 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 481 sprawy.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 680 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 114 spraw, wpływ w 2012 r. 566 spraw.
Załatwiono 551 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 223 sprawach,
 - oddalono skargę w 27 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 301 spraw.

Wydział II

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 3.302 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 972 spraw, wpływ w 2012 r. 2.330 spraw. Załatwiono 2.605 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 666 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.507 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 432 sprawy.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 679 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 158 spraw, wpływ w 2012 r. 521 spraw.
Załatwiono 540 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 123 sprawach,
 - oddalono skargę w 153 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 264 sprawy.

Wydział III

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 5.804 sprawy, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 2.250 spraw, wpływ w 2012 r. 3.554 spraw. Załatwiono 3.988 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 1.343 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.439 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 1.206 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 62 sprawy, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 13 spraw, wpływ w 2012 r. 49 spraw
Załatwiono 47 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 5 sprawach,
 - oddalono skargę w 4 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 38 spraw.

Wydział IV

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 3.578 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 564 spraw, wpływ w 2012 r. 3.014 spraw. Załatwiono 2.473 sprawy, w tym:
 - uwzględniono skargę w 506 sprawach,
 - oddalono skargę w 897 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 1.070 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 245 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 30 spraw, wpływ w 2012 r. 215 spraw. Załatwiono 198 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 15 sprawach,
 - oddalono skargę w 14 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 169 spraw.

Wydział V

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 3.909 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 867 spraw, wpływ w 2012 r. 3.042 spraw. Załatwiono 2.918 spraw, w tym:

- uwzględniono skargę w 519 sprawach,
- oddalono skargę w 1.475 sprawach,
- załatwiono w inny sposób 924 sprawy.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 50 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 6 spraw, wpływ w 2012 r. 44 spraw.
Załatwiono 38 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 1 sprawie,
 - oddalono skargę w 2 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 35 spraw.

Wydział VI

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 3.440 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 695 spraw, wpływ w 2012 r. 2.745 spraw. Załatwiono 2.479 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 481 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.455 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 543 sprawy.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 101 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 47 spraw, wpływ w 2012 r. 54 sprawy. Załatwiono 88 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 19 sprawach,
 - oddalono skargę w 8 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 61 spraw.

Wydział VII

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 4.113 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 1.082 sprawy, wpływ w 2012 r. 3.031 spraw. Załatwiono 2.908 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 711 sprawach,
 - oddalono skargę w 1.467 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 730 spraw.

- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 314 sprawy, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 79 spraw, wpływ w 2012 r. 235 spraw. Załatwiono 277 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 15 sprawach,
 - oddalono skargę w 20 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 242 sprawy.

Wydział VIII

- W sprawach ze skarg na akty i czynności Wydział miał do rozpoznania 1.311 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 279 spraw, wpływ w 2012 r. 1.032 sprawy. Załatwiono 978 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 312 sprawach,
 - oddalono skargę w 371 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 295 spraw.
- W sprawach ze skarg na bezczynność i przewlekłość organów Wydział miał do rozpoznania 66 spraw, w tym pozostałość z 2011 r. wynosi 17 spraw, wpływ w 2012 r. 49 spraw.
Załatwiono 57 spraw, w tym:
 - uwzględniono skargę w 9 sprawach,
 - oddalono skargę w 20 sprawach,
 - załatwiono w inny sposób 28 spraw.

Do załatwienia na 2013 rok pozostało ogółem 8.658 spraw, w tym 8.184 skarg na akty i czynności, 401 skarg na bezczynność i przewlekłość organów oraz 73 wnioski.

2. Skargi kasacyjne.

Do dnia 31 grudnia 2012 r. wpłynęło do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie 5.666 skarg kasacyjnych, wniesionych od orzeczeń WSA, wydanych w sprawach ze skarg na akty i czynności oraz na bezczynność i

przewlekłość organów. W odniesieniu do 22.668 spraw załatwionych w 2012 roku, zaskarżalność stanowiła 25% i zmniejszyła się o 0,2% w stosunku do roku ubiegłego.

W poszczególnych Wydziałach zaskarżalność kształtowała się następująco:

w Wydziale I	–	30,3 %,
w Wydziale II	–	26,6 %,
w Wydziale III	–	25,6 %,
w Wydziale IV	–	21,5 %,
w Wydziale V	–	21,8 %,
w Wydziale VI	–	25,7 %,
w Wydziale VII	–	22,2%,
w Wydziale VIII	–	27,3 %.

3. Postępowanie mediacyjne i uproszczone.

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia orzecznicze, należy stwierdzić, iż instytucja postępowania mediacyjnego nadal znajduje znikome zastosowanie praktyczne. W 2012 roku nie załatwiono w tym trybie żadnej sprawy.

W minionym roku odnotowano natomiast dalszy wzrost liczby spraw rozpoznanych w trybie uproszczonym (rozpoznano ogółem 345 spraw). Jednak większość spraw, w których zawarty został wniosek o rozpoznanie sprawy w tym trybie, kierowana była na rozprawę z uwagi na fakt, że strony postępowania, zawiadamiane przez Sąd o złożeniu wniosku, żądały przeprowadzenia rozprawy. W niektórych przypadkach, mimo iż nie żądano przeprowadzenia rozprawy, sprawy kierowane były do rozpoznania na rozprawie z uwagi na ich skomplikowany charakter.

Jedną z większych grup spraw rozpoznanych w trybie uproszczonym (57 spraw) stanowiły sprawy ze skarg na decyzje Szefa Służby Celnej w przedmiocie aktu mianowania na stopień służbowy. Sąd rozpoznał te sprawy w trybie uproszczonym w związku z tym, że zaskarżona decyzja dotknięta była wadą nieważności.

4. Zagadnienia związane z prawem pomocy.

Z analizy orzecznictwa z zakresu prawa pomocy wynika, że wypracowana przez Sąd w latach ubiegłych linia orzecznicza, nadal była kontynuowana. Podstawową przyczyną oddalania wniosków o przyznanie prawa pomocy była sytuacja materialna wnioskodawców umożliwiająca, w ocenie referendarza sądowego bądź Sądu, poniesienie kosztów postępowania bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla wnioskodawcy i jego rodziny.

Rozpoznając wnioski o przyznanie prawa pomocy badano okoliczności mające wpływ na rozstrzygnięcie wniosku. Nadal akcentowano konieczność przedstawienia sytuacji majątkowej osób, z którymi strona ubiegająca się o przyznanie prawa pomocy prowadzi wspólne gospodarstwo domowe. Uznaje się przy tym, że cechą charakterystyczną prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego jest niezarobkowanie i pozostawanie na całkowitym lub częściowym utrzymaniu osoby oraz stałość tej sytuacji. Podkreśla się również obowiązek udzielenia informacji na temat sytuacji finansowej małżonka, z którym strona pozostaje w ustroju rozdzielności majątkowej.

Odmawiając przyznania prawa pomocy spółce wskazano np.: iż pomimo szerokiego ujęcia przedmiotu działalności gospodarczej spółki, ta nie zdecydowała się na rozpoczęcie działalności, uzależniając jej podjęcie od udzielenia koncesji na nadawanie programu radiowego. Konsekwencje dobrowolnej rezygnacji skarżącej z wykorzystania potencjalnych możliwości osiągnięcia dochodu, nie mogą bowiem obciążać budżetu państwa, w szczególności jeżeli skarżąca ubiega się o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego, która to działalność wymaga zabezpieczenia znacznych środków finansowych (sygn. akt VI SA/Wa 2230/11).

Przyczyną odmowy przyznania spółce prawa pomocy było także niewykazanie lub niedostateczne udokumentowanie przez stronę braku niezbędnych środków na ponoszenie kosztów postępowania. Zakwestionowane zostało zarazem stanowisko strony skarżącej, iż brak jest podstaw do żądania dodatkowych dokumentów poza złożonym formularzem wniosku o przyznanie prawa pomocy, z zaakcentowaniem

wynikającego z konstrukcji art. 255 ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi obowiązku współpracy wnioskodawcy z sądem.

W sytuacji, w której stroną skarżącą był komitet wyborczy partii politycznej, nie została zaakceptowana zaprezentowana we wniosku o przyznanie prawa pomocy argumentacja, iż od momentu złożenia przez komitet wyborczy sprawozdania finansowego nikt nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania majątkowe powstałe w związku z prowadzeniem przez komitet wyborczy kampanii wyborczej. Odmawiając przyznania komitetowi wyborczemu prawa pomocy podkreślono, iż w świetle art. 130 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21 poz. 112 ze zm.) odpowiedzialność za zobowiązania majątkowe komitetu wyborczego ponosi pełnomocnik finansowy, a w przypadku gdy z majątku pełnomocnika finansowego nie można pokryć roszczeń wobec komitetu wyborczego, odpowiedzialność ta przechodzi na partię polityczną, która utworzyła komitet wyborczy. Na rachunek partii politycznej została natomiast przelana znaczna kwota środków finansowych pozyskanych na cele kampanii (sygn. akt VI SA/Wa 966/12).

Ponadto na tle przepisów art. 243 – 263 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi pojawił się problem związany z problematyką zastosowania ww. przepisów do postępowania w przedmiocie skarg o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, tj. czy przyznanie prawa pomocy w sprawie skargi, o jakiej mowa w art. 50 § 1 p.p.s.a., rozciąga się na postępowanie w sprawie skargi, o jakiej mowa w art. 285a § 1 p.p.s.a. Problem ten zaistniał w sprawie VII SA/Wa 199/11, w której wezwano pełnomocnika z urzędu (który działał w trybie "zwykłym") do nadesłania pełnomocnictwa do reprezentowania skarżącego w sprawie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Natomiast w sprawie VII SA/Wa 764/11, pomimo, że w sprawie skargi ("zwykłej") był ustanowiony pełnomocnik z urzędu, to po złożeniu kolejnego wniosku o przyznanie prawa pomocy, został ustanowiony kolejny pełnomocnik z urzędu w sprawie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

5. Grzywny.

W związku z uchybieniami dostrzeżonymi w działalności organów administracji publicznej, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie na podstawie art. 55 § 1 p.p.s.a., art. 112 p.p.s.a., art. 149 § 2 p.p.s.a i art. 154 § 1 p.p.s.a. - wymierzył grzywny w 142 sprawach.

- W trybie **art. 55 § 1 p.p.s.a.** – na ogólną liczbę 173 wniosków, jakie wpłynęły do WSA w Warszawie w 2012 r. – grzywnę wymierzono w 88 sprawach, w 41 sprawach wniosek oddalono, w inny sposób załatwiono 58 spraw.
- W trybie **art. 112 p.p.s.a.** – na ogólną liczbę 2 wniosków, jakie wpłynęły w 2012 r. – grzywnę wymierzono w 2 sprawach.
- W trybie **art. 149 § 2 p.p.s.a.** – na ogólną liczbę 137 wniosków, jakie wpłynęły w 2012 r. – grzywnę wymierzono w 26 sprawach, w 13 sprawach wniosek oddalono, w inny sposób załatwiono 59 spraw.
- W trybie **art. 154 § 1 p.p.s.a.** – na ogólną liczbę 118 skarg, jakie wpłynęły w 2012 r. – grzywnę wymierzono w 26 sprawach, w 28 sprawach skargę oddalono, w inny sposób załatwiono 53 sprawy.

6. Wystąpienia w trybie art. 155 § 1 p.p.s.a.

W toku postępowań sądowych przed WSA w Warszawie stwierdzono przypadki istotnego naruszenia prawa przez organy administracji publicznej. W związku z tym, na podstawie art. 155 § 1 p.p.s.a., wystosowano w 2012 r. dwa wystąpienia sygnalizacyjne w następujących sprawach:

W sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 1937/11, postanowieniem z dnia 4 stycznia 2012 r., Sąd poinformował Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego o istotnym naruszeniu prawa przez [...] Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w postaci nierozpatrzenia odwołania od decyzji w ustawowym terminie. Sąd wskazał, że [...] Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego podjął pierwszą czynność zmierzającą do rozpatrzenia wniesionego odwołania dopiero w dniu 23 grudnia 2008 r., tj. po upływie 7 lat od daty jego otrzymania. Odwołanie natomiast organ w dniu

6 kwietnia 2011 r. pozostawił bez rozpoznania. Zdaniem Sądu tak długie załatwianie sprawy przez organ odwoławczy stanowi istotne naruszenie przepisów art. 35 oraz art. 12 K.p.a., zgodnie z którymi organ administracji publicznej zobowiązany jest załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki, wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

W odpowiedzi na ww. sygnalizację Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego poinformował, że [...] Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego pismem z dnia 20 marca 2012 r. wyjaśnił, że sprawa dotycząca opóźnienia w rozpoznaniu ww. odwołania stanowi jedną z zaległości, które są sukcesywnie zmniejszane przez wojewódzki inspektorat nadzoru budowlanego. Organ wyjaśnił, że przyczyny tego rodzaju opóźnień wynikają z nadmiernej ilości spraw administracyjnych prowadzonych przez Urząd oraz braków kadrowych w służbach nadzoru budowlanego. W ocenie organu, wskazane trudności i ograniczenia techniczne służb nadzoru budowlanego uniemożliwiają prowadzenie postępowań administracyjnych z zachowaniem terminów określonych w art. 35 K.p.a. Ponadto zwrócił uwagę, że w 2008 r. udało się pozyskać środki celowe na zniesienie zaległości występujących w organie wojewódzkim. Dzięki dodatkowym środkom, zaległości orzecznicze zmniejszyły się, od 2008 r. do chwili obecnej z ok. 4500 do 700. Organ poinformował, że według zbiorczych danych szczegółowych, na dzień 15 marca 2012 r., liczba zaległych spraw wynosi 135 na 267 spraw wpływających.

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego wskazał, że niewątpliwie w niniejszej sprawie miało miejsce znaczne przekroczenie ustawowego terminu załatwienia sprawy z przyczyn leżących po stronie organu nadzoru budowlanego stopnia wojewódzkiego. Jednakże niezależnie od przewlekłego prowadzenia postępowania przez [...] Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, wydanie rozstrzygnięcia administracyjnego w sprawie oznacza, że naruszenie prawa ustaje i nie ma podstaw do podjęcia przez organ wyższego stopnia działań wynikających z art. 37 § 2 K.p.a.

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego podniósł, że na wszystkich naradach z wojewódzkimi organami nadzoru budowlanego zwraca uwagę na konieczność terminowego załatwiania spraw administracyjnych zgodnie z wymogami K.p.a. Jedną z narad ogólnopolskich z wojewódzkimi organami nadzoru budowlanego poświęcono w

całości problemom dotyczącym zaległości orzeczniczych w Wojewódzkich Inspektoratach Nadzoru Budowlanego. Ponadto, zawsze akcentowano fakt, że organy nadzoru budowlanego związane są ustawowymi terminami załatwiania spraw wynikającymi z K.p.a. oraz zwracano uwagę, że sprawne i terminowe prowadzenie postępowań stanowi podstawę prawidłowego funkcjonowania służb nadzoru budowlanego.

W sprawie o sygn. akt VIII SA/WA 473/12 Sąd, w toku rozpoznawania powyższej sprawy, stwierdził istotne naruszenie przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w R. przepisów tj. art. 8, art. 12, art. 35, art. 36 ustawy z 14 czerwca 1960r. –Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.). Naruszenie to polegało przede wszystkim na daleko idącej przewlekłości prowadzonego postępowania administracyjnego. W związku z powyższym Sąd uznał za zasadne wystąpienie z sygnalizacją do organu wyższego stopnia, jakim jest Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego.

Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego zwrócił się do [...] Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego jako organu wyższego stopnia w stosunku do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w R. do przedstawienia wyjaśnień zrzutów przedstawionych w sygnalizacji.

Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego jako powód beczynności organu wskazał fakt nieuzasadnionego umieszczenia akt przedmiotowej sprawy w archiwum zakładowym wraz z innymi aktami spraw ostatecznie załatwionych.

Organy administracji – zgodnie z dyspozycją art. 155 § 2 p.p.s.a. – udzieliły odpowiedzi na wskazane wyżej sygnalizacje.

II. ORZECZNICTWO WSA – ZAGADNIENIA WYBRANE

1. Gospodarka mieniem.

1.1 Sprawy objęte dekretem o gruntach warszawskich.

Przeznaczenie gruntu pod drogę publiczną wyklucza możliwość oddania gruntu w użytkowanie wieczyste na podstawie art. 7 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m.st. Warszawy (Dz. U. Nr 50 poz. 279). Nie ma przy tym znaczenia to, w jaki sposób sporna część gruntu jest faktycznie wykorzystywana i zagospodarowana. Przepis ten wskazuje bowiem, że przeszkoda do oddania gruntu w użytkowanie wieczyste w tym trybie ma charakter przeszkody prawnej (przeznaczenie w planie miejscowym), a nie faktycznej (stan zagospodarowania terenu) (sygn. akt I SA/Wa 1762/11).

W sprawie dotyczącej odmowy stwierdzenia nieważności decyzji Sąd wypowiedział się na temat tzw. dowodów pośrednich. Sąd stwierdził, iż błędne jest odniesienie się zamiast do ustaleń planu wyłącznie do ustaleń decyzji o lokalizacji inwestycji (zaświadczenia lokalizacyjnego), i na tej podstawie stwierdzenie, że korzystanie przez wnioskodawcę z gruntu nie da się pogodzić z przeznaczeniem terenu, przewidzianym w planie zagospodarowania przestrzennego (sygn. akt I SA/Wa 276/12).

1.2 Uwłaszczenie państwowych osób prawnych.

W sprawach dotyczących uwłaszczenia państwowych osób prawnych jednym z głównych zagadnień poruszonych w orzecznictwie była kwestia interesu prawnego w postępowaniu uwłaszczeniowym lub w postępowaniu nadzorczym, gdzie przedmiotem oceny była decyzja uwłaszczeniowa. Oceniając to zagadnienie Sąd stanął na stanowisku, że dopiero zgłoszenie praw lub roszczeń przed wydaniem decyzji w sprawie uwłaszczenia czyniło właściwe osoby stronami postępowania

uwłaszczeniowego. Jeżeli natomiast roszczenia te zostały zgłoszone po wydaniu decyzji w sprawie uwłaszczenia, to brak jest podstaw prawnych do uznania tych osób za strony postępowania uwłaszczeniowego, skoro osoby te nie ujawniły swoich praw lub roszczeń przed wydaniem decyzji uwłaszczeniowej. Oznacza to, że w takim przypadku osoby te nie są stronami postępowania uwłaszczeniowego (sygn. akt I SA/Wa 1372/12, I SA/Wa 1373/12, I SA/Wa 1173/12 oraz I SA/Wa 1176/12).

1.3 Trwały zarząd nieruchomościami.

W sprawach dotyczących oddawania nieruchomości w trwały zarząd pewna grupa spraw dotyczyła zagadnienia tzw. zarządcy niewłaściwego. Sąd uznał, że zmiana przepisów (a w zasadzie nowa regulacja) w zakresie podmiotu właściwego, sprawującego trwały zarząd nie oznacza, że dotychczasowy podmiot będący zarządcą drogi, ustanowiony na podstawie wcześniejszych regulacji prawnych, jest zarządcą niewłaściwym. Co więcej brak jest w przepisach obecnie obowiązującej ustawy o drogach publicznych, regulacji z których można by wywnioskować, że wcześniej ustalony trwały zarząd na nieruchomości znajdującej się na obszarze miasta, przechodzi obligatoryjnie na podstawie tej ustawy na rzecz prezydenta danego miasta. Skoro zatem brak jest takiego zapisu to, zdaniem Sądu, nowe regulacje prawne dotyczą wyłącznie tej kategorii dróg, których stan prawny, w tym trwały zarząd, nie został uregulowany do dnia wejścia w życie przepisów powyższej ustawy (sygn. akt I SA/Wa 1691/11, I SA/Wa 1692/11).

1.4 Scalenie i podział nieruchomości.

W sprawach dotyczących tej materii warto odnotować orzecznictwo Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie dotyczące legitymacji prawnej do bycia stroną postępowania podziałowego i postępowań nadzwyczajnych toczących się w sprawach zakończonych decyzją zatwierdzającą podział nieruchomości. W sprawie o podział nieruchomości stroną może być jedynie osoba, której przysługują

prawa rzeczowe do nieruchomości. Właściciel nieruchomości sąsiadującej z nieruchomością podlegającą podziałowi ma przymiot strony tylko wtedy, gdy w wyniku podziału powstałe działki miałyby powiększyć nieruchomość sąsiednią lub gdy podziałowi towarzyszy zapewnienie tworzonym działkom dostępu do drogi publicznej poprzez ustanowienie na nieruchomości sąsiedniej służebności drogowej (sygn. akt I SA/Wa 665/12).

Zwrócić należało też uwagę na sprawę, w której Sąd stwierdził, że w sytuacji gdy nieruchomość, której dotyczy wnioski o podział, położona jest częściowo w granicach obowiązywania planu miejscowego, a częściowo w granicach obszaru nieobjętego tym planem, to o niezgodności projektu wstępnego podziału nieruchomości z planem miejscowym nie może świadczyć fakt, że plan miejscowy nie obejmuje całej nieruchomości, lecz jedynie jej część. Żaden przepis prawa nie wyłącza możliwości podziału nieruchomości z uwagi jedynie na tę okoliczność. Obowiązkiem organu opiniującego wstępny projekt podziału tej działki jest ocena proponowanego podziału zarówno w oparciu o przepis art. 93 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami - co do części gruntu objętego planem oraz na podstawie art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami - co do części gruntu nie objętego planem (sygn. akt I SA/Wa 2429/11).

1.5 Opłaty adiacenckie.

W sprawach dotyczących tej materii warto odnotować orzeczenie, w którym Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził, że podmiotem zobowiązanym do uiszczenia opłaty adiacenckiej związanej ze wzrostem wartości nieruchomości spowodowanym jej podziałem jest podmiot będący właścicielem w dniu, w którym decyzja zatwierdzająca podział stała się ostateczna. Fakt późniejszego zbycia, po zatwierdzeniu projektu podziału nieruchomości, nowo wydzielonych nieruchomości dla obowiązku uiszczenia opłaty adiacenckiej nie ma znaczenia, i nie zwalnia właściciela, na którego wniosek podziału dokonano - od obowiązku uiszczenia tej opłaty (sygn. akt I SA/Wa 245/12).

1.6 Inne sprawy z zakresu gospodarki mieniem.

W sprawie o sygn. akt I SA/Wa 510/12 Sąd uchylając decyzję Ministra Skarbu Państwa oraz decyzję Wojewody w przedmiocie odmowy potwierdzenia prawa do rekompensaty wskazał, że przed wydaniem decyzji Wojewoda postanowieniem z dnia [...] grudnia 2008 r. uznał, iż w sprawie spełnione zostały wymogi, o których mowa w art. 2, art. 3 i art. 5 ust. 1 i 2 ustawy o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W ocenie Sądu, w takiej sytuacji Wojewoda związany był własnym postanowieniem z dnia [...] grudnia 2008 r., w którym uznał, że opis mienia pozostawionego, wystawiony L.K. przez Rejonowego Pełnomocnika ds. Ewakuacji we L. z dnia [...] października 1945 r. stanowi dowód świadczący o pozostawieniu przez L.K. nieruchomości w L. Sąd stwierdził, że Wojewoda będąc związany własnym postanowieniem z dnia [...] grudnia 2008 r., nie mógł następnie w decyzji z dnia [...] sierpnia 2011 r. przyjąć odmiennie, niż w tym postanowieniu, że nie udowodniono, iż L.K. pozostawił mienie poza obecnymi granicami RP. Nie mógł także uczynić tego organ II instancji bez zaskarżenia w odwołaniu również ww. postanowienia. Bez wcześniejszego wyeliminowania z obrotu prawnego postanowienia z grudnia 2008 r. taka odmienna ocena dowodów zgromadzonych w sprawie, zdaniem Sądu, nie była możliwa.

W wyroku z dnia 5 kwietnia 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 1732/11 Sąd oddalając skargę na decyzję Ministra Skarbu Państwa w przedmiocie odmowy potwierdzenia prawa do rekompensaty, podzielił pogląd Trybunału Konstytucyjnego wyrażony w wyroku z dnia 15 grudnia 2004 r. sygn. akt K 2/04, zgodnie, z którym „Naturalnym warunkiem dla powstania (...) uprawnień było przysługiwanie zabużanom praw własności lub innych praw majątkowych (zwłaszcza rzeczowych) w odniesieniu do mienia pozostawianego poza powojennymi granicami Polski...” Sąd wskazał, że w przypadku nacjonalizacji mienia przez ZSRR, przed momentem jego pozostawienia, nie można mówić o jego pozostawieniu. W stosunku do tego mienia właściciele utracili, bowiem prawo własności. Sąd stwierdził, że wykazane w sprawie okoliczności faktyczne, tj. brak bezpośredniego i adekwatnego przymusu opuszczenia

byłego terytorium Rzeczypospolitej w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r., brak własności nieruchomości w momencie opuszczenia tego terytorium w 1952 r., a następnie jego opuszczenie z innych przyczyn niż w wyniku wojny rozpoczętej w 1939 r., uzasadniają odmowę potwierdzenia prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości.

2. Komunalizacja mienia.

2.1 Nabycie mienia państwowego z mocy prawa przez gminę.

W sprawach tych dominują sprawy z zakresu uwłaszczenia gmin na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191).

W wyroku z dnia 10 lipca 2012 r. sygn. I SA/Wa 311/12 istota problemu sprowadziła się do tego, czy na gruncie przepisu art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, w sytuacji gdy mienie obejmujące prawo własności do nieruchomości oznaczonej jako zabudowana działka nr [...] służyło (jako siedziba urzędu obsługującego radę narodową) wykonywaniu zadań przez dwie gminy, przy komunalizacji mienia winna mieć zastosowanie tzw. zasada terytorialności, czy tzw. zasada zadaniowości. Sąd stanął na stanowisku, że w tej konkretnej sprawie należy przyjąć wykładnię przepisu art. 5 ust. 1 ustawy uwzględniającą tzw. zasadę zadaniowości. Nie budziło wątpliwości Sądu, że przedmiotowe mienie należało w sensie prawnym do rady narodowej, która była wspólnym organem dwóch niezależnych gmin – Miasta G. i Gminy G. Biorąc pod uwagę to, że mienie było w dacie 27 maja 1990 r. czynnie wykorzystywane przez organ obu Gmin do wykonywania obowiązkowych zadań publicznych jednostek samorządu terytorialnego oraz mając na uwadze potencjalne skutki wiążące się z odmową komunalizacji części mienia na rzecz Gminy G. (możliwość pozbawienia tej gminy siedziby jej urzędu obsługującego społeczność wiejską) należało opowiedzieć się za poglądem, wyrażonym w wyrokach wydanych w sprawach o sygn. akt: III RN 153/00, I OSK 655/07, I SA/Wa 832/08 oraz dodatkowo w sprawach

o sygn. akt I SA/Wa 520/08, I OSK 1609/10 i I OSK 1788/10, gdzie sądy wskazały, iż przepisy art. 5 ustawy (poza wyjątkiem określonym w ust. 2 tego przepisu) nie formułują wyraźnego nakazu komunalizacji mienia na rzecz gminy miejsca położenia nieruchomości i nie wykluczają możliwości komunalizacji mienia funkcjonalnie związanego z inną gminą. Co się natomiast tyczy podnoszonych w sprawie uwag dotyczących problemu komunalizacji mienia na współwłasność, Sąd stanął na stanowisku, że przepisy prawa nie stoją na przeszkodzie, aby dwa podmioty publicznoprawne (a takimi są gminy) były współwłaścicielami mienia. W uchwale z dnia 1 lutego 1994 r. sygn. akt W 12/92 Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że niepodzielne składniki mienia ogólnonarodowego (państwowego), o którym jest mowa w art. 5 ust. 1 i 2 ustawy, jeżeli w dniu 27 maja 1990 r. służyły jednocześnie wykonywaniu zadań należących do właściwości organów komunalnych i organów państwowych określonych w art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy, stały się w tym dniu z mocy prawa przedmiotem współwłasności Skarbu Państwa i odpowiednich komunalnych osób prawnych w częściach ułamkowych odpowiadających wykonywanym przez nie zadaniom. Wysokość udziałów określa wojewoda na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy. Zdaniem Sądu, pogląd ten można uznać za aktualny także, gdy chodzi o komunalizację niepodzielnego mienia na rzecz dwóch gmin.

W wyroku z dnia 12 czerwca 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 209/12 Sąd nie podzielił poglądu wyrażonego w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 29 marca 2011 r. sygn. akt I SA/Wa 2500/10, powołanego w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i stanął na stanowisku, że przepis art. 5 ust. 1 powołanej ustawy nie wyłącza komunalizacji w stosunku do części nieruchomości, o ile spełnione są przesłanki nabycia z mocy prawa tylko w tej części.

W wyroku z dnia 25 listopada 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 1043/11 Sąd stanął z kolei na stanowisku, że błędny i nieznajdujący oparcia w przepisach ustawy komunalizacyjnej jest pogląd organu odwoławczego, że zmiany oznaczeń geodezyjnych nieruchomości, dokonane po dniu 27 maja 1990 r. stanowią przeszkodę w komunalizacji mienia z mocy prawa. Tego typu zmiany - stanowiące konsekwencję podziału nieruchomości (bądź scaleń), czy też odnowienia ewidencji - nie oznaczają bowiem, że nieruchomość traci z tego powodu status mienia podlegającego

komunalizacji, w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Jest to wszak nadal to samo mienie lub część tego mienia, tylko inaczej oznaczona w ewidencji gruntów i budynków oraz w księdze wieczystej (por. wyrok NSA z 18.06.2008 r. sygn. I OSK 956/07 Lex nr 490116). Sytuacja taka powoduje jedynie, że w postępowaniu komunalizacyjnym organ ma obowiązek ustalenia, czy nieistniejące już działki, pozostające w granicach nowoutworzonych nieruchomości, spełniały w dniu 27 maja 1990 r. przesłanki ich skomunalizowania z mocy prawa i wydać rozstrzygnięcie stosowne do istniejącego w tej dacie stanu faktycznego. Mając zaś na względzie to, że decyzja komunalizacyjna stanowi podstawę wpisu prawa własności do ksiąg wieczystych oraz do ewidencji gruntów i budynków (art. 20 powołanej ustawy), winna ona określony w niej skutek, w postaci przejścia prawa własności ze Skarbu Państwa na gminę, odnieść do nieruchomości obecnie istniejących, zgodnie z ich nowymi oznaczeniami geodezyjnymi i wieczysto-księgowym. Takie zaś określenie komunalizowanej nieruchomości (wg jej aktualnych oznaczeń geodezyjnych), wbrew temu co sugeruje Komisja nie tylko nie wykracza poza kompetencje organu prowadzącego postępowanie komunalizacyjne, ale stanowi wręcz jego obowiązek.

2.2 Pozostałe sprawy z zakresu komunalizacji mienia.

Orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie zapadłe w sprawach dotyczących komunalizacji mienia, z wyjątkiem spraw nabywania mienia państwowego z mocy prawa przez gminę (symbol 6100), w zdecydowanej większości dotyczyły spraw objętych symbolem 6102, a zatem stwierdzenia nabycia z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. przez jednostki samorządu terytorialnego mienia Skarbu Państwa. W tej ostatniej kategorii większość orzeczeń obejmowała postępowania zakończone decyzją wydaną na podstawie art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. Nr 133, poz. 872 ze zm.), tj. nabycia z dniem 1 stycznia 1999 r. własności nieruchomości zajętych pod drogi publiczne przez jednostki samorządu terytorialnego. W tych sprawach Sąd kontynuował linię orzeczniczą z lat poprzednich, wskazującą na konieczność kumulatywnego spełnienia wszystkich przesłanek określonych w ww. przepisie, stojąc na stanowisku, że organ orzekający w sprawie nie

może poprzestać jedynie na przyjęciu oświadczenia zarządcy drogi w przedmiocie zajęcia danej nieruchomości pod drogę publiczną i sprawowanego nad nią władztwa publicznego w dniu 31 grudnia 1998 r., lecz fakt ten musi zostać potwierdzony również innymi dokumentami, znajdującymi się w zgromadzonym materiale dowodowym (sygn. akt I SA/Wa 281/12, I SA/Wa 810/12, I SA/Wa 1291/11).

W wyroku z dnia 24 września 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 693/12 pojawił się problem rozbieżności pomiędzy treścią uchwały dotyczącej zaliczenia danego odcinka drogi jako drogi publicznej, a jej częścią opisową (graficzną). Sąd rozstrzygając tę sprawę uznał, że jeśli istnieje taka rozbieżność, to należy przyjąć, że obie części uchwały mają ten sam walor istotności, w związku z czym organ administracji powinien ustalić z jakich powodów powstała rozbieżność w ww. akcie oraz intencję, która kierowała organem podejmującym uchwałę. Dopiero wówczas może ustalić pozostałe przesłanki określone w art. 73 ust. 1 ww. ustawy.

Z kolei w wyroku z dnia 19 kwietnia 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 2183/11 pojawiła się kwestia rozumienia pojęcia „ulicy leżącej w ciągu drogi”. Sąd stwierdził, że ulice leżące „w ciągu dróg” to nie ulice łączące dwie drogi publiczne, ale leżące w ich „ciągu” (biegu drogi publicznej). Także w wyroku z dnia 27 kwietnia 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 2185/11 Sąd rozważając tę kwestię stanął na stanowisku, że celem przepisu art. 2 ust. 2 ustawy o drogach publicznych, zgodnie z którym ulice leżące w ciągu dróg wymienionych w ust. 1 (tj. drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne) należą do tej samej kategorii co te drogi, nie jest nadanie odpowiedniej kategorii drogi, lecz potwierdzenie statusu prawnego ulicom położonym w miastach na obszarach zabudowanych lub przeznaczonych do zabudowy, które stanowią kontynuację sieci dróg publicznych odpowiedniej kategorii przebiegających na terenach niezabudowanych (na obrzeżach miast). W sytuacji regionalnej drogi wojewódzkiej, która przecina miasto ww. przepis gwarantuje ciągłość statusu prawnego drogi, co z kolei oddziałuje na możliwość stwierdzenia nabycia takiej nieruchomości z dniem 1 stycznia 1999 r. na podstawie wskazanego uprzednio art. 60 ustawy z dnia 13 października 1998 r.

3. Wywłaszczenia i zwrot nieruchomości.

3.1 Wywłaszczenie nieruchomości i odszkodowanie.

Wśród spraw wywłaszczeniowych w 2012 r. dominowały sprawy dotyczące ustalenia odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogi publiczne oraz stwierdzenia nieważności decyzji wywłaszczeniowych wydanych w latach 1950-1985.

Na tle decyzji ustalających odszkodowanie z tytułu przejęcia nieruchomości pod drogi publiczne, pierwszoplanowe znaczenie miała dokonana przez Sąd interpretacja § 36 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (Dz. U. Nr 207, poz. 2109 ze zm.). Przy tym należy zaznaczyć, że z dniem 26 sierpnia 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 165, poz. 985) modyfikujące zasady określania wartości nieruchomości przejmowanych pod drogi publiczne.

Dokonując wykładni znowelizowanego § 36, w szczególności zaś § 36 ust. 4 powołanego rozporządzenia, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie wskazywał jednoznacznie, że punktem wyjścia przy wycenie nieruchomości nabytych pod drogi publiczne jest przyjęcie do porównania transakcji nieruchomościami drogowymi (tj. zajętymi lub przeznaczonymi pod drogi). Dopiero brak wystarczających danych odnoszących się do tego typu transakcji na wymienionym rynku, umożliwia odstępnie przez rzeczoznawcę od tego sposobu wyceny i dokonanie jej przy wykorzystaniu danych dotyczących transakcji nieruchomościami o przeznaczeniu przeważającym wśród gruntów przyległych do szacowanej nieruchomości, zgodnie z § 36 ust. 4 w zw. z ust. 6 wskazanego rozporządzenia. W szczególności przywołać należy wyrok z dnia 4 lipca 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 579/12 oraz z dnia 25 września 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 661/12.

Kolejny problem, który zarysował się na tle oceny legalności decyzji odszkodowawczych, to właściwość prezydenta miasta na prawach powiatu do wypłaty odszkodowania za nieruchomości przejęte pod drogi innych kategorii niż gminne.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyrokach z dnia 9 marca 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 1917/11, z dnia 25 maja 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 234/12, z dnia 30 maja 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 228/12, stanął na stanowisku, że przepisy ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego (Dz. U. Nr 267, poz. 2251 ze zm.) jednoznacznie określają prezydentów miast w granicach miast na prawach powiatu, jako podmioty zobowiązane do finansowania zadań związanych z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem, ochroną oraz zarządzeniem określoną kategorią dróg. Przy czym podkreślić trzeba, że reguły wynikające z powyższych przepisów stosuje się także – zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 ze zm.) – do finansowania kosztów nabycia nieruchomości pod drogi. Oczywiście zatem jest, iż stosownie do treści powołanych wyżej przepisów, tj. art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. i art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r., odszkodowanie za przedmiotową nieruchomość, przejętą pod rozbudowę drogi wojewódzkiej, powinno być wypłacone przez prezydenta miasta.

Na odnotowanie zasługuje ponadto precedensowy wyrok z dnia 22 czerwca 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 174/12 dotyczący ustalenia odszkodowania za nieruchomość przejmowane pod realizację linii kolejowych w trybie ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94 ze zm.).

3.2 Zwrot wywłaszczonej nieruchomości.

W sprawach tych Sąd kontynuował dotychczasową linię orzecniczą m.in. w takich kwestiach, jak obowiązek jednoznacznego ustalenia w toku postępowania administracyjnego celu wywłaszczenia oraz wpływu uchybienia terminów określonych w art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. nr 102, poz. 651 ze zm.), przywoływanej dalej jako: „u.g.n.”, w jakich inwestycja celu publicznego winna zostać zrealizowana, na ocenę zbędności nieruchomości na cel wywłaszczenia.

Istotne problemy w orzecznictwie ujawniły się na tle rozliczeń związanych ze zwrotem wywłaszczonej nieruchomości i kwestii podwyższania, na podstawie art. 140 ust. 4 u.g.n., kwoty zwracanego odszkodowania w razie zwiększenia wartości nieruchomości wskutek działań podjętych na niej bezpośrednio po wywłaszczeniu. W uzasadnieniu wyroku z dnia 24 września 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 272/12, Sąd zważył, że brak jest podstaw do tego, aby przy obliczaniu wysokości odszkodowania uwzględniać wzrost wartości nieruchomości spowodowany innymi działaniami niż te, które zmierzały do realizacji celu publicznego. Wynika to z przepisu art. 136 ust. 1 i 2 oraz art. 137 u.g.n., gdzie w sposób jednoznaczny sformułowano dwie kwestie: po pierwsze, zakaz użycia nieruchomości wywłaszczonej na inny cel, niż określony w decyzji o wywłaszczeniu i po drugie, obowiązek zawiadomienia byłego właściciela, w przypadku zamiaru zamiany celu wywłaszczenia, przy jednoczesnym zagwarantowaniu zwrotu wywłaszczonej nieruchomości. Gwarancje te prowadzą do wniosku, że wolą ustawodawcy, kierującego się zasadami konstytucyjnymi zawartymi w art. 21 i art. 64 ustawy zasadniczej, było ograniczenie wywłaszczenia do przypadków niezbędnych i to służących realizacji celu publicznego. W tym kontekście art. 140 ust. 4 u.g.n. może być wykładany tylko w zgodzie z Konstytucją RP, a to oznacza, że nie może odnosić się do wszystkich nakładów poczynionych na nieruchomości po jej wywłaszczeniu. Zatem tylko zwiększenie wartości nieruchomości wywłaszczonej, będące następstwem realizacji celu publicznego, winno podlegać uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości odszkodowania, na podstawie art. 140 ust. 4 u.g.n. Oparcie się natomiast wyłącznie na dyrektywach wykładni językowej, stanowiłoby zaprzeczenie instytucji zwrotu wywłaszczonej nieruchomości i prowadziłoby do rezultatów sprzecznych z wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP ideą sprawiedliwości społecznej”.

Odmiennej natomiast wykładni tego przepisu dokonał skład orzekający w sprawie I SA/Wa 1063/12, w którym stwierdził, że „interpretując przepis art. 140 ust. 4 u.g.n. nie sposób przyjąć, że chodzi tylko i wyłącznie o działania stanowiące realizację celu wywłaszczenia. (...) W tej kwestii należy mieć na uwadze, że w ramach postępowania o zwrot, ocenie podlegają działania podejmowane nieraz na przestrzeni kilkudziesięciu lat. W wielu przypadkach po wywłaszczeniu dochodziło do

modyfikacji zamierzeń inwestycyjnych i realizacji, a podlegająca zwrotowi nieruchomości – z uwagi na niezrealizowanie celu określonego w decyzji wywłaszczeniowej – została ulepszona np. grunt rolny został w pełni uzbrojony i zabudowany obiektami budowlanymi, bądź pogorszona, np. poprzez usunięcie budynku, jak to miało miejsce w niniejszej sprawie. W takim stanie faktycznym, zgodnie z treścią art. 140 ust. 4 u.g.n., należy jedynie ocenić, czy działania te miały wpływ na wartość nieruchomości – pozytywny bądź negatywny, bez żadnego badania, czy stanowiło to realizację celu wywłaszczenia”.

4. Kościoły i związki wyznaniowe.

4.1 Utworzenie Kościoła lub innego związku wyznaniowego, wykreślenie z rejestru.

W grupie tej dominowały sprawy, w których kwestią sporną było, czy Związkowi Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej przysługuje przymiot strony legitymujący go do skutecznego żądania wszczęcia postępowania nadzorczego w sprawach decyzji o wpisaniu do rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych niezależnej od tego Związku jednostki organizacyjnej określanej jako gmina, zrzeszającej wyznawców religii mojżeszowej. Poszczególne składy orzekające w tego typu sprawach konsekwentnie przyjmowały, że Związkowi Gmin Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej przysługuje przymiot strony. Tytułem przykładu wskazać można wyrok z dnia 8 maja 2012 r. sygn. akt I SA/Wa 85/12, w którym Sąd odwołując się do poglądu wyrażonego przez Naczelny Sad Administracyjny w wyroku z dnia 30 marca 2010 r. sygn. akt II OSK 498/09 podniósł, że „tworząc jednostkę określoną jako gmina, wyznawcy religii mojżeszowej weszli w sferę zastrzeżoną przepisami ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej dla działań Związku Wyznaniowego Gmin Żydowskich w Polsce. (...)”, zaś „(...) utworzenie nowej jednostki organizacyjnej wyznawców religii mojżeszowej określonej jako „gmina” z pominięciem regulacji prawnych zawartych w ustawie z dnia 20 lutego 1997 r., a także w prawie wewnętrznym określającym organizację

gmin żydowskich dotyczy interesu prawnego Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich. Związek ten ma bowiem wynikający z obowiązującego prawa bezpośredni wpływ na tworzenie i działalność nowopowstających gmin żydowskich.”.

4.2 Regulacje spraw majątkowych.

W tej kategorii spraw odnotować należy orzeczenie z dnia 19 stycznia 2012 r. sygn. akt. I SA/Wa 971/11, w którym Sąd wywodził, że art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 41, poz. 251 ze zm.), nie stanowi samoistnej podstawy do zawieszenia prowadzonego w trybie nadzorczym postępowania administracyjnego, którego przedmiotem jest decyzja administracyjna dotycząca nieruchomości objętej postępowaniem regulacyjnym, wydana w toku tego postępowania. W ocenie Sądu, bowiem *ratio legis* tego przepisu „jest ochrona interesów gmin wyznaniowych żydowskich ubiegających się o zwrot utraconej nieruchomości, przed podejmowaniem przez władze publiczne, w toku prowadzonego postępowania regulacyjnego, działań skutkujących zadysponowaniem tą nieruchomością na rzecz osób trzecich. Dyspozycja normy prawnej w nim zawartej zakazuje kontynuowania postępowań sądowych i administracyjnych zmierzających do rozporządzenia nieruchomości, która objęta jest równoległe prowadzonym postępowaniem regulacyjnym, obligując organy i sądy do ich zawieszania. Sprzeczne natomiast z *ratio legis* tego przepisu i jego funkcji gwarancyjnych, byłoby wywodzenia na jego podstawie, że ustanowiony w nim zakaz kontynuowania postępowań administracyjnych odnosi się również do postępowań nadzwyczajnych, których przedmiotem nie jest zadysponowanie nieruchomością, o której mowa w art. 30 powołanej ustawy, ale wyłącznie kontrola legalności podjętego w stosunku do niej aktu, wydanego w następstwie postępowania przeprowadzonego równoległe z postępowaniem regulacyjnym”.

5. Pomoc społeczna.

5.1 Zasiłki celowe i okresowe.

W sprawach z zakresu zasiłków celowych w orzecznictwie sądowym konsekwentnie wskazuje się, że zadania i cele pomocy społecznej oraz prawa i obowiązki osób wnioskujących są tak skorelowane, że świadczenia pieniężne z pomocy społecznej mają charakter uznaniowy i przejściowy. Świadczenia te nie mają zapewniać świadczeniobiorcy stałego źródła utrzymania, ponieważ mają charakter uzupełniający w stosunku do własnych możliwości strony. Celem organów pomocy społecznej nie jest rozdawnictwo świadczeń, ale doprowadzenie do wyjścia przez stronę z trudnej sytuacji życiowej i wykształcenie u wnioskodawcy odpowiedniej postawy życiowej i nawyków (sygn. akt I SA/Wa 508/12, I SA/Wa 2211/11). W orzecznictwie zwrócono uwagę, że celem pomocy społecznej nie jest przeznaczanie środków zarezerwowanych na zasiłki celowe, czy zasiłki celowe specjalne na spłatę opłat mieszkaniowych, zadłużenia mieszkaniowego, finansowanie opłat za studia (sygn. akt I SA/Wa 1771/11, I SA/Wa 2064/11, I SA/Wa 1901/11).

Jeżeli chodzi o pomoc pieniężną przeznaczaną ze względu na zdarzenia losowe, klęski naturalne wskazano, że świadczenia z art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.) nie przysługują, jeżeli w wyniku powodzi ucierpiał dom, który nie jest miejscem stałego zamieszkania wnioskodawcy i jego rodziny, a jedynie stanowi jego dodatkowy majątek (sygn. akt I SA/Wa 2030/11). W innej sprawie Sąd, będąc związany oceną prawną NSA, stanął na innym stanowisku i stwierdził, że w tego typu sprawach, znaczenie ma jedynie to, czy w wyniku negatywnych zdarzeń strona poniosła stratę, czy nie. Sąd uznał, że w procesie przyznawania świadczeń z art. 40 ww. ustawy organy, prócz przepisów o pomocy społecznej winny brać pod uwagę wytyczne organów administracji rządowej określające zakres podmiotowy i przedmiotowy form pomocy oraz tryb jej przyznawania. Zdaniem Sądu, skoro według tych wytycznych każdy właściciel ma otrzymać środki na remont mieszkania lub domu, to nie ma znaczenia to, że strona

będąc właścicielem innego lokalu mieszkalnego nie została pozbawiona schronienia (sygn. akt I SA/Wa 945/12).

5.2 Skierowanie do domu pomocy społecznej.

W sprawach dotyczących skierowania do domu pomocy społecznej istotne znaczenie ma wyrok, w którym Sąd stwierdził, że osoba wnioskująca o umieszczenie jej w domu opieki społecznej nie może sama wybierać kategorii oraz konkretnego domu, w którym chce przebywać, lecz musi się liczyć z tym, że zostanie skierowana do domu odpowiedniego dla niej, z uwagi na zalecenia zawarte w zaświadczeniu lekarskim (sygn. akt I SA/Wa 43/12).

5.3 Pomoc na usamodzielnienie dla wychowanka rodziny zastępczej.

W sprawach objętych ww. symbolem należało odnotować wyrok, w którym Sąd stwierdził, że przyznanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie zależy od opracowania i przyjęcia przez osobę zainteresowaną indywidualnego programu usamodzielnienia, ponieważ pomoc taka nie jest przyznawana jedynie z powodów niskich dochodów. Sąd wskazał, że istotą takiego programu jest zobowiązanie jego adresatów do zmiany ich sytuacji życiowej i adaptacji do nowych warunków egzystencji. Program usamodzielnienia przygotowuje osoba usamodzielniana wraz z opiekunem przy współpracy powiatowego centrum pomocy rodzinie. Ośrodek pomocy społecznej nie ma obowiązku sporządzenia z urzędu programu usamodzielnienia (sygn. akt I SA/Wa 526/12).

5.4 Inne sprawy z zakresu pomocy społecznej.

W sprawach z zakresu świadczeń przysługujących osobom uprawnionym do alimentów istotne znaczenie ma wyrok, w którym Sąd stwierdził, że na gruncie art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.) nie ma możliwości zmiany lub uchylecia decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego z mocą wsteczną. Wobec tego uchylene lub zmiana takiej decyzji może dotyczyć jedynie prawa strony do świadczeń

dotąd nie otrzymanych. W sytuacji, gdy upłynęło kilka miesięcy na jakie świadczenie zostało przyznane, brak jest podstaw prawnych do uchylecia lub zmiany decyzji w trybie art. 24 ust. 1. Zastosowanie znaleźć może jedynie instytucja zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, jeżeli w toku pobierania świadczenia alimentacyjnego ustalonego w decyzji, matka uprawnionego przekroczyła kryterium dochodowe, z uwagi na uzyskany dochód z pracy zarobkowej (sygn. akt I SA/Wa 1515/12).

W sprawach dotyczących prowadzenia działalności przez podmioty świadczące usługi z zakresu pomocy społecznej i jednostki organizacyjne realizujące zadania z zakresu pomocy społecznej, a także w sprawach nadzoru nad tego typu działalnością warto zwrócić uwagę na wyrok, w którym Sąd wskazał, że wydanie zezwolenia na prowadzenie domu pomocy społecznej może otrzymać jednostka samorządu terytorialnego, a nie jej jednostka organizacyjna (miejskie centrum profilaktyki uzależnień). Zdaniem Sądu, na gruncie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w związku z ustawą o pomocy społecznej dom pomocy społecznej winien funkcjonować jako samodzielna jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego, a nie jest możliwe włączenie go w strukturę organizacyjną innej jednostki organizacyjnej gminy (sygn. akt I SA/Wa 587/12).

6. Edukacja.

6.1 Nadanie stopnia i tytułu naukowego oraz potwierdzenie równoznaczności dyplomów, świadectw i tytułów.

W prawomocnym wyroku z dnia 24 kwietnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 2674/11 Sąd oddalił skargę na postanowienie odmawiające wydania zaświadczenia o uznaniu w drodze nostryfikacji raportu wyników ucznia z egzaminu SAT Reasoning Test za równorzędny polskiemu świadectwu dojrzałości. Stwierdził, że testy umiejętności SAT, jako niezwiązane z ukończeniem szkoły średniej, nie mogą podlegać nostryfikacji w trybie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw

maturalnych uzyskanych za granicą (Dz. U. Nr 63, poz. 443). Sąd podkreślił, że fakt, iż w Stanach Zjednoczonych większość uczelni opiera swoją rekrutację na wynikach testu SAT nie oznacza, że jest on świadectwem ukończenia szkoły, względnie świadectwem maturalnym. Pojęcie „świadectwo maturalne”, czy też potocznie „matura”, zarówno w Polsce, jak i w innych krajach, gdzie występuje, jest immanentnie związane z ukończeniem szkoły średniej. W europejskiej kulturze językowej pojęcie „matura” oznacza egzamin kończący zdanie szkoły średniej. W żadnym razie za jej odpowiedniki nie mogą być zatem traktowane amerykańskie Scholastic Assessment Test (SAT I) SAT II Subject Tests American College Testing (ACT) Assessment, czy też LSAT – Law School Admission Test.

6.2 Szkoły i placówki oświatowo – wychowawcze.

W prawomocnym wyroku z dnia 13 stycznia 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 2378/11 Sąd stwierdził nieważność uchwały (w zaskarżonej części) w przedmiocie ustalenia opłat za świadczenia udzielane przez przedszkole publiczne, w której przyjęto, że opłata ma być ponoszona jedynie za gotowość do spełnienia świadczenia, a nie za uzyskanie zindywidualizowanego świadczenia udzielanego przez przedszkole publiczne, co zdaniem Sądu narusza zasadę ekwiwalentności tych świadczeń oraz wykracza poza zakres delegacji ustawowej z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Sąd stwierdził, że taką wadliwością obarczony jest również przepis kwestionowanej uchwały, który określa zasady ustalania dodatkowej opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu, przekraczający czas zadeklarowany w umowie (powyżej 10 minut), za każdą rozpoczętą godzinę w wysokości 10 zł w czasie godzin otwarcia przedszkola oraz 20 zł za każdą rozpoczętą godzinę wykraczającą poza czas pracy przedszkola. Ponadto wysokość tej opłaty wskazuje na jej represyjny charakter, nieuzasadniony wysokością kosztów ponoszonych przez gminę, ani charakterem świadczeń. Opłata powyższa ma w rzeczywistości charakter kary administracyjnej, zaś analiza przepisów ustawy o systemie oświaty nie pozwala na przyjęcie, aby rada gminy była uprawniona do ustanowienia kar administracyjnych, niemających oparcia w obowiązujących przepisach prawnych.

6.3 Dyrektorzy szkół.

Prawomocnym wyrokiem z dnia 2 lutego 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 1416/11 Sąd stwierdził, że z art. 38 ust. 1 pkt 2 ustawy o systemie oświaty wynika wprost, że przewidziana tym przepisem możliwość odwołania dyrektora szkoły z pełnionej funkcji w trakcie trwania roku szkolnego jest instytucją wyjątkową, nadzwyczajną, a możliwość jej stosowania winna wynikać z zaistnienia szczególnie uzasadnionych okoliczności. Ten natychmiastowy tryb zbliżony jest swoją konstrukcją do art. 52 § 1 Kodeksu pracy i nie mieści się w nim każde naruszenie prawa, lecz tylko takie, które uniemożliwia dalsze sprawowanie funkcji kierowniczej.

7. Stosunki pracy i stosunki służbowe.

7.1 Stosunek służbowy żołnierzy zawodowych.

W prawomocnym wyroku z dnia 10 maja 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 309/12 oddalającym skargę w przedmiocie wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, Sąd podkreślił, że zarówno z przepisów ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. nr 90, poz. 593 ze zm.), jak i aktów wykonawczych wydanych na jej podstawie, nie wynika, by żołnierz zawodowy miał roszczenie o wyznaczenie go na określone stanowisko służbowe, które jego zdaniem, pozostaje nieobsadzone. Organy wojskowe posiadają bowiem w tym zakresie samodzielność oraz autonomię i to one posiadają uprawnienie do prowadzenia polityki kadrowej.

W prawomocnym orzeczeniu z dnia 5 lipca 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 558/12, oddalającym skargę Sąd stwierdził, że brak jest podstaw do zaliczenia okresu nauki w liceum wojskowym do wysługi lat, od której uzależniona jest wysokość dodatku za długoletnią służbę wojskową, jak również do okresu, od którego zależy prawo do nagrody jubileuszowej, brak jest również podstaw do stwierdzenia nabycia prawa do dodatkowego urlopu wypoczynkowego. Podkreślił, że ogólnokształcące licea wojskowe nie posiadały statusu szkoły wojskowej kształcącej kandydatów na

żołnierzy zawodowych. Pozostawały one wprawdzie pod patronatem jednostek wojskowych, były to jednak placówki realizujące programy nauczania szkoły średniej na ogólnie obowiązujących zasadach zgodnie z ustawą o rozwoju systemu oświaty i wychowania. Sąd zauważył, że zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 1970 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. nr 16, poz. 134 ze zm.), do czynnej służby wojskowej w charakterze kandydatów na żołnierzy zawodowych mogły być powołane na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się osoby, które posiadały określone w tym przepisie warunki, odpowiedni wiek i wykształcenie oraz złożyły zobowiązanie do pełnienia służby wojskowej po zakończeniu szkoły lub kursu. Natomiast z treści art. 65 ww. ustawy wynika, że warunkiem uznania danej osoby za żołnierza zawodowego było jej powołanie. Oznacza to, że przepisy ustawy nie przewidywały „automatycznego” uznania za żołnierzy zawodowych osób, które ukończyły 17 lat życia nawet, jeśli były one uczniami liceów wojskowych.

7.2 Stosunek służbowy funkcjonariuszy Policji.

Wyrokiem z dnia 28 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 2692/11 (orzeczenie prawomocne), Sąd wskazał, że szczególnie uzasadniony przypadek, o którym mowa w § 9 ust. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia oraz ustalania wysługi lat, od której jest uzależniony wzrost uposażenia zasadniczego (Dz. U. Nr 152, poz. 1732 ze zm.) powodujący, że dodatek służbowy może być obniżony, dotyczy nienależytego wywiązywania się z obowiązków służbowych, nienależytej realizacji zadań i czynności służbowych, a także zmiany zakresu obowiązków służbowych, warunków służby bądź ustania innych przesłanek, które uzasadniały przyznanie go w określonej wysokości. Nie obejmuje natomiast sytuacji, gdy przyczyną niewykonywania przez policjanta obowiązków służbowych jest choroba. Zgodnie bowiem z art. 121 ust. 1 ustawy o Policji, w razie choroby, urlopu, zwolnienia od zajęć służbowych oraz w okresie pozostawania bez przydziału służbowego policjant otrzymuje uposażenie zasadnicze, dodatki do uposażenia o charakterze stałym i inne należności pieniężne należne na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym – z

uwzględnieniem powstałych w tym okresie zmian, mających wpływ na prawo do uposażenia i innych należności pieniężnych lub na ich wysokość. Zatem pozostawania na zwolnieniu lekarskim nie można oceniać w kategoriach należytego, czy nienależytego wykonywania obowiązków w rozumieniu art. 104 ust. 3 ustawy oraz przepisów § 8 ust. 5-7 powołanego rozporządzenia. Wskazany przepis art. 121 ust. 1 ustawy ma charakter ochronny i gwarantuje policjantowi zachowanie prawa do uposażenia w dotychczasowej wysokości w okresie, w jakim nie pełni on obowiązków służbowych w związku z zaistnieniem okoliczności w nim wymienionych.

7.3 Stosunek służbowy funkcjonariuszy Służby Celnej.

Wyrokiem z dnia 26 stycznia 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 2119/11 (orzeczenie prawomocne) Sąd oddalił skargę na decyzję Szefa Służby Celnej w przedmiocie zwolnienia ze służby przygotowawczej.

Oceniając prawidłowość zaskarżonej decyzji wskazał, że zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (t. j. Dz. U. z 2004 r. nr 156, poz. 1641 ze zm.), funkcjonariusza celnego zwalnia się ze służby w wypadku nieprzydatności do służby, stwierdzonej w ocenie okresowej lub opinii służbowej w okresie służby przygotowawczej. Podniósł, że treść tego przepisu wskazuje, że jest to obligatoryjna podstawa zwolnienia funkcjonariusza celnego ze służby, a decyzja podejmowana w tym trybie ma charakter związany.

Sąd wyjaśnił, że opiniowanie funkcjonariusza celnego odbywa się w ramach wewnętrznego postępowania służbowego. Każda opinia czy ocena, wydane w takim postępowaniu, są aktami wewnętrznymi, wynikającymi z podległości służbowej. Akty tego rodzaju nie są objęte rygorami procedury administracyjnej. Tym samym, opinie czy oceny dotyczące funkcjonariusza celnego nie mogą być przedmiotem merytorycznej oceny Sądu w ramach kontroli decyzji o jego zwolnieniu ze służby. Wskazał także, iż w przypadku wydania opinii okresowej, stwierdzającej nieprzydatność funkcjonariusza do służby, organ odwoławczy, oceniając decyzję zwolnieniową, nie może badać merytorycznej treści opinii okresowej, ponieważ jest ona dla niego wiążąca i podlega ocenie jedynie jako przesłanka warunkująca

zwolnienie ze służby w trybie art. 25 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy z dnia 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej.

7.4 Inspekcja pracy.

W prawomocnym wyroku z dnia 13 lutego 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 2087/11 Sąd uchylając zaskarżoną decyzję o umorzeniu postępowania odwoławczego stwierdził, że pracownik jest stroną postępowania administracyjnego przed państwowym inspektorem pracy, jeżeli przedmiotem postępowania wszczętego z jego inicjatywy stało się nakazanie pracodawcy umieszczenie go w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w ramach figurującego tam stanowiska pracy.

Sąd podniósł, że wprowadzony ustawą o emeryturach pomostowych, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2010 r., przepis art. 11a ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. nr 237, poz. 1656), uprawnia organ inspekcji do nakazania pracodawcy umieszczenia pracownika w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o której mowa w art. 41 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. nr 237, poz. 1656 ze zm.), wykreślenia go z ewidencji oraz do sporządzenia korekty dokonanego wpisu w tej ewidencji. Zgodnie ze znowelizowanym przepisem art. 33 ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie tym organ, stosownie do ustaleń dokonanych w toku kontroli, wydaje decyzję. W obowiązującym porządku prawnym pojawiła się zatem szczególnego rodzaju norma prawna, która przyznaje na rzecz pracownika szersze niż dotychczas uprawnienia w zakresie działania Państwowej Inspekcji Pracy. Takim przepisem jest art. 41 ust. 6 ustawy o emeryturach pomostowych, który daje pracownikowi, nieumieszczonemu w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze (art. 41 ust. 1 pkt 2), możliwość inicjowania w instytucjonalizowanej formie działań nadzorczych organów inspekcji pracy, nazwanej skargą. Pojęcie „skarga” użyte w powyższym przepisie, jest w istocie wnioskiem, który wszczyna postępowanie administracyjne i czyni wnioskującego pracownika, obok pracodawcy, stroną postępowania inspektora pracy.

W wyroku z dnia 13 listopada 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 1153/12 (orzeczenie nieprawomocne) Sąd oddalając skargę stwierdził, że organy inspekcji pracy nie mają prawnych podstaw do dokonywania wiążących ustaleń czy badań w zakresie wykazywania, czy określone stanowisko pracy spełnia wymogi przewidziane przez ustawę o emeryturach pomostowych by być umieszczone przez pracodawcę w rejestrze stanowisk, prowadzonym na podstawie art. 41 ust. 4 pkt 1 ustawy o emeryturach pomostowych.

Podniósł, że wśród zadań Państwowej Inspekcji Pracy, określonych w art. 10 ust. 1 ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, przewidziane zostały obowiązki ujęte w pkt 9a, dodanym z dniem 1 stycznia 2010 r. przez art. 48 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych, to jest kontrola ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o której mowa w art. 41 ust. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Ponadto, z przepisu art. 11a ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy wynika, że właściwe organy Państwowej Inspekcji Pracy są uprawnione jedynie do nakazania pracodawcy umieszczenia pracownika w ewidencji, o której mowa w art. 41 ust. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych, wykreślenia go z ewidencji oraz do sporządzenia korekty dokonanego wpisu w tej ewidencji. Przepis art. 41 ust. 6 ustawy o emeryturach pomostowych stanowi natomiast wprost, że jedynie w przypadku nieumieszczenia w ewidencji pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, za których jest przewidziany obowiązek opłacania składek na FEP, pracownikowi przysługuje skarga do Państwowej Inspekcji Pracy. Nie ma więc podstaw, by w wyniku skargi pracownika organy orzekały co do wykazu stanowisk pracy, prowadzonego zgodnie z art. 41 ust. 4 pkt 1 ustawy.

7.5 Inne sprawy z zakresu stosunków pracy i stosunków służbowych.

W sprawach dotyczących przyjęcia na aplikację sędziowską i prokuratorską Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie zajął stanowisko w spornej kwestii dotyczącej sposobu obliczania punktów, które uzyskał aplikant i które określały jego miejsce na liście klasyfikacyjnej, a tym samym umożliwiały kontynuowanie aplikacji – w sytuacji zdawania egzaminu poprawkowego.

Zagadnienie odbywania aplikacji ogólnej, sędziowskiej i prokuratorskiej reguluje ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. nr 26, poz. 157 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 października 2011 r. w sprawie odbywania aplikacji ogólnej, sędziowskiej i prokuratorskiej (Dz. U. nr 217, poz. 1292).

W nieprawomocnym wyroku z dnia 6 czerwca 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 668/12 Sąd uchylając zaskarżoną oraz poprzedzającą ją decyzję uznał, że zarzut skarżącego dotyczący naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 26 ust. 3 powołanej ustawy w zw. z § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia zasługuje na uwzględnienie. Podstawowe znaczenie miał bowiem sposób liczenia punktów, jakie uzyskał aplikant po zakończeniu aplikacji ogólnej, determinujący określenie jego miejsca na liście klasyfikacyjnej, a w szczególności ustalający liczbę zdobytych punktów ze sprawdzianu poprawkowego.

Sąd stwierdził, że treść art. 26 ust. 3 zd. 1 ustawy prowadzi do wniosku, że znaczenie tego przepisu uzyskane na gruncie wykładni językowej nie budzi wątpliwości, bowiem o kolejności miejsca na liście klasyfikacyjnej aplikantów decyduje suma punktów uzyskanych przez aplikanta jedynie z zaliczonych sprawdzianów. Analiza przepisu § 6 ust. 4 w zw. z § 5 ust. 4 powołanego rozporządzenia prowadzi także do jednoznacznego wniosku, że oceną zaliczającą – pozytywną jest ocena odpowiadająca co najmniej 2 punktom. Użyte przez ustawodawcę sformułowanie „z zaliczonych sprawdzianów” wskazuje, że do sumowania ocen należy brać tylko liczbę punktów zaliczających sprawdzian. W tym stanie rzeczy, zastosowanie wobec skarżącego metody wyliczania średniej arytmetycznej liczby punktów uzyskanych przez aplikanta ze sprawdzianu wiedzy i umiejętności z jednego modułu tematycznego w obu terminach (z egzaminu niezaliczającego i zaliczającego) pozostaje w jawnej opozycji z powołanym powyżej przepisem ustawowym. Spowodowało to zaniżenie łącznej oceny punktowej i wadliwe umieszczenie skarżącego na liście klasyfikacyjnej aplikantów.

Tymczasem w orzecznictwie przyjmuje się, że rozwiązania normatywne ustanowione przez ministra nie mogą pozostawać w sprzeczności z rozwiązaniami przyjętymi w ustawie, gdyż godziłoby to w podstawowe zasady stanowienia aktów wykonawczych.

Analogiczne stanowisko zajęły składy orzekające w wyrokach z dnia 14 czerwca 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 593/12, z dnia 6 czerwca 2012 r., sygn. akt

II SA/Wa 681/12, z dnia 23 sierpnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 749/12. Wymienione orzeczenia są nieprawomocne.

Wyrokiem z dnia 13 września 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 1162/12 (orzeczenie prawomocne) Sąd (będąc związany wykładnią dokonaną przez Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 31 maja 2012 r., sygn. akt I OSK 1332/12) uchylił zaskarżone oraz poprzedzające je postanowienie w przedmiocie odmowy zapoznania skarżącego z teczką jego akt personalnych.

Wobec powyższego Sąd uznał, że żołnierz zawodowy (odpowiednio funkcjonariusz Służby Wywiadu Wojskowego), ma zagwarantowane prawo dostępu do własnych akt personalnych, także takich, które stanowią informację niejawną. Wówczas dostęp do akt personalnych, opatrzonych odpowiednią klauzulą tajności, będzie możliwy jeżeli zostaną przez funkcjonariusza spełnione wymogi określone w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. nr 182, poz. 1228 ze zm.).

Zgodnie z art. 4 ustawy o ochronie informacji niejawnych, informacje niejawne mogą być udostępnione wyłącznie osobie dającej rękojmię zachowania tajemnicy i tylko w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nią pracy lub pełnienia służby na zajmowanym stanowisku albo wykonywania czynności zleconych. Uprawnienia funkcjonariusza wynikające ze stosunku służbowego w SWW, w których zawarta jest możliwość wglądu do dokumentacji związanej z przebiegiem służby (akt personalnych) są nierozzerwalnie związane ze służbą funkcjonariusza. Akta personalne obrazują nawiązanie, przebieg i rozwiązanie stosunku służbowego i ze swej istoty pozostają w trwałym związku z pełnieniem przez funkcjonariusza służby na zajmowanym stanowisku. Jeżeli akta personalne funkcjonariusza SWW zostały opatrzone klauzulą tajności, do której posiada on dostęp (poprzez uzyskanie odpowiedniego poświadczenia bezpieczeństwa), nie ma przeszkód prawnych w udostępnieniu mu takich akt.

Sąd podkreślił, że art. 51 ust. 3 Konstytucji RP stanowi, iż każdy ma prawo dostępu do dotyczących go urzędowych dokumentów i zbiorów danych. Ograniczenie tego prawa może określić ustawa. Jeżeli natomiast w aktach personalnych funkcjonariusza gromadzone są dokumenty niezwiązane z przebiegiem służby funkcjonariusza (jak twierdzi organ, np. dotyczące zasad rekrutacji) należałoby rozważyć

wyłączenie takich dokumentów z przedmiotowych akt, jeżeli ich gromadzenia w aktach nie nakazują powyżej powołane przepisy prawa.

8. Sprawy mieszkaniowe.

8.1 Równoważnik za brak lokalu mieszkalnego i za remont lokalu mieszkalnego.

W prawomocnym wyroku z dnia 19 kwietnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 2824/11 Sąd stwierdził, że okoliczności dotyczące braku zawiadomienia o oddaniu obiektu budowlanego do użytkowania nie mogą mieć wpływu na ocenę prawdziwości oświadczeń mieszkaniowych skarżącej będących podstawą przyznania i wypłaty równoważnika za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego. Nie są one bowiem objęte treścią „oświadczenia mieszkaniowego do ustalenia uprawnień do równoważnika pieniężnego za remont lokalu mieszkalnego i jego wysokości”, określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 czerwca 2002 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania, odmowy przyznania, cofania i zwracania przez policjantów równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego (Dz. U. nr 100, poz. 919 ze zm.).

8.2 Inne świadczenia finansowe związane z lokalem mieszkalnym.

W prawomocnym wyroku z dnia 6 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 864/11 odnosząc się do wysokości przyznanej odprawy mieszkaniowej Sąd wskazał, że obecne brzmienie przepisu art. 26 ustawy o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej nie przewiduje uwzględnienia przy ustalaniu powierzchni użytkowej podstawowej uprawnień do dodatkowej powierzchni mieszkaniowej ze względu na stan zdrowia dziecka. Zatem choroba dziecka skarżącego nie mogła mieć wpływu na wysokość przyznanej mu odprawy mieszkaniowej. Stwierdził też, że przepisy rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 czerwca 2004 r. w sprawie dodatków do uposażenia zasadniczego żołnierzy zawodowych

(Dz. U. nr 141, poz. 1497) nie przewidują możliwości zaliczenia lat pracy cywilnej do wysługi lat, uwzględnianej przy wysokości odprawy mieszkaniowej, o której mowa w art. 47 ustawy o zakwaterowaniu (...).

9. Samorząd terytorialny.

W omawianej grupie spraw na uwagę zasługuje prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 2102/11 oddalający skargę Miasta na zarządzenie zastępcze Wojewody w przedmiocie wygaśnięcia mandatu radnego.

Sąd uznał, że radny będąc dyrektorem oddziału banku, jest pełnomocnikiem w zarządzaniu działalnością gospodarczą, jaką zajmuje się bank, który – prowadząc rachunek bankowy Miasta – wykorzystuje mienie komunalne tej jednostki samorządu terytorialnego, w rozumieniu przepisu art. 24f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zm.)

Również w prawomocnym wyroku z dnia 9 sierpnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 1019/12 Sąd uznał, że radny, prowadząc własną działalność gospodarczą, polegającą na świadczeniu usług pocztowych, na podstawie umowy cywilnoprawnej zawartej z Poczta Polska, w nieruchomości, której właścicielem jest gmina, naruszył dyspozycję art. 24f ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, zakazującym radnym prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy.

W sprawie o sygn. akt VIII SA/Wa 336/12 (wyrok z 11 lipca 2012 r., nieprawomocny) Sąd przyjął, że brak uzasadnienia zaskarżonej uchwały Rady Gminy w sprawie wyrażenia zgody na rozwiązanie stosunku pracy z radnym, wyklucza możliwość dokonania przez Sąd oceny prawidłowości stanowiska Rady, a tym samym oceny legalności zaskarżonej uchwały. Wadliwość ta przesądza o konieczności uwzględnienia skargi w całości i stwierdzenia nieważności uchwały.

Sąd w składzie orzekającym w przedmiotowej sprawie nie podzielił poglądu wyrażonego przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 grudnia 2007 r. (I PK 152/07,

Monitor Prawa Pracy 2008/5/255), iż przepis art. 25 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym nie zobowiązuje rady do uzasadnienia swojego stanowiska. Sąd Najwyższy wywiódł ten pogląd na podstawie wykładni językowej w/w przepisu, a tego rodzaju wykładnia czasami zawodzi, jeśli skonfrontuje się ją z wykładnią systemową i celowościową. Ww. stanowisko Sądu Najwyższego zostało poddane krytyce (zob. glosa A. Rzeteckiej – Gil, LEX nr 88513).

W sprawie o sygn. akt VIII SA/Wa 100/12 (wyrok z 25 kwietnia 2012 r., nieprawomocny), Sąd wyraził pogląd, że rada gminy ustalając opłatę za świadczenia udzielane przez przedszkola publiczne na podstawie art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, nie ma pełnej swobody w jej kształtowaniu. Z przepisu tego wynika jednoznacznie, że opłata wprowadzana przez radę gminy może dotyczyć wyłącznie świadczeń wykraczających poza podstawę programową.

Opłaty za zajęcia prowadzone przez przedszkola publiczne poza obowiązkowym zakresem bezpłatnym, muszą być oparte na zasadzie ekwiwalentności, co oznacza, że każda opłata musi dotyczyć konkretnego świadczenia, przekraczającego podstawę programową i być wprost skorelowana z konkretnymi kosztami świadczenia tych usług. Z tego wynika, że obowiązkiem organu samorządu terytorialnego uchwalającego opłatę za usługi przedszkolne jest wykazanie, iż wysokość obowiązku pieniężnego nałożonego na rodzica (opiekuna prawnego) dziecka korzystającego z usług przedszkola publicznego pozostaje w związku przyczynowym z oferowaną mu usługą. Przy ustalaniu omawianej opłaty należy szczegółowo wykazać za jakiego rodzaju świadczenie opłata jest żądana i co się na owo świadczenie składa.

10. Broń i materiały wybuchowe z pominięciem wytwarzania i obrotu bronią i amunicją.

Na uwagę zasługują orzeczenia dotyczące skarg na decyzje o odmowie rejestracji broni krótkiej jako broni palnej do celów łowieckich. Wskazano w nich, że w dniu 15 listopada 2011 r. Minister Środowiska wydał rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków wykonywania

polowania i znakowania tusz (Dz. U. nr 257, poz. 1548). Na mocy tego rozporządzenia uściślono treść § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz (Dz. U. nr 61, poz. 548) precyzując, że za broń palną do celów łowieckich można uznać tylko broń długą. Oznacza to, że od dnia wejścia w życie wskazanej wyżej zmiany (14 grudnia 2011 r.), brak jest podstaw do rejestracji rewolwerów i pistoletów jako broni myśliwskiej (wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie: z dnia 24 maja 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 325/12, z dnia 28 czerwca 2012 r., sygn. II SA/Wa 552/12 – orzeczenia prawomocne).

11. Zatrudnienie i bezrobocie.

Na uwagę zasługuje prawomocny wyrok z dnia 19 czerwca 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 705/12, w którym Sąd uchylił decyzję Wojewody oraz utrzymaną nią w mocy decyzję Prezydenta w przedmiocie utraty statusu osoby bezrobotnej. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że w świetle art. 2 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.), na organie wydającym decyzję o pozbawieniu statusu bezrobotnego ciąży obowiązek przeprowadzenia postępowania i ustalenia, czy zaproponowana praca spełnia kryteria „odpowiedniego zatrudnienia” oraz czy odmowa przyjęcia odpowiedniego zatrudnienia nastąpiła bez uzasadnionej przyczyny. Zdaniem Sądu, organy I i II instancji nie wyjaśniły i nie oceniły czy zaproponowana skarżącemu praca jest dla niego odpowiednia ze względów zdrowotnych. Sąd wskazał, że organy nie dysponując wiedzą medyczną, dokonały samodzielnej oceny przedstawionego przez skarżącego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, z którego wynikało, że posiada on umiarkowany stopień niepełnosprawności ze wskazaniem dotyczącym odpowiedniego zatrudnienia na stanowisku przystosowanym do niepełnosprawności. Organy nie uwzględniły w żaden sposób twierdzeń skarżącego odnośnie jego schorzeń, sposobu przyjmowania lekarstw i związanych z tym utrudnień. Z uwagi zatem na powyższe oraz niemożność pracy w systemie zmianowym, organ obowiązany był wątpliwości te wyjaśnić i zweryfikować za pomocą badań lekarskich.

12. Ochrona danych osobowych.

Wyrokiem z dnia 26 października 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 900/12 (orzeczenie nieprawomocne), Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę na decyzję Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (GIODO) umarzającą postępowanie wszczęte wnioskiem osoby fizycznej, która w związku ze złożonym oświadczeniem o rezygnacji z członkostwa w Kościele Rzymsko – Katolickim i odnotowaniem faktu apostazji w metryce chrztu i księdze ślubu domagała się nadto dokonania adnotacji o apostazji w księgach parafialnych i ich duplikatach dotyczących swoich dzieci, tj. w księdze ślubu i chrztu dzieci.

W uzasadnieniu przywołanego wyroku Sąd stwierdził, że kompetencje GIODO określone w art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz. U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 ze zm.), w tym przede wszystkim kontrola zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych, wydawanie decyzji administracyjnych i rozpatrywanie skarg w sprawach wykonania przepisów o ochronie danych osobowych, nie mają charakteru bezwzględnego i podlegają ograniczeniu bądź nawet wyłączeniu w określonych sytuacjach.

Sąd podkreślił, że wyłączenie takie przewiduje m. in. przepis art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, zgodnie z którym w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3 oraz zbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1a przetwarzanych przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencję Wywiadu, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego oraz Centralne Biuro Antykorupcyjne, Generalnemu Inspektorowi nie przysługują uprawnienia określone w art. 12 pkt 2, art. 14 pkt 1 i 3-5 oraz art. 15-18. Natomiast zbiory, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 3, to zbiory dotyczące osób należących do kościoła lub innego związku wyznaniowego, o uregulowanej sytuacji prawnej, przetwarzanych na potrzeby tego kościoła lub związku wyznaniowego, które zwolnione są z obowiązku ich rejestracji.

Jednocześnie Sąd wyjaśnił, że Kościół Katolicki należy do instytucji o uregulowanej sytuacji prawnej, której funkcjonowanie zostało unormowane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz.

483 ze zm.), umowie międzynarodowej – Konkordacie podpisanym w dniu 28 lipca 1993 r. między stolicą Apostolską i Rzeczypospolitą Polską (Dz. U. z 1998 r. nr 51, poz. 318) oraz ustawie z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. nr 29, poz. 154 ze zm.).

Zdaniem Sądu, analiza powyższych regulacji prawnych prowadzi do wniosku, że Kościół Katolicki posiada autonomię w zakresie wykonywania władzy duchownej i jurysdykcyjnej oraz zarządza swoimi sprawami.

W konsekwencji, w ocenie Sądu, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych prawidłowo uznał, iż z uwagi na treść art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, nie był uprawniony ani do wydania w przedmiotowej sprawie decyzji administracyjnej rozstrzygającej sprawę co do jej istoty, ani też do przeprowadzenia czynności kontrolnych. Mógł jedynie żądać złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz wzywać i przesłuchiwać osoby w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego. Takie też działania, jak podkreślił Sąd, organ w sprawie podjął. Natomiast ustalone w ten sposób okoliczności faktyczne w zestawieniu z treścią art. 43 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych zobowiązywały organ do wydania decyzji umarzającej postępowanie. Skoro bowiem wskazany przepis w sposób jednoznaczny wyłącza przetwarzanie danych osobowych osób należących do kościoła z kategorii spraw objętych merytorycznym orzecznictwem GODO, to w sprawie nie istniał stosunek administracyjny, a tym bardziej nie istniała sprawa administracyjna, której załatwienie następowaloby w drodze decyzji administracyjnej rozstrzygającej sprawę co do jej istoty.

Również interesujące orzeczenie dotyczące przetwarzania danych osobowych osoby należącej do związku wyznaniowego, wydano w sprawie o sygn. akt II SA/Wa 2235/11 (wyrok z dnia 6 marca 2012 r. - prawomocny). Wskazaniem orzeczeniem Sąd oddalił skargę na decyzję GODO o umorzeniu postępowania w przedmiocie przetwarzania danych osobowych osoby fizycznej przez jeden ze związków wyznaniowych.

Wszczęcie postępowania przed GODO nastąpiło w związku z zakwestionowaniem legalności przetwarzania danych osobowych w zakresie przynależności wyznaniowej. Przetwarzanie to polegało na podaniu komunikatu,

w budynku miejscowego zboru związku, wskazującego, że wymieniona z imienia i nazwiska osoba nie jest członkiem tego związku.

W toku postępowania organ ustalił, że skarżący przestał być członkiem społeczności religijnej (związku wyznaniowego o uregulowanej sytuacji prawnej w rozumieniu ustawy o ochronie danych osobowych) w wyniku wewnętrznego postępowania dyscyplinarnego. Natomiast z uwagi na treść art. 43 ust. 2 i art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie danych, GIODO uznał, że skoro dane osobowe skarżącego były przetwarzane w związku z procedurą wykluczenia go ze związku wyznaniowego, to upublicznienie informacji o wykluczeniu go ze związku wynikało z realizacji prawa wewnętrznego tej społeczności religijnej. Tego rodzaju kwestia pozostaje zaś poza kontrolą organu, a postępowanie podlega umorzeniu. Z tak dokonaną oceną organu w pełni zgodził się Sąd na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

13. Dostęp do informacji publicznej.

Na uwagę zasługuje wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 15 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Wa 128/12 (orzeczenie prawomocne), dotyczący zagadnienia ograniczenia dostępu do informacji publicznej ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa. W powyższym orzeczeniu Sąd podzielił stanowisko orzekających w sprawie organów: Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego, że żądane przez skarżącego informacje w postaci materiałów z kontroli przeprowadzonych w spółdzielni pracy stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, której legalną definicję zawiera przepis art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t. j. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.). Informacje zawarte w decyzjach i protokołach dotyczących urządzeń technicznych eksploatowanych przez spółdzielnię wskazują na rodzaj eksploatowanego urządzenia, co jest informacją posiadającą wartość gospodarczą o charakterze technicznym i technologicznym. Informacja techniczna obejmuje całokształt wiadomości dotyczących urządzeń eksploatowanych przez przedsiębiorcę, związanych z cyklem produkcyjnym, natomiast informacja ma charakter

technologiczny, kiedy dotyczy sposobów wytwarzania formuł chemicznych, wzorów i metod działania. Sąd wskazał, że przedsiębiorca nie miał woli ujawnienia żądanych wiadomości ogółowi i podjął działania w celu zachowania ich poufności poprzez nieumieszczenie ich na stronie internetowej, a nadto zastrzegając, iż dane w protokołach i decyzjach o dopuszczeniu urządzeń do eksploatacji stanowią dla niego tajemnicę przedsiębiorstwa. Mając na uwadze powyższe, jak również okoliczność, że Prezes Urzędu Dozoru Technicznego jest - w myśl art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) - podmiotem obowiązany do udostępnienia informacji publicznej, a wnioskowana informacja posiada – stosownie do treści przepisu art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugi ww. ustawy - przymiot informacji publicznej, Sąd uznał, iż zaistniała, określona w art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, przesłanka ograniczenia dostępu do żądanych przez skarżącego informacji, a w konsekwencji wydania, na podstawie art. 16 ust. 1 tej ustawy, decyzji o odmowie ich udostępnienia.

Oddalając wyrokiem z dnia 13 stycznia 2012 r., sygn. akt II SAB/Wa 353/11 (orzeczenie prawomocne) skargę na bezczynność Prezydenta m.st. Warszawy w przedmiocie rozpatrzenia wniosku o udostępnienie informacji publicznej dotyczącej działek (według dawnych nieruchomości hipotecznych) wchodzących w skład nieruchomości, Sąd zwrócił uwagę na odmienny tryb dostępu do informacji publicznej w zakresie informacji o gruntach, budynkach i lokalach zawartych w operacie ewidencyjnym. Powołując się na art. 1 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej, podkreślił, że informacje zawarte w operacie ewidencyjnym mają charakter informacji publicznych, a zagadnienie udostępniania informacji zawartych w operacie zostało w sposób kompleksowy unormowane w przepisach ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. Nr 240, poz. 2027 ze zm.).

Istotnym *novum* jest instytucja ponownego wykorzystania informacji publicznej (uregulowana w rozdziale 2a ustawy o dostępie do informacji publicznej, wprowadzonym ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. Nr 204, poz. 1195). Sąd rozpoznając na gruncie nowych przepisów skargę na bezczynność Głównego

Geodety Kraju w wyroku z dnia 24 października 2012 r., sygn. akt II SAB/Wa 245/12 (orzeczenie nieprawomocne), stwierdził, że wniosek o udostępnienie mapy topograficznej bazy danych miasta w formie plików źródłowych w celu ponownego wykorzystania ma charakter informacji publicznej w rozumieniu art. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Odwołując się do normy kolizyjnej zawartej w art. 23a ust. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej (w myśl której przepisy rozdziału 2a nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady wykorzystywania informacji publicznej, pod warunkiem, że stwarzają gwarancje zachowania zasad wynikających z niniejszej ustawy), podniósł, iż dla udzielenia odpowiedzi na pytanie, którą ustawę należy stosować, kluczowe znaczenie ma zbadanie, czy odrębna ustawa gwarantuje zasady wynikające z ustawy o dostępie do informacji publicznej, w tym zasady przejrzystości (art. 23h), niedyskryminacji (art. 23d) i niewyłączości (23e). Skoro jedną z fundamentalnych zasad dostępu do informacji publicznej w celu jej ponownego wykorzystania jest bezpłatność, a tryb dostępu wskazany w niniejszej sprawie przez organ przewiduje odpłatność za uzyskanie wnioskowanej informacji, to prymat należy przyznać ustawie o dostępie do informacji publicznej. Sąd podkreślił też (powołując się na przepisy art. 23g ust. 7 pkt 3, ust. 8-9 oraz ust. 12 ww. ustawy), że niezależnie od charakteru podmiotu zobowiązanego do udostępniania informacji publicznej w celu ponownego wykorzystywania na zasadach i w trybie określonych w ustawie, jak i przyczyn odmowy udostępnienia informacji publicznej w tym trybie, odmowa powinna mieć formę decyzji.

W wyroku z dnia 25 października 2012 r., sygn. akt II SAB/Wa 252/12 (orzeczenie nieprawomocne), Sąd uznał, iż walor informacji publicznej ma orzeczenie Trybunału Arbitrażowego w sprawie L., B. oraz A. przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, które może rozstrzygać o zobowiązaniach finansowych Skarbu Państwa wobec ww. podmiotów. Natomiast Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa - jako podmiot korzystający w pełni z funduszy publicznych oraz realizujący zadania publiczne – jest zobowiązana do udostępnienia informacji publicznej.

W sprawie o sygn. akt VIII SAB/Wa 13/12 (wyrok z 11 lipca 2012 r.) Sąd wyraził pogląd, że dane w postaci zapisów w ewidencji o pracy w godzinach

nadliczbowych są informacją publiczną. Ewidencja godzin nadliczbowych przedstawia dane dotyczące podmiotu publicznego w zakresie efektywności wykorzystania czasu pracy jego pracowników, a więc i w zakresie efektywności gospodarowania majątkiem (art. 6 ust. 1 pkt f wyżej cytowanej. ustawy). Sprawozdania z kontroli ewidencji godzin nadliczbowych mieszczą się zaś w zakresie informacji publicznej wymienionym w art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a) tej ustawy.

14. Zobowiązania podatkowe.

14.1 Podatek od towarów i usług.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 22 lutego 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 1326/11 stwierdził, że nie można utożsamiać dostawy towarów na gruncie VAT z cywilnoprawną umową dostawy, na mocy której dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczenia częściami albo okresowo, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzeczy i do zapłacenia ceny (art. 605 Kodeksu cywilnego). Czynności przeniesienia prawa musi towarzyszyć wydanie przedmiotowego towaru. Tylko wówczas powstanie obowiązek podatkowy z tytułu tej czynności. Stąd też nie będzie dostawą np. przewłaszczenie na zabezpieczenie. Treść art. 7 ustawy o podatku od towarów i usług koresponduje z art. 19 ust. 1 tej ustawy, który jako zasadę przyjmuje, że obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wydania towaru.

W wyroku z dnia 22 lutego 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 1436/11 Sąd wskazał, że możliwość utworzenia podatkowej grupy kapitałowej została obwarowana szeregiem warunków określonych w art. 1a ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, jej działanie zostało poddane szczególnemu reżimowi prawnemu, umowa o utworzeniu podatkowej grupy kapitałowej podlega rejestracji w urzędzie skarbowym, organ podatkowy ma możliwość na bieżąco kontrolować funkcjonowanie tej grupy kapitałowej. Jedną z korzyści z funkcjonowania w ramach podatkowej grupy kapitałowej jest przyznana mocą przepisu prawa - art. 11 ust. 8 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych - możliwość stosowania cen transakcyjnych w ramach tej grupy, bez ryzyka sankcji wynikających z art. 11 ust. 1 ustawy o podatku

dochodowym od osób prawnych. Jeśli zatem podatkowa grupa kapitałowej korzysta z uprawnień przyznanych jej przepisami prawa, to z całą pewnością nie można postawić jej zarzutu, iż czyni to w celu uchylecia się od opodatkowania lub uniknięcia opodatkowania. Skoro zaś takiego celu nie można jej przypisać, to stwierdzić należy, że nie jest spełniony warunek zastosowania art. 80 ust. 1 Dyrektywy 112, regulacja ta w takiej sytuacji nie może być stosowana. Przepis art. 32 ustawy od podatku od towarów i usług nie znajdzie zastosowania.

W wyroku z dnia 26 marca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 1921/11 Sąd stwierdził, że usługi pobierania i przechowywania krwi pępowinowej, korzystają ze zwolnienia z podatku o podatku od towarów i usług zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 18 w zw. z art. 43 ust. 17 ustawy o podatku od towarów i usług, są one bowiem usługami „ściśle związanymi z opieką medyczną”. Wskazał, że przechowywanie krwi pępowinowej ma niewątpliwie związek z opieką szpitalną, jaką w przyszłości miałyby uzyskać osoby poddane leczeniu z wykorzystaniem komórek macierzystych zawartych w przechowywanej krwi. Przechowywanie krwi pępowinowej nie tylko nie stanowi celu samego w sobie, ale jest wręcz środkiem warunkującym uzyskanie w przyszłości zasadniczej usługi terapeutycznej.

W wyroku z dnia 20 kwietnia 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2207/11 skarżącą była spółka świadcząca usługi leasingu. We wniosku o wydanie interpretacji wskazała, że na podstawie umów przekazuje do używania i pobierania pożytków środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne (m.in. samochody). Przez okres obowiązywania umowy leasingu, Korzystający, jest zobowiązany m.in. do ubezpieczenia przedmiotów leasingu. skarżąca oferuje im usługi ubezpieczeniowe na mocy umowy o współpracę ze spółką, agentem ubezpieczeniowym (spółki są w jednej grupie kapitałowej). skarżąca przejęła od agenta część jego funkcji i świadczy usługi na jego rzecz. Informuje klientów o warunkach ubezpieczenia, zachęca do skorzystania z oferty, pomaga wypełniać dokumenty, obliczyć składki. Na podstawie umowy o współpracy otrzymuje za te świadczenia prowizję od agenta. skarżąca zadała pytanie, czy w takiej sytuacji można mówić o usługach pośrednictwa ubezpieczeniowego, które korzystają ze zwolnienia na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o podatku od towarów i usług. Sąd stwierdził, że usługi świadczone przez Spółkę w rezultacie są formą współpracy

polegającą na wspieraniu agenta ubezpieczeniowego za wynagrodzeniem w wykonywaniu należącej do niej działalności, bez wchodzenia w stosunki umowne z ubezpieczającymi się. Będą stanowiły jedynie element usług pośrednictwa, świadczonych przez inny podmiot. skarżąca bowiem współpracuje z agentem ubezpieczeniowym, oferując jako firma leasingowa, swoim Klientom, możliwość zawarcia umowy ubezpieczenia indywidualnego z agentem ubezpieczeniowym. Jednocześnie nie przejmuje od agenta ubezpieczeniowego ryzyka zawarcia takiej umowy ubezpieczenia i jej realizacji bo w imieniu agenta ubezpieczeniowego takiej umowy nie zawiera. W konsekwencji, czynności wykonywane na rzecz agenta ubezpieczeniowego nie stanowią usług ubezpieczeniowych lub reasekuracyjnych, ani też pośrednictwa ubezpieczeniowego, korzystających ze zwolnienia od podatku na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 37 ustawy o podatku od towarów i usług.

W wyroku z dnia 25 czerwca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2732/11 Sąd stwierdził, że świadczone na rzecz banku usługi koordynacji i nadzoru nad agentami banku nie będą objęte zwolnieniem na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 38 i 40 ustawy o podatku od towarów i usług, bowiem jako usługi stanowiące odrębny element usług pośrednictwa, będą podlegały opodatkowaniu na mocy art. 43 ust. 14 ustawy o podatku od towarów i usług.

W sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 29 czerwca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2690/11 istota sporu sprowadzała się do tego czy podatnik, który skorzystał z tzw. ulgi na złe długi, o której mowa w ustawie o podatku od towarów i usług w rozdziale 1a Działu IX „Odliczenie i zwrot podatku. Odliczanie częściowe”, a w szczególności uwzględnił treść art. 89a ustawy o podatku od towarów i usług, ma obowiązek dokonać korekty zwiększającej VAT należny, o której mowa w art. 89a ust. 4 ustawy o podatku od towarów i usług w związku ze sprzedażą wierzytelności na rzecz osoby trzeciej. Sąd wskazał, że z literalnego brzmienia art. 89a ust. 1-2 oraz art. 89a ust. 4 ustawy o podatku od towarów i usług wynika, że nie mają one zastosowania, do podatników VAT, którzy po skorzystaniu ze swoistej ulgi, przewidzianej w art. 89a ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, nazywanej „ulgą na złe długi” dokona sprzedaży wierzytelności na rzecz osoby trzeciej. W szczególności wykładnia językowa art. 89a ust. 2 pkt 4 i ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług prowadzi

do wniosku, że warunek przewidziany w tym przepisie „wierzytelności nie zostały zbyte” odnosi się wyłącznie do wierzytelności wobec, których podatnik nie korzystał z ulgi przewidzianej treścią art. 89a ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług w postaci możliwości skorygowania VAT należnego dotyczącego dostaw towarów lub świadczenia usług na terytorium kraju, w przypadku wierzytelności, których nieściągalność została uprawdopodobniona. Zbycie zatem wierzytelności na rzecz osób trzecich, wobec której podatnik skorzystał z ulgi na tzw. złe długi nie generuje po stronie zbywcy (podatnika - sprzedawcy - wierzyciela) obowiązku dokonania korekty zwiększającej, o której mowa w art. 89a ust. 4 ustawy o podatku od towarów i usług. Zbycie wierzytelności przez Spółkę na rzecz osoby trzeciej nie oznacza spłacenia długu pierwotnego - „uregulowania należności”, o której mowa w art. 89a ust. 4 ustawy o podatku od towarów i usług.

Przedmiotem sporu w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 2935/11 rozstrzygniętej wyrokiem z dnia 9 sierpnia 2012 r. była kwestia zastosowania zwolnienia określonego w art. 43 ust. 1 pkt 17 ustawy o podatku od towarów i usług dla usług poczty w zakresie doręczania prenumeratom prasy. skarżąca wskazała, że usługa realizowana jest na zlecenie kontrahentów, którymi są wydawcy oraz kolporterzy prasy oraz polega na przyjęciu, przemieszczeniu a następnie doręczeniu prasy do prenumeratów wskazanych w bazie dostarczonej przez zleceniodawcę usługi. Warunki współpracy oraz wynagrodzenie za realizację przedmiotowych usług negocjowane są indywidualnie z każdym z kontrahentów. Sąd stwierdził, że ww. usługa nie jest usługą powszechną, ponieważ negocjowana jest przez operatora publicznego indywidualnie z wydawnictwem, a to oznacza, że nie można do niej zastosować zwolnienia z art. 43 ust. 1 pkt 17 ustawy o podatku od towarów i usług.

W wyroku z dnia 6 sierpnia 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2808/11, istota sporu dotyczyła oceny prawnej dostawy opraw okularowych z punktu widzenia możliwości zastosowania preferencyjnej 8% stawki podatku od towarów i usług. Sąd stwierdził, że preferencja podatkowa odnosi się do wyrobu medycznego, a same oprawki takiego statusu nie mają. Wyjaśnił, iż po wmontowaniu do opraw soczewek korekcyjnych powstaną okulary korekcyjne i dopiero one będą stanowiły wyrób medyczny w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 38 lit. b ustawy o wyrobach medycznych, tj. wyrób

służący do leczenia, łagodzenia lub kompensowania skutków urazu lub upośledzenia. Samym oprawkom takich znamion nie sposób natomiast przypisać.

W wyroku z dnia 22 sierpnia 2012 r. wydanym w sprawie sygn. akt III SA/Wa 3092/11 Sąd wskazał, że dom opieki społecznej będący jednostką budżetową m.st. Warszawy realizuje zadania własne m.st. Warszawy wynikające z przepisów prawa i wobec tego nie może być traktowany jako odrębny organ, lecz jest jednostką organizacyjną wykonującą zadania m.st. Warszawy. W takim zaś zakresie w jakim realizuje ww. zadania stanowi organ władzy publicznej. Podał, że dom opieki społecznej działa na odmiennych zasadach niż podmioty prowadzące działalność gospodarczą w tym samym zakresie. Utworzenie i utrzymanie domu pomocy społecznej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Zarówno umieszczenie danej osoby w domu opieki społecznej jak i opłata za pobyt lub zwolnienie z niej wynika z decyzji administracyjnej, przy czym wysokość tej opłaty ustalana jest w sposób określony w ustawie o pomocy społecznej. Zatem to organ samorządu terytorialnego (np. gminy) decyduje, w ramach sprawowania władztwa publicznego, kto i za ile zostanie umieszczony w domu opieki społecznej. Opłaty pobrane przez dom opieki społecznej za pobyt w nim odprowadzane są do budżetu gminy. Wydatki pokrywane są z budżetu gminy. Pobrane opłaty mają charakter daniny publicznej, ponieważ jest ona pobierana przez organ samorządowy w interesie osoby przebywającej w domu opieki społecznej, pobierana jest w związku z ustawowym obowiązkiem organu samorządu terytorialnego do prowadzenia domów opieki społecznej i jest związana z realizacją celu publicznego. W związku z powyższym do domu opieki społecznej ma zastosowanie art. 15 ust. 6 ustawy o podatku od towarów i usług, co oznacza, że nie jest on podatnikiem podatku od towarów i usług i nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji obrotu i kwot podatku należnego przy zastosowaniu kas rejestrujących.

W wyroku z dnia 7 września 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 3124/11 Sąd stwierdził, iż przekazanie majątku po likwidacji spółki kapitałowej udziałowcowi, który jest osobą prawną, nie jest dostawą towarów. Nie powstaje więc konieczność korekty podatku naliczonego, o której mowa w art. 91 ust. 4 i 5 ustawy o podatku od towarów i usług, który to przepis nakazuje skorygowanie VAT w przypadku sprzedaży

towarów. Zaistniała sytuacja, w ocenie Sądu, nie wyczerpuje definicji sprzedaży zawartej w przepisie art. 2 pkt 22 ustawy o podatku od towarów i usług.

W wyroku z dnia 10 października 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 25/12 Sąd uznał, że jeśli zgodnie z umową najmu strony tej umowy odrębnie rozliczają (fakturują) czynsz z tytułu korzystania z lokalu i opłaty z tytułu mediów, nie ma podstaw do przyjęcia, że wynajmujący świadczy na rzecz najemcy jednolitą usługę najmu. Wskazał, że jeśli w umowie, strony postanowią, że w cenę usługi najmu będą wliczane także inne opłaty, w tym opłaty za media, wówczas dostawa towarów i usług nie będzie traktowana jako odrębne od najmu świadczenie, ale jako czynność w ramach świadczenia zasadniczego. Konsekwencją takiego ukształtowania przez strony umowy najmu będzie zastosowanie stawki podatku właściwej dla świadczenia zasadniczego (najmu) do wliczonych w cenę usługi najmu należności z tytułu innych świadczeń, w szczególności należności za media świadczone najemcy w wynajętym lokalu. Warunkiem jest jednak wyraźne postanowienie umowne i łączne fakturowanie tych świadczeń.

Przedmiotem rozważań w wyroku z dnia 8 października 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 3310/11 była kwestia, czy spółka, która świadczy działalność marketingową (podlegającą opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług) i nabyła samochody w celu wydania ich w ramach realizowanej przez siebie akcji promocyjnej, ma prawo do odliczenia 100% VAT naliczonego przy ich zakupie. Sąd wskazał, że wyjątek od pełnego prawa odliczenia ustanawia - obowiązujący od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. – art. 3 ust. 1 ustawy zmieniającej (ustawa z 16 grudnia 2010 r.). Po 31 grudnia 2012 r. wyjątek ten wynikać będzie z art. 86a ustawy o podatku od towarów i usług. Art. 3 ust. 2 pkt 7a ustawy zmieniającej oraz art. 86a ust. 3 ustawy o podatku od towarów i usług posługują się tymi samymi terminami dla określenia przypadku, kiedy nie obowiązują żadne ograniczenia w odliczeniu - "odsprzedaż" dokonywana w ramach "przedmiotu działalności podatnika". Istotna jest, zatem właściwa wykładnia tych pojęć. W ocenie Sądu odsprzedaż stanowi pojęcie szerokie, polegające na każdej formie przeniesienia własności samochodu na nabywcę pod jakimkolwiek tytułem prawnym. Nie można go ograniczać wyłącznie do dalszej sprzedaży sensu stricto, lecz musi być ono rozumiane, jako każde przeniesienie prawa

do dysponowania samochodem jak właściciel, niezależnie od tego, czy podatnik dokonuje sprzedaży, przekazuje samochód w loterii, w akcji marketingowej, jako nagrodę, albo pod innym tytułem prawnym. Z kolei dokonywanie takiej odsprzedaży w ramach prowadzonej działalności gospodarczej oznacza, że musi przejawiać się związek takiego przekazania samochodu z działalnością gospodarczą podatnika, odsprzedaż stanowić musi część takiej działalności. Wskazując na powyższe stwierdził, że spółka może w całości odliczyć podatek od towarów i usług wynikający z zakupu samochodu osobowego w celu realizacji kompleksowych usług reklamowych w ramach, których dojdzie do wydania samochodu osobowego laureatom akcji promocyjnej.

14.2 Podatek akcyzowy.

W kategorii spraw dotyczących podatku akcyzowego na uwagę zasługuje wyrok, jaki zapadł w dniu 23 lutego 2012 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 735/11.

Kontroli Sądu poddana została decyzja w przedmiocie podatku akcyzowego, jakim skarżąca została obciążona, ponieważ nie spełniła warunków zwolnienia od tego podatku, związanego ze sprzedażą gazu płynnego – propanu, przeznaczonego do celów grzewczych.

Podstawą do przyznania ww. zwolnień jest konieczność posiadania przez sprzedawcę stosownego oświadczenia złożonego przez uprawnionego nabywcę, mówiącego o tym, że gaz płynny nie będzie przeznaczony do napędu pojazdów samochodowych. Podmiot dokonujący odsprzedaży ma obowiązek złożyć oświadczenie, iż gaz płynny zostanie odsprzedany podmiotowi zużywającemu gaz wyłącznie na cele uprawniające do zastosowania zwolnienia, o czym mowa w § 15 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie zwolnień od podatku akcyzowego (Dz. U. Nr 97, poz. 966 ze zm.).

Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem skarżącej, która uważała, że stosownie do § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zwolnień, w zaistniałym stanie faktycznym „uprawnionymi nabywcami” byli indywidualni, końcowi odbiorcy gazu, a będący przedmiotem transakcji gaz płynny (propan) dostarczany był bezpośrednio do nich.

Natomiast pośrednik a faktyczny odbiorca nie brał udziału w fizycznym obrocie gazem, funkcjonując wyłącznie, jako płatnik faktur, po uprzednim koordynowaniu działań w imieniu odbiorców gazu.

Sąd podkreślił, że w sytuacji sprzedaży dokonywanej na rzecz podmiotu zużywającego gaz na określony cel, oświadczenie składa ten podmiot (§ 15 ust. 3 pkt 1). Jeżeli zaś sprzedaż dokonywana jest na rzecz podmiotu, który dokona jego dalszej odsprzedaży, oświadczenie zobowiązany jest złożyć tenże podmiot. Zgodnie bowiem z § 15 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie zwolnień, w przypadku sprzedaży wyrobów, o których mowa w ust. 1, podmiotowi dokonującemu ich odsprzedaży podmiotowi, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, zwolnienie od akcyzy ma zastosowanie pod warunkiem, że podmiot dokonujący odsprzedaży złoży oświadczenie, że gaz płynny zostanie odsprzedany podmiotowi, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, wyłącznie na cele uprawniające do zastosowania zwolnienia.

Sąd zauważył, iż w niniejszej sprawie skarżąca zobowiązana była legitymować się oświadczeniami odbiorcy o przeznaczeniu gazu do dalszej odsprzedaży podmiotom, które zużyją go na cele inne niż do napędu pojazdów samochodowych, a nie oświadczeniami podmiotów, którym spółka ta odsprzedawała gaz kupiony od skarżącej. Na uwagę zasługuje fakt, iż przepisy o podatku akcyzowym, w szczególności zaś rozporządzenia w sprawie zwolnień nie stwarzają podatnikom możliwości wyboru, oświadczenie, jakiego podmiotu przedstawią w celu udokumentowania prawa do zwolnienia od akcyzy.

W sprawach zakończonych wyrokami z dnia 7 marca 2012 r. o sygn. akt III SA/Wa 2273/11 oraz sygn. akt III SA/Wa 2274/11, w przedmiocie odmowy zwrotu podatku akcyzowego, Sąd oddalił skargi. Spór stron dotyczył w istocie podstawy prawnej, w oparciu o którą skarżąca mogła domagać się zwrotu podatku akcyzowego, z czym wiązało się spełnienie określonych warunków. Istotą sprawy była odpowiedź na pytanie, czy skarżąca, która w sklepach wolnocłowych sprzedaje wyroby akcyzowe podróżnym wyjeżdżającym poza obszar WE, uprawniona jest do zwrotu podatku akcyzowego w trybie art. 82 ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym.

Sąd stanął na stanowisku, że w sprawie zaistniał zbieg okoliczności, skutkiem którego na wcześniejszym etapie obrotu wyrobami akcyzowymi, doszło do ich

zwolnienia od akcyzy na mocy § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zwolnień. W rezultacie w dniu eksportu wyroby akcyzowe nie były obciążone akcyzą, która mogłaby podlegać zwrotowi na podstawie art. 82 ust. 2 ustawy o podatku akcyzowym.

Zdaniem Sądu, zgodnie z art. 82 ustawy o podatku akcyzowym, zwrot akcyzy przysługuje w przypadku dostawy wewnątrzspółnotowej, a także, gdy wyroby akcyzowe z akcyzą zapłaconą na terenie kraju w ramach eksportu wywieziono poza obszar celny WE. Zwrot przysługuje podmiotom, które jako podatnicy zapłaciły akcyzę na właściwy rachunek izby celnej, a następnie dokonały dostawy wewnątrzspółnotowej lub eksportu wyrobów akcyzowych. Ponadto zwrot przysługuje podmiotom, które nabyły wyroby akcyzowe z zapłaconą akcyzą od podatnika akcyzy, a następnie dokonały ich dostawy wewnątrzspółnotowej lub eksportu.

Sąd wskazał, że ilość podmiotów uprawnionych do zwrotu akcyzy ograniczono tylko do tych, które posiadają dokumenty potwierdzające wprost zapłatę akcyzy. Samo zaś posiadanie dokumentu zgłoszenia celnego potwierdzonego przez graniczny urząd celny nie jest jednoznaczne z uzyskaniem statusu eksportera w przypadku sprzedaży wyrobów akcyzowych podróznym opuszczającym obszar WE.

W kategorii spraw dotyczących podatku akcyzowego na uwagę zasługuje również wyrok z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 2579/11. W niniejszej sprawie rozstrzygnięcie sporu sprowadzało się do odpowiedzi na pytanie: za który miesiąc w deklaracji należy ująć akcyzę od ilości dostarczonej energii elektrycznej, wykazanej w fakturze korygującej (ostatecznej fakturze rozliczeniowej), w której obniżono ilość energii elektrycznej dostarczonej nabywcy końcowemu w danym okresie rozliczeniowym, względem ilości ujętej w fakturze wystawionej pierwotnie tj. w fakturach przejściowych oraz we wstępnej fakturze rozliczeniowej, która następnie została skorygowana poprzez wystawienie ostatecznej faktury rozliczeniowej?

Przyczyną uchylenia przez Sąd wydanej przez organ interpretacji indywidualnej było nieprawidłowe przyjęcie, że w przypadku, gdy korekta faktury dotyczy zmniejszenia wykazanej w fakturze pierwotnej ilości sprzedanej energii, dokonać należy korekty deklaracji podatkowej za okres rozliczeniowy, w którym uwzględniono

fakturę pierwotną, w przeciwnym bowiem przypadku deklaracja za ten okres odzwierciedlałaby ilość sprzedanej energii elektrycznej, która de facto nie została sprzedana odbiorcy końcowemu, a tym samym od takiej "sprzedaży" nie mógłby powstać obowiązek podatkowy, gdyż nie doszło do wydania energii nabywcy końcowemu, a przynajmniej nie w takiej ilości jak wynikałoby to z pierwotnej faktury i deklaracji.

W ocenie Sądu brak uregulowania w ustawie o podatku akcyzowym kwestii związanych z wystawieniem faktur korygujących nie oznacza, iż intencją ustawodawcy było odmienne uregulowanie w tym zakresie obowiązków spoczywających na podatnikach podatku akcyzowego niż na podatnikach podatku od towarów i usług. W związku z czym Sąd uznał, iż niezasadne byłoby przyjęcie dla potrzeb tych podatków dwóch różnych terminów wykazywania organom podatkowym zmniejszenia kwoty podatku na skutek ujawnienia, że dostawa obejmowała mniejszą ilość towaru niż pierwotnie przyjęto.

Sąd stanął na stanowisku, że w przypadku ujawnienia, już po wystawieniu pierwotnej faktury, iż podstawa opodatkowania w podatku akcyzowym uległa zmniejszeniu, dokonanie odpowiedniej korekty wysokości zobowiązania podatkowego w miesiącu, w którym wystawiono fakturę, nie wiąże się (podobnie jak w przypadku podatku od towarów i usług) – z ryzykiem uszczuplenia należności publicznoprawnych czy też z ryzykiem nadużyć podatkowych.

14.3 Podatek dochodowy od osób prawnych.

Większość spraw rozstrzyganych przez Sąd na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych dotyczyła kontroli legalności interpretacji podatkowych wydawanych przez Ministra Finansów.

Wielokrotnie przedmiotem rozpoznania przez Sąd była kwestia możliwości zaliczenia danego wydatku do kosztów uzyskania przychodów, na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. I tak w wyroku z dnia 5 czerwca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2640/11 Sąd wypowiedział się w kwestii zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów skutków zmiany kursów waluty

odnoszących się do spłaconej raty kapitałowej z tytułu leasingu finansowego indeksowanego do waluty obcej. Sąd stanął na stanowisku, że jeżeli z umowy leasingu wynika, że ściśle oznaczona kwota jest spłatą wartości początkowej, nie ma znaczenia sposób, w jaki kwota ta została wskazana, a mianowicie, czy została z określona z góry (PLN), czy też jest to kwota wynikająca z przeliczenia po odpowiednim kursie waluty obcej kwoty określonej w tejże walucie (np. EURO). W każdym przypadku wartość ta nie będzie stanowiła kosztu uzyskania przychodu u korzystającego i przychodu podatkowego po stronie finansującego. Dzielenie i odmienne traktowanie tej spłaty z uwagi na różne kursy walut obowiązujące w odniesieniu do tej samej kwoty waluty wskazanej w umowie leasingowej nie znajduje żadnego uzasadnienia. Kwota, która nie stanowi kosztu uzyskania przychodu, nie stanowi tego kosztu bez względu na walutę, w jakiej została wyrażona.

W wyroku z dnia 25 września 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 1049/12 Sąd wypowiedział się w przedmiocie uznania za koszt podatkowy opłaty za rozwiązanie umowy licencyjnej. Zdaniem Sądu, opłata poniesiona na rzecz licencjodawcy w zamian za rozwiązanie zawartej umowy licencyjnej (lub zawieszenie jej wykonywania) stanowi koszt uzyskania przychodów Spółki, bowiem wydatkowana jest w celu zachowania albo zabezpieczeniu źródła przychodów, a poniesienie jej może mieć wpływ na zwiększenie przychodów lub zachowanie albo zabezpieczenie ich źródeł.

W sprawach rozpoznawanych w 2012 r. w dalszym ciągu pojawiała się problematyka możliwości zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków związanych bezpośrednio z podwyższeniem kapitałów spółki. W przedmiocie tym Sąd wypowiedział się m.in. w wyroku z dnia 13 czerwca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2205/11. Sąd wskazał, iż wykładni przepisów art. 15 ust. 1 oraz z art. 12 ust. 4 pkt 4 i art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych dotyczyła uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego w składzie siedmiu sędziów z dnia 24 stycznia 2011 r., sygn. akt I FPS 6/10, którą Sąd w pełni podzielił. Sąd wskazał, że wydatki takie jak: opłaty notarialne, opłaty skarbowe, opłaty sądowe związane ze zgłoszeniem do KRS, podatek od czynności cywilnoprawnych, koszty druku dokumentów akcyjnych, koszty przygotowania oraz dystrybucji prospektu

emisyjnego, oraz koszty jego ogłoszenia na łamach prasy i w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, koszty promocji emisji oraz koszty obowiązkowego pośrednictwa firmy inwestycyjnej w oferowaniu akcji w obrocie publicznym dotyczą wprost powiększenia kapitału zakładowego, nie powodują zaś powstania "przychodów podatkowych". Wydatek poniesiony w celu otrzymania przychodu, który do przychodów w rozumieniu prawa podatkowego – art. 12 ust. 4 pkt 4 ustawy – się nie zalicza, nie może zostać uznany za podatkowy koszt uzyskania innego przychodu, który potencjalnie może pojawić się w przyszłości. Wydatki te zostały poniesione w celu powiększenia samego źródła przychodów, natomiast ani bezpośrednio, ani pośrednio nie służą celowi, jakim jest osiągnięcie przychodu podatkowego. Pozostałe wydatki stanowiące koszty ogólnego funkcjonowania spółki kapitałowej stanowią zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy koszty uzyskania przychodów.

W innym wartym odnotowania wyroku z dnia 6 lipca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2915/11 Sąd wypowiedział się w przedmiocie opodatkowania dobrowolnego umorzenia akcji. Sąd stanął na stanowisku, że tylko w przypadku, gdy ustawodawca wprost w treści art. 10 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych wskaże, że dany dochód należy traktować tak samo, jak taki dochód z udziału w zyskach osób prawnych, możliwe będzie jego opodatkowanie na szczególnych zasadach, zgodnie z art. 22 ust. 1 tej ustawy tj. w wysokości 19%. Jeśli natomiast w żadnym punkcie ust. 1 art. 10 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych nie zostanie wprost wskazany konkretny dochód (przychód), należy stosować ogólne zasady opodatkowania wskazane w art. 18 tej ustawy. Sąd, wskazał również, że oparcie się na językowej wykładni przepisu art. 10 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych pozwalało na przyjęcie tezy, iż wykreślenie pkt 2 z art. 10 ust. 1 tej ustawy odnosi ten skutek, że przychód/dochód uzyskany z odpłatnego zbycia akcji na rzecz spółki w celu ich umorzenia przestał być kwalifikowany jako przychód/dochód z udziału w zyskach osób prawnych. W konsekwencji prawidłowe było również uznanie, że wskazany we wniosku o interpretację indywidualną przychód, na mocy art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych generuje "zwykły" dochód opodatkowany łącznie z pozostałymi dochodami.

W wyroku z dnia 6 sierpnia 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2839/11 Sąd wypowiedział się w kwestii dotyczącej aktualności certyfikatu rezydencji, jaki płatnik obowiązany jest posiadać jako podstawę zastosowania przy wpłacie na rzecz podmiotu zagranicznego stawki podatku dochodowego wynikającej ze stosownej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Zdaniem Sądu, bez względu na okoliczność, czy w certyfikacie rezydencji wskazano datę jego ważności, czy też certyfikat rezydencji daty ważności nie zawiera, zawsze potwierdza on stan faktyczny istniejący w dacie jego wydania. Jeżeli certyfikat rezydencji zawiera termin swojej ważności, przed jego upływem podatnik może się nim posłużyć w celu udokumentowania wynikającej z tego certyfikatu rezydencji podatkowej, jeżeli nie uległy zmianie wynikające z niego dane związane z rezydencją podatkową. Innymi słowy, przed upływem tego terminu, o ile stan faktyczny się nie zmienił, podatnik nie musi dokonywać aktualizacji certyfikatu z uwagi na datę jego wydania. Natomiast certyfikat rezydencji, w którym nie wskazano daty jego ważności (obowiązywania) dokumentuje po prostu stan rzeczy istniejący w dacie jego wydania, a zatem jest aktualny na tę datę i nie łączą się z nim żadne domniemania. Sąd wskazał, że dowodem rezydencji danego państwa jest zaświadczenie pochodzące od organu podatkowego tego państwa. Zaświadczenia takiego nie może zatem zastąpić oświadczenie złożone przez podatnika.

Przedmiot sporu w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 25 lipca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2659/11 dotyczył dokumentowania transakcji z podmiotami powiązanymi. Sąd wyraził pogląd, że obowiązek sporządzenia dokumentacji, o której mowa w art. 9a ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych powstaje, jeżeli wartość wszystkich świadczonych usług tego samego rodzaju z tytułu transakcji z podmiotem powiązaniem przekroczyła kwotę wskazaną w art. 9a ust. 2 pkt 2 tej ustawy. Dla powstania obowiązku dokumentowania transakcji znaczenie ma zarówno kwota pojedynczej transakcji, jak i łączna kwota transakcji zawartych w danym roku podatkowym z jednym kontrahentem. Jeżeli podatnik zawiera kilka transakcji z tym samym podmiotem powiązaniem, ale dotyczą one różnych świadczeń, dla których określono różne ceny, to wartość tych poszczególnych świadczeń nie podlega

zsumowaniu, z tym że podstawą zaniechania sumowania wartości świadczeń jest różny ich rodzaj, a nie pochodna od tego różna cena świadczeń.

W wyroku z dnia 10 lutego 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 1720/11 Sąd wypowiedział się w przedmiocie wykładni przepisów art. 17 ust. 1 pkt 4 oraz art. 17 ust. 1a pkt 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych w związku z planowanym nabyciem przez skarżącą - uczelnię niepubliczną, której celem statutowym jest prowadzenie działalności oświatowej polegającej na kształceniu studentów - kompleksu budynków w Warszawie. W rozpoznawanej sprawie Sąd stanął na stanowisku, że o ile dla zastosowania zwolnienia z art. 17 ustawy nie jest istotne źródło pochodzenia dochodu, to jednak dyspozycja przepisów będących przedmiotem interpretacji wymaga "wydatkowania dochodu", nie zaś wydatkowania jakichkolwiek środków finansowych podatnika. W stanie faktycznym przedstawionym we wniosku o wydanie interpretacji nie budzi wątpliwości, że zakup nieruchomości zostanie w całości sfinansowany kredytem bankowym. Nie ulega też wątpliwości, że jeśli kwota otrzymanego kredytu nie stanowi dla skarżącej przychodu podatkowego, to tym bardziej nie może stanowić jej dochodu podatkowego. Jak bowiem wynika z regulacji art. 7 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, dochodem jest nadwyżka sumy przychodów nad kosztami ich uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Jeżeli natomiast kwota otrzymanego kredytu nie stanowi dochodu skarżącej, to wydatkowanie środków pochodzących z tego kredytu na zakup nieruchomości, nie może stanowić wydatkowania dochodu.

W przedmiocie możliwości obniżania oraz podwyższania stawek amortyzacyjnych Sąd wypowiedział się w wyroku z dnia 24 lutego 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 1577/11. Sąd wskazał, że wadliwe, czy nawet nierzetelne prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz ignorowanie zasady współmierności przychodów i kosztów, nie pozbawia podatnika prawa do obniżania stawek amortyzacyjnych. Podatnik poniesie określone negatywne konsekwencje takiego działania w zakresie swoich rozliczeń podatkowych. Tym niemniej, naruszenie zasady współmierności przychodów i kosztów w żaden sposób nie wpływa na wysokość przyjętej przez podatnika obniżonej stawki amortyzacyjnej. Podatnik może obniżyć stawkę amortyzacyjną kierując się przyjętą polityką podatkową, działając przy tym

racjonalnie z uwzględnieniem swojej sytuacji prawnopodatkowej i ekonomicznej. Możliwość obniżenia stawek amortyzacyjnych została przez ustawodawcę dopuszczona właśnie w celu zapewnienia podatnikowi dodatkowego instrumentu kształtowania swojej polityki podatkowej. Równie dobrze, obniżając stawki amortyzacyjne, podatnik może jednak kierować się powodem pozbawionym racjonalnego uzasadnienia. Przepis art. 16i ust. 5 nie stwarza organom podatkowym żadnych możliwości dokonywania ocen w tym zakresie. Przede wszystkim zaś nie wprowadza posiadania i prowadzenia przez podatnika jakiegokolwiek polityki podatkowej jako warunku skorzystania z prawa do obniżenia stawki amortyzacyjnej. Zdaniem Sądu, brak jest również podstaw prawnych do sformułowania warunku, że wysokość obniżonej stawki amortyzacyjnej winna być ustalona z uwzględnieniem okresu efektywnej użyteczności gospodarczej danego środka trwałego.

W sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 17 sierpnia 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 3141/11 kontroli Sądu poddana została interpretacja indywidualna w przedmiocie zastosowania zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych, obejmującego dochody (przychody) z dywidend oraz inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych w przypadku przekształcenia spółki kapitałowej wypłacającej te dochody (przychody) w spółkę osobową. Zdaniem Sądu, sporny dwuletni termin nieprzerwanego posiadania udziałów (akcji) nie jest terminem, który biegnie dla spółki córki oraz spółki komandytowo-akcyjnej uczestniczących w procesie przekształcenia. Jest to termin, który biegnie dla skarżącej, jako podmiotu, który chce skorzystać ze zwolnienia z art. 22 ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Z powyższych względów powołanie się przez skarżącą na zasadę sukcesji przewidzianą w art. 93a i art. 93d Ordynacji podatkowej nie mogło być skuteczne. Spółki osobowe nie są podatnikami podatku dochodowego. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, przychody z udziału w spółce niebędącej osobą prawną łączy się z przychodami każdego wspólnika proporcjonalnie do posiadanego prawa do udziału w zysku (udziału). Z tego punktu widzenia forma prawna spółki powstałej w wyniku przekształcenia spółki wypłacającej dochody (przychody) objęte przedmiotowym zwolnieniem, ma istotne znaczenie. W istocie utratę prawa do zwolnienia spowodowaną niespełnieniem

wymogu nieprzerwanego dwuletniego posiadania udziałów (akcji) w spółce wypłacającej dochody (przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych) spowoduje więc każde przekształcenie tejże spółki kapitałowej będącej podatnikiem podatku dochodowego w spółkę osobową, która podatnikiem takim nie jest, jeżeli przekształcenie to nastąpi przed upływem powyższego okresu.

W wyroku z dnia 9 października 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 428/12 kontroli Sądu poddana została interpretacja indywidualna w przedmiocie skutków w zakresie opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych wypłaty dywidendy w formie niepieniężnej. W ocenie Sądu, na gruncie podatku dochodowego wypłata dywidendy powoduje powstanie obowiązku podatkowego, obowiązek ten dotyczy podmiotu uprawnionego do otrzymania dywidendy, stanowiąc jego przychód z tytułu udziału w zyskach osoby prawnej. Przepisy o podatku dochodowym nie przewidują natomiast powstania obowiązku podatkowego z tytułu wypłaty dywidendy po stronie spółki, która wypłaty takiej dokonuje. Zdaniem Sądu, brak jest podstaw, aby różnicować skutki podatkowe w zależności od formy, w jakiej dywidenda jest wypłacana.

14.4 Podatek dochodowy od osób fizycznych.

W sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 28 lutego 2012 r., sygn. akt III SA/Wa 1274/11 przedmiotem rozpoznania była wykładnia i zastosowanie przepisów prawa materialnego regulujących dopuszczalność obniżenia dochodów z tytułu inwestycji w ramach jednego źródła przychodów (kapitałów pieniężnych) o stratę wygenerowaną w ramach tego samego źródła. W rozpoznawanej sprawie chodziło o obniżenie dochodów uzyskanych z tytułu umorzenia jednostek funduszu inwestycyjnego o stratę z tytułu odpłatnego zbycia akcji notowanych na GPW. Sąd stwierdził w wyroku, że z treści art. 9 ust. 3 i 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przepisów regulujących zasady opodatkowania przychodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych oraz przychodów z tytułu udziału w funduszach kapitałowych nie można wywieść dopuszczalności łącznego rozliczenia tych przychodów, mimo że zaliczane są one do tego samego rodzaju źródła przychodów (kapitały pieniężne). Nie jest więc dopuszczalne pomniejszanie dochodu

ze zbycia papierów wartościowych o stratę z tytułu udziału w funduszu kapitałowym. Wymienione rodzaje przychodów podlegają bowiem odmiennym reżimom opodatkowania.

Przedmiotem rozważań w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 2500/11 (wyrok z dnia z 18 czerwca 2012 r.), była kwestia, czy rabat uzyskiwany przez pracowników skarżącej można uznać za odpowiadający definicji przychodu ze stosunku pracy. Jak wynika z przedstawionego we wniosku stanu faktycznego, pracownicy skarżącej mogą korzystać z programu, w ramach, którego uzyskują rabat na zakup określonych towarów. Celem programu jest m.in. innymi poprawa relacji skarżącej z pracownikami, a w konsekwencji zwiększenie efektywności ich pracy.

Sąd uznał, że w ramach programu rabatowego skierowanego do pracowników, skarżąca rezygnuje z części pierwotnie skalkulowanej ceny, co oznacza, że częściowo finansuje dokonanie zakupu określonego towaru przez pracownika. Z uwagi na fakt, że ten konkretny program rabatowy skierowany jest do pracowników spółki Sąd uznał, że osiągniany w jego wyniku przez pracownika przychód pozostaje w związku faktycznym i prawnym ze stosunkiem pracy, czego konsekwencją jest konieczność pobrania przez skarżącą, jako płatnika, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.

W wyroku z dnia 13 czerwca 2012 r., sygn. akt III SA/Wa 2788/11 Sąd stanął na stanowisku, że "uposażenie rodzinne", o którym mowa w art. 102 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.), wypłacane przez Prokuraturę, w związku z art. 62a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39 ze zm.) członkom rodziny zmarłego prokuratora albo zmarłego prokuratora w stanie spoczynku jest, na potrzeby podatku dochodowego od osób fizycznych, "świadczeniem rentowym" - rentą, o której mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 37, ze zm.) w związku z art. 12 ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

"Uposażenia rodzinnego" nie można zakwalifikować do "innych źródeł" przychodów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W wyroku z dnia 18 czerwca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 2629/11 tutejszy Sąd rozpoznawał spór, który dotyczył ustalenia czy wartość noclegu finansowanego przez pracodawcę będzie stanowiła dla pracownika przychód ze stosunku pracy w rozumieniu art. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jeżeli pracownik ten nie odbywa podróży służbowej w rozumieniu przepisów prawa pracy ale potrzeba noclegu będzie bezpośrednio związana z czynnościami służbowymi. Skarżąca twierdziła, iż wydatek dokonywany przez pracodawcę na pokrycie kosztów pobytu pracownika w hotelu nie jest dla tego pracownika przychodem ze stosunku pracy, jeżeli pobyt w tym hotelu był spowodowany koniecznością wykonywania czynności służbowych poza siedzibą pracodawcy, a jednocześnie poza miejscem zamieszkania pracownika. Z powyższym stanowiskiem nie zgodził się Minister Finansów, który przyjął, iż pracodawca wysyłając pracownika w podróż służbową zobowiązany jest wypłacić pracownikowi dietę oraz inne należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową. W przypadku, gdy pracownik nie jest w podróży służbowej pracodawca nie jest zobowiązany do wypłaty tychże należności. Zatem zwrot kosztów noclegów stanowi wówczas nieodpłatne świadczenie ze strony pracodawcy na rzecz pracownika, które nie skorzysta ze zwolnienia zawartego w art. 21 ust. 1 pkt 16 lit. a) ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W związku z powyższym wartość świadczenia (noclegu) wynikająca z wystawionej faktury, rachunku - zwróconego pracownikowi stanowić będzie przychód ze stosunku pracy, o którym mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Wartość świadczenia zwróconego pracownikowi spółka będzie miała obowiązek doliczyć do wynagrodzenia wypłaconego w danym miesiącu i od łącznej wartości obliczyć, pobrać i odprowadzić zaliczkę na podatek dochodowy, według zasad przewidzianych dla opodatkowania przychodów ze stosunku pracy, zgodnie z przepisami art. 31, 32 i 38 ww. ustawy.

Sąd administracyjny w rozpoznawanej sprawie podzielił stanowisko skarżącej w przedmiocie naruszenia przez organ podatkowy przepisu art. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 4 września 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 3063/11 odniósł się do kwestii interpretacji przepisów

prawa podatkowego w zakresie skutków podatkowych związanych z wniesieniem przez skarżących i pozostałych udziałowców pakietu udziałów/akcji w spółkach kapitałowych do spółki holdingowej z siedzibą w Polsce (spółki z o.o. lub spółki akcyjnej). Sąd wskazał, że ustawodawca wyraźnie wymaga na gruncie przepisów art. 24 ust. 8a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, aby oceniać skutki podatkowe wymiany udziałów w odniesieniu do danego (konkretnego) podatnika odwołując się do sytuacji innych udziałowców i spółki nabywającej. Przed zastosowaniem omawianego wyłączenia należy, bowiem zawsze ustalić czy podmioty biorące udział w wymianie pochodzą z krajów UE, jaką liczbą głosów w spółce nabywającej mają inni udziałowcy, którzy wnieśli udziały do tej spółki lub zrobią to w przyszłości (nie jest, bowiem możliwe ustalenie większości głosów w spółce nie znając liczby głosów posiadanych przez innych udziałowców), czy też ile głosów spółka nabywająca uzyskała lub uzyska wskutek nabycia udziałów/akcji od innych udziałowców. W ocenie Sądu odmienne od powyższego stanowisko organu jest sprzeczne z ogólnymi zasadami określonymi w Dyrektywie 2009/133/WE a tym samym z celem dostosowania polskich przepisów do przepisów unijnych.

W wyroku z dnia 17 września 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 3562/11 Sąd wyjaśnił, że Skarżąca w złożonym wniosku o interpretację dowodziła, że nie ma obowiązku rozpoznania przychodu ze stosunku pracy w przypadku swoich pracowników, ani w momencie przyznania prawa do nabycia bądź objęcia przez tych pracowników akcji szwajcarskiej spółki N. na preferencyjnych warunkach, w związku z ich uczestnictwem w programie zarządzanym przez szwajcarską spółkę N., gdyż przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych nie wiążą skutków podatkowych z nabywaniem akcji, rozpoznając przychód dopiero w sytuacji zbycia, bądź realizacji praw z papierów wartościowych. Organ podatkowy stwierdził natomiast, że po stronie pracowników Spółki N. jako spółki powiązanej z Grupą szwajcarską N., powstanie dochód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym w wysokości wartości rynkowej akcji Spółki szwajcarskiej, znajdujących się w obrocie w momencie nieodpłatnego nabycia akcji premiowych, tj. w momencie realizacji przyznanego im prawa do ich nieodpłatnego nabycia. W związku z faktem, że koszty finansowania nieodpłatnego nabycia akcji przez

pracowników Skarżącej są ponoszone przez nią - to takie wydatki skutkują powstaniem przychodów ze stosunku pracy po stronie pracowników uczestniczących w programie (art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych). W konsekwencji na Spółce ciąży obowiązek płatnika zgodnie z treścią art. 31 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Sąd przyznał w sprawie rację Skarżącej, jednak stwierdził, że Minister Finansów ma rację, że skoro Grupa N. jest spółką szwajcarską, a Szwajcaria nie jest członkiem Unii Europejskiej ani też stroną umowy o ustanowieniu Europejskiego Obszaru Gospodarczego, akcje przekazane przez nią pracownikom Skarżącej Spółki nie mogą korzystać z podmiotowego zwolnienia określonego w art. 24 ust. 1 pkt 11 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z mocy przepisu pkt 12 a) tej ustawy. Wcześniej, przed datą 1 stycznia 2011 r. z mocy art. 24 ust. 1 pkt 11 zwolnienie takie przysługiwało. Nie mniej Sąd uchylił zaskarżoną interpretację indywidualną w całości, nie będąc uprawniony do jej częściowej zmiany.

W wyroku z dnia 5 października 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 3483/11 zagadnieniem budzącym wątpliwości była kwestia, czy świadczenie wypłacone skarżącej na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie, objęte jest zwolnieniem podatkowym, jako odszkodowanie/zadośćuczynienie na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 3 lub 3b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Sąd zauważył, że o statusie kwoty otrzymanej na podstawie art. 12 ust. 4 ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki świadczy nie jej nazwa, lecz rzeczywisty jej charakter, tytuł prawny i cel, jakiemu służy. Otóż kwota otrzymywana na tej podstawie ma zrekompensować negatywne przeżycia psychiczne i moralne związane z przewlekłością postępowania sądowego oraz z naruszeniem prawa (nie dobra osobistego) do rozpoznania sprawy sądowej bez zbędnej zwłoki. Kwota ta, poza funkcją represyjną i prewencyjną, ma też znaczenie kompensacyjne. Ma na celu zadośćuczynienie za krzywdę, jaką strona poniosła wskutek wadliwie skonstruowanego systemu wymiaru sprawiedliwości albo wadliwe działającego systemu wymiaru sprawiedliwości w praktyce. Skoro Państwo przyjęło na siebie obowiązek zrekompensowania swoim obywatelom niedogodności wynikających

z przewlekłych postępowań sądowych, to niezrozumiałe byłoby roszczenie tego samego Państwa o opodatkowanie tak uzyskanego przysporzenia majątkowego. Akceptując taki punkt widzenia należałoby uznać, że Państwo oczekuje korzyści wynikających z własnego, bezprawnego zaniechania realizacji prawa obywatela do rozpoznania sprawy sądowej w rozsądnym terminie.

14.5 Podatek od spadków i darowizn.

W sprawie o sygn. akt III SA/Wa 220/12 zakończonej wyrokiem z dnia 12 listopada 2012 r. przedmiotem sporu była kwestia zasadności zastosowania art. 4a oraz art. 6 ust 1 i 4 ustawy o podatku od spadków i darowizn w powiązaniu z przedawnieniem prawa do wydania decyzji ustalającej zobowiązanie w podatku od spadków i darowizn. Sąd wyjaśnił, że przedawnienie prawa do wydania decyzji konstytutywnej, nie wiąże się z wygaśnięciem obowiązku podatkowego, bowiem takiej konstrukcji prawnej ustawodawca nie przewidział, ani w ustawie z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 27, poz. 111 ze zm.), ani w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8 r., poz. 60 ze zm.).

Zdaniem Sądu, z porównania ust. 4 i ust. 1 pkt 1 art. 6 ustawy o podatku od spadków i darowizn wynika oczywisty wniosek, że niezależnie od tego, jaki okres upłynął od przyjęcia spadku, tj. pierwotnej daty powstania obowiązku podatkowego wynikającego z dziedziczenia, to jeżeli spadkobierca tego obowiązku nie wykonał, dochodzi do nowego stanu prawnego, gdy nabycie spadku zostanie potwierdzone pismem, czy to postanowieniem sądu stwierdzającym nabycie spadku, czy to notarialnym aktem poświadczenia dziedziczenia. W dacie uprawomocnienia się orzeczenia sądu, bądź w dacie sporządzenia notarialnego aktu poświadczenia dziedziczenia odnawia się obowiązek podatkowy, a termin do wydania decyzji wymiarowej liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym odnowił się ten obowiązek (art. 68 § 1 Ordynacji podatkowej). Wykładnia językowa i systemowa zewnętrzna pozwala na stwierdzenie, że art. 6 ust. 4 ustawy o podatku od spadków i darowizn ma charakter materialnoprawny, który wywołuje skutek dwójakiego

rodzaju: 1) określa datę konsekwencji prawno-podatkowych w zakresie obowiązku podatkowego, który jakkolwiek powstał wcześniej, to jednak „uzewnętrzniony” zostanie w stanie prawnym obowiązującym w dacie uprawomocnienia się postanowienia sądu oraz 2) początek biegu terminu do wydania decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego. W tym względzie Sąd stwierdził, że art. 6 ust. 4 powołanej ustawy w zakresie wyznaczonym jego hipotezą stanowi całościową i odrębną od innych, wynikających z art. 6 tejże ustawy, regulację prawną momentu powstania obowiązku podatkowego w podatku od spadków i darowizn, od którego rozpoczyna bieg termin przedawnienia prawa do wydania decyzji o ustaleniu wysokości zobowiązania podatkowego w wymienionym przedmiocie.

14.6 Podatek od czynności cywilnoprawnych.

W sprawach o sygn. akt III SA/Wa 1930/11 i sygn. akt III SA/Wa 1931/11, w których wyroki zapadły w dniu 2 marca 2012 r., Sąd odniósł się do kwestii zaliczenia do kosztów podatkowych przez współnika spółki osobowej podatku od czynności cywilnoprawnych zapłaconego przez spółkę.

Sąd wyjaśnił, że podatek od czynności cywilnoprawnych w związku z wniesieniem wkładu przez współnika jest kosztem uzyskania przychodu. Przyjmując zatem, że jest to koszt podatkowy, to powyższy fakt skłania do takiej wykładni przepisów prawa podatkowego, która zapewni możliwość rozliczenia tego kosztu, czyli pomniejszenia przychodu. Ze względu na to, że spółka osobowa nie osiąga przychodu/dochodu, gdyż nie ma statusu podatnika na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, koszt ten rozliczyć może tylko współnik jako podatnik podatku dochodowego. We wniosku o interpretację wskazano, że spółka osobowa nabywając - jako wkład lub kupując - składniki majątkowe m.in. nieruchomości zawiera notarialne umowy nabycia nieruchomości bądź zmiany umowy spółki w związku z wniesieniem wkładu. W razie nabywania innych rzeczy, niż nieruchomości, spółka sama płaci podatek od czynności cywilnoprawnych. Problem w niniejszej sprawie stanowiła kwestia, czy współnicy mogą zaliczyć zapłacony przez spółkę podatek od czynności cywilnoprawnych do kosztów uzyskania przychodów w

prowadzonej przez nich pozarolniczej działalności gospodarczej proporcjonalnie do ich udziału w zysku/stracie w spółce. Zdaniem Sądu, w opisanej we wniosku sytuacji wydatek w postaci podatku od czynności cywilnoprawnych jest kosztem związanym z prowadzoną przez wspólnika pozarolniczą działalnością gospodarczą, która przybrała formę spółki osobowej. Koszt ponoszony przez spółkę, w tym właśnie powyższy podatek, stanowi normalny i typowy skutek podjęcia przez wspólnika działalności gospodarczej w tej właśnie formie. Sposób rozliczenia tego kosztu określa art. 8 ust. 2 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowiąc jego kompletną regulację. W efekcie wspólnik spółki osobowej może rozliczyć powyższy koszt uzyskania przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w takiej proporcji, w jakiej uczestniczyć może w zyskach/stratach spółki.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyrokach z dnia 13 kwietnia 2012 r. zapadłych w sprawach o sygn. akt III SA/Wa 743/11 i sygn. akt III SA/Wa 868/12 dokonał analizy przepisów prawa wspólnotowego na tle nowelizowanej Dyrektywy Rady 69/335/EWG z dnia 17 lipca 1969 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału (Dz. U. L 249, s. 25; dalej „dyrektywa 69/335/EWG”), w zakresie ustalenia, jaka czynność restrukturyzacyjna, podlegająca - co do zasady - podatkowi kapitałowemu na poziomie wspólnotowym, może być opodatkowana konkretną stawką i od jakiej daty.

Art. 7 ust. 1 dyrektywy 69/335/EWG w pierwotnym brzmieniu, tj. z daty jej uchwalenia, przewidywał zasadniczą stawkę podatku kapitałowego w wysokości nie wyższej niż 2% i nie niższej niż 1% (art. 7 ust. 1 lit. a). W tymże ust. 1 pod lit. b przewidziano w pierwotnym brzmieniu obniżenie tej podstawowej stawki o 50% lub więcej, jeżeli przedmiotem opodatkowania miała być operacja polegająca na przeniesieniu przedsiębiorstwa jednej spółki do innej spółki w zamian za udziały w tej drugiej, a ponadto jeżeli spełnione zostały dalsze warunki. Na gruncie polskiego prawa krajowego operację tę zrównać należy z wniesieniem do jednej spółki aportu w postaci przedsiębiorstwa, czyli z operacją restrukturyzacyjną. Stawka obniżona, przewidziana dla przedmiotowej operacji, wynosiła zatem w pierwotnym brzmieniu nie więcej niż 1% i nie mniej niż 0,5%.

W dyrektywie zmieniającej z dnia 9 kwietnia 1973 r., tj. dyrektywie 73/79/EWG dotyczącej ustalenia wspólnych stawek podatku kapitałowego (Dz. U. L 103, s. 15; dalej „dyrektywa 73/79/EWG”), do art. 7 ust. 1 lit. b dodano nową jednostkę redakcyjną, tj. lit. bb. Ten nowy przepis pozwalał obniżyć stawkę podstawową (czyli – dotychczas - mieszcząca się w granicach 2% - 1%) o 50%, a to w razie wystąpienia operacji restrukturyzacyjnej polegającej na wniesieniu do spółki aportu w formie udziałów, a nie w formie przedsiębiorstwa. Tego samego dnia, tj. 9 kwietnia 1973 r., została przyjęta dyrektywa 73/80/EWG dotycząca ustalenia wspólnych stawek podatku kapitałowego (Dz. U. L 103, s. 15; dalej „dyrektywa 73/80/EWG”), która stawkę podstawową obniżała poprzez jej ustalenie na jednym poziomie 1%. Stawki dla czynności objętych art. 7 ust. 1 lit. b oraz bb dyrektywa 73/80/EWG ustaliła natomiast na poziomie od 0% do 0,5%. Obniżone stawki miały obowiązywać od 1 stycznia 1976 r.

Wymaga podkreślenia, że w tym czasie, po przyjęciu powyższych dwóch dyrektyw zmieniających, w prawie wspólnotowym cały czas funkcjonował dychotomiczny podział czynności objętych art. 7 ust. 1 dyrektywy 69/335/EWG na dwa rodzaje: 1) te które bezwzględnie i bezwarunkowo wymagały zastosowania stawki preferencyjnej, czyli objętych art. 7 ust. 1 lit. b, co do których użyta została ta kategoryczna formuła językowa „zostanie zmniejszona” oraz 2) czynności, co do których stawka preferencyjna „mogła” zostać obniżona, czyli objęte art. 7 ust. 1 lit. bb. Taki stan prawny istniał także w dniu 1 lipca 1984 r.

Kolejna zmiana dyrektywy 69/335/EWG nastąpiła w związku z Dyrektywą Rady 85/303/EWG z dnia 10 czerwca 1985 r. (Dz. U. L 156, s. 23; dalej „dyrektywa 85/303/EWG”), która zmieniła art. 7 w dotychczasowym brzmieniu. Pierwsze zdanie nowego przepisu nakładało na każde ówczesne państwo członkowskie - co do zasady - obowiązek zwolnienia z podatku operacji opodatkowanych stawką od 0% do 0,5%. Natomiast w zdaniu drugim zwolnienie zostało uzależnione od warunków zastosowania stawki preferencyjnej (obniżonej), czyli stawki mieszczącej się w granicach 0% - 0,5%. W ocenie Sądu, zależność zwolnienia od wskazanych powyżej warunków w ogóle nie wchodzi w grę (jest bezprzedmiotowa) w odniesieniu do operacji zwolnionych bezwarunkowo i obligatoryjnie. Inaczej mówiąc – skoro

zastosowanie stawki obniżonej w odniesieniu do wniesienia aportem przedsiębiorstwa (art. 7 ust. 1 lit. b dyrektywy 69/335/EWG w brzmieniu nadanym dyrektywą 73/80/EWG) nie zależało od żadnych warunków, to - konsekwentnie – także zwolnienie takiej operacji z podatku na mocy dyrektywy 85/303/EWG od dnia 1 stycznia 1986 r. nie zależało od żadnych warunków. Zastosowanie stawki preferencyjnej (max. 0,5%) w odniesieniu do wniesienia aportem przedsiębiorstwa było obligatoryjne i bezwarunkowe od 1 stycznia 1976 r. Skoro więc żadne warunki takiej stawki wobec ww. operacji nie istniały od tej daty, to zwolnienie omawianej operacji restrukturyzacyjnej od 1 stycznia 1986 r. nie zależało od "warunków", o jakich stanowiło przedmiotowe zdanie drugie art. 7 dyrektywy 69/335/EWG. Dla zwolnienia wniesienia aportem przedsiębiorstwa nie miała zatem żadnego znaczenia treść prawa krajowego z dnia 1 lipca 1984 r. Analizowane zdanie drugie odnieść należy więc tylko do tych operacji, które zwolnienie lub opodatkowanie preferencyjne czerpały wyłącznie z prawa krajowego. Przykładem takiej operacji było wniesienie do spółki aportu w formie udziałów w innej spółce. Tylko taka wykładnia art. 7 ust. 1 zdanie drugie dyrektywy 69/335/EWG, w brzmieniu od 1 stycznia 1986 r., respektuje założenie racjonalności prawodawcy wspólnotowego.

Aktualna Dyrektywa Rady 2008/7/WE z dnia 12 lutego 2008 r. dotycząca podatków pośrednich od gromadzenia kapitału (Dz. U. L 46, s. 11; dalej „dyrektywa 2008/7/WE”), uchylająca z dniem 1 stycznia 2009 r. dyrektywę 69/335/EWG, zwalnia z opodatkowania m.in. transakcje takie, jak w niniejszej sprawie (art. 4), a w tabeli korelacji art. 4 ust. 1 lit. a aktualnej dyrektywy odpowiada uchylonemu na mocy dyrektywy 85/303/EWG art. 7 ust. 1 lit. b dyrektywy 69/335/EWG.

Zdaniem Sądu gdyby zaakceptować pogląd, że zwolnienie z art. 7 ust. 1 dyrektywy 69/335/EWG w brzmieniu od 1 stycznia 1986 r. było uzależnione od przepisów krajowych obowiązujących w dniu 1 lipca 1984 r., to taka zależność byłaby też zawarta w aktualnej dyrektywie. Tymczasem dyrektywa 2008/7/WE jednoznacznie stanowi, że omawiane powyżej transakcje, są zwolnione z podatku, a zwolnienie to jest bezpośrednią kontynuacją zwolnienia z art. 7 ust. 1 lit. b dyrektywy 69/335/EWG. Zwolnienie to dotyczy w nowej dyrektywie wszystkich bez wyjątku państw członkowskich, podana zaś data zwolnienia (data transpozycji) jest wspólna dla tych

wszystkich państw członkowskich - obecnie w liczbie 27 państw. Datą tą jest dzień 1 stycznia 1986 r. W ocenie Sądu zaprezentowana analiza prawa wspólnotowego prowadzi do wniosku, że prawo krajowe w dacie 30 listopada 2006 r. nieprawidłowo implementowało prawo wspólnotowe.

Przedmiotem rozważań Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawie o sygn. akt III SA/Wa 1552/11 zakończonej wyrokiem z dnia 19 marca 2012 r. było zagadnienie opodatkowania podatkiem od czynności cywilnoprawnych czynności restrukturyzacyjnych z udziałem spółki komandytowej.

W pierwszej kolejności Sąd stwierdził, że przystępując do Unii Europejskiej Polska nie skorzystała z opcji przewidzianej w art. 3 ust. 2 zdanie 2 Dyrektywy Rady 69/335/EWG z dnia 17 lipca 1969 r. dotyczącej podatków pośrednich od gromadzenia kapitału (Dz. U. L 249, s. 25; dalej „dyrektywa 69/335”). Zatem spółka komandytowa, choć w świetle handlowego prawa krajowego jest niewątpliwie spółką osobową, na potrzeby dyrektywy i ewentualnego opodatkowania podatkiem kapitałowym na podstawie ustawy uznana być musi za spółkę kapitałową. W omawianym kontekście wspólnotowym (art. 3 ust. 2 zd. 1 dyrektywy 69/335) o charakterze danego związku kapitałowego nie świadczy definicja krajowa danego podmiotu, lecz każda inna, umowna forma organizacyjna, która prowadzi działalność nastawioną na zysk. Jeśli więc czynność wniesienia aportu do spółki komandytowej podlegała opodatkowaniu, to był to podatek kapitałowy w rozumieniu art. 10 dyrektywy 69/335. Sąd wyjaśnił, że po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej operacja wniesienia aportu do spółki komandytowej była w prawie krajowym przez pewien czas zwolniona z opodatkowania podatkiem kapitałowym, jakim jest podatek od czynności cywilnoprawnych. Zasada stand-still nie pozwalała więc na późniejsze przywrócenie tego podatku.

14.7 Podatek od nieruchomości.

Wyrokiem z dnia 26 marca 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 280/12 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę na interpretację indywidualną w przedmiocie podatku od nieruchomości. Sąd wskazał, że spór w niniejszej sprawie dotyczy przesądzenia kwestii, jaki podmiot w realiach faktycznych

wniosku o wydanie interpretacji, jest podatnikiem podatku od nieruchomości, w świetle ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 z późn. zm.): zakład budżetowy, w którego trwałym zarządzie znajdowała się nieruchomość czy też jednostka organizacyjna, której na mocy protokołu przekazano „posiadanie nieruchomości”.

Zgodnie z powszechnie panującym poglądem jednostka, która objęła w posiadanie nieruchomość stanowiącą własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, a następnie wydała tę nieruchomość innej osobie, nie pozbawiła się tym samym posiadania tej nieruchomości. W orzecznictwie podkreśla się, że tak jak posiadacz zależny nie traci posiadania w wyniku oddania rzeczy innej osobie w dalsze posiadanie zależne, tak - w drodze analogii do art. 337 Kodeksu cywilnego - posiadacz zależny nie traci posiadania w wyniku oddania rzeczy innej osobie w dalsze posiadanie zależne. Skoro zakład budżetowy posiadał - w świetle art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - podmiotowość prawnopodatkową w zakresie podatku od nieruchomości, a instytucja trwałego zarządu jest przykładem "innego tytułu prawnego" posiadania w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 4, to będąc taką jednostką był podatnikiem podatku od nieruchomości również od tych nieruchomości oddanych w trwały zarząd, które wydał osobom trzecim.

14.8 Ordynacja podatkowa.

Przedmiotem rozważań w sprawie o sygn. III SA/Wa 2636/11 z 18 czerwca 2012 r., była ocena, czy gdy z treści wniosku o interpretację indywidualną wynika, że został on złożony przez osobę małoletnią obowiązkiem organu podatkowego jest wezwanie wnioskodawcy do usunięcia tego braku poprzez wskazanie osoby uprawnionej do jej reprezentowania i złożenie stosownego dokumentu potwierdzającego to umocowanie oraz podpisanie wniosku przez osobę reprezentującą małoletniego, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia (art. 169 § 1 w związku z art. 14h Ordynacji podatkowej). Zdaniem Sądu złożenie wniosku przez osobę małoletnią skutkuje powstaniem po stronie organu wydającego interpretację indywidualną obowiązku wezwania wnioskodawcy do usunięcia braków złożonego

wniosku. Organ podatkowy nie może przystąpić do merytorycznego załatwienia wniosku w sytuacji, gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych. Usunięcie braku formalnego następuje w trybie art. 169 § 1 w związku z art. 14h Ordynacji podatkowej. Nieusunięcie takiego braku w wyznaczonym terminie uniemożliwia merytoryczne procedowanie nad złożonym wnioskiem, gdyż nie można kontynuować sprawy nie dysponując prawidłowo podpisanym wnioskiem oraz umocowaniem osoby uprawnionej do reprezentowania osoby małoletniej.

W wyroku z 9 stycznia 2012 r. o sygn. akt III SA/Wa 1201/11 tutejszy Sąd uznał, że niedopuszczalne jest wydanie interpretacji indywidualnej innych przepisów niż przepisy prawa podatkowego. Wniosek dotyczący przepisów spoza prawa podatkowego powinien skutkować odmową wszczęcia postępowania na podstawie art. 165a w związku z art. 14h Ordynacji podatkowej.

15. Postępowanie egzekucyjne.

W wyroku z dnia 23 października 2012 r. sygn. akt III SA/Wa 522/12 Sąd wskazał, że jakkolwiek, co do zasady, słuszny jest pogląd Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, że przesłanka umorzenia postępowania egzekucyjnego musi istnieć w dacie wydawania postanowienia w tym przedmiocie, jednakże pogląd ten nie przystaje do sytuacji, gdy przesłanką jest brak wymagalności dochodzonego obowiązku. Egzekucja takiego obowiązku nie może być wszczęta, a jeżeli została wszczęta – postępowanie podlega umorzeniu. Bez znaczenia jest okoliczność, że po wszczęciu egzekucji dochodzona należność stała się wymagalna, ponieważ nie zmienia to faktu, że samo wszczęcie tej egzekucji nie było dopuszczalne. Nie sposób zaś przyjąć, iż egzekucja, której wszczęcie było niedopuszczalne może być prowadzona lub też kontynuowana.

16. Ludność.

16.1 Obowiązek meldunkowy.

W tej kategorii spraw skarżący kwestionując rozstrzygnięcia organów meldunkowych najczęściej wywodzili - jak dotychczas - że opuszczenie przez nich miejsca zameldowania nie miało charakteru trwałego i dobrowolnego. Sąd oddalając skargi podkreślał, że jedyną przesłanką wymeldowania z miejsca pobytu stałego jest opuszczenie dotychczasowego miejsca pobytu i niedopełnienie obowiązku wymeldowania.

16.2 Akty stanu cywilnego.

Wpływ spraw w tej kategorii był znikomy. Odnotować można jedynie, że w wyroku z dnia 22 marca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1430/11 Sąd wskazał, iż unieważnieniu, na podstawie ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688 ze zm.), podlegają jedynie akty stanu cywilnego wpisane do księgi stanu cywilnego, przy czym przyczyna uzasadniająca unieważnienie musi tkwić w samym akcie. Stąd art. 29 powołanej ustawy znajduje zastosowanie, gdy dwa akty stanu cywilnego stwierdzające to samo zdarzenie zostały zarejestrowane w polskich księgach stanu cywilnego. Nie może jednak znaleźć zastosowania w sytuacji, gdy jeden z aktów znajduje się w księgach stanu cywilnego, a jako drugi strona przedstawia zagraniczne zaświadczenie dokumentujące urodzenie.

16.3 Obywatelstwo.

W tej kategorii spraw, tak jak w latach ubiegłych, najliczniejszą grupę spraw stanowiły sprawy w przedmiocie stwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego. Zagadnieniem kluczowym w tych sprawach była ocena charakteru i skutków, jakie

wywoływała uchwała Rady Państwa z dnia 23 stycznia 1958 r. nr 5/58 w sprawie zezwolenia na zmianę obywatelstwa polskiego osobom wyjeżdżającym na pobyt stały do Izraela. Obecnie w orzecznictwie prezentowane jest jednolite orzecznictwo, w którym uznaje się, że uchwała 5/58 stanowiła zezwolenie na zmianę obywatelstwa polskiego, w stosunku do osób, które do dnia jej podjęcia złożyły podania o zmianę obywatelstwa polskiego i ich wnioski zostały przedstawione przez Prezesa Rady - Radzie Państwa. W sytuacji natomiast, gdy brak jest dowodów potwierdzających fakt przekazania Radzie Państwa podań zainteresowanych osób o udzielenie zezwolenia na zmianę obywatelstwa przed podjęciem uchwały 5/58, nie można przyjąć, że uchwała ta stanowiła zezwolenie na zmianę obywatelstwa polskiego (m.in. wyrok z dnia 10 lipca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 749/12, wyrok z dnia 23 sierpnia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 748/12, wyrok z dnia 28 września 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1242/12).

17. Geodezja i kartografia.

17.1 Ewidencja gruntów i budynków.

Ugruntowana jest linia orzecznicza, że ewidencja rejestruje jedynie stany prawne wynikające z określonych dokumentów urzędowych, a zatem stany ustalane w innym trybie lub przez inne organy orzekające (wyrok z dnia 17 stycznia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1817/11). Ewidencja służy przede wszystkim polityce fiskalnej państwa, prawu budowlanemu, ochronie gruntów rolnych i planowaniu przestrzennemu. Nie rozstrzyga ona natomiast żadnych sporów do gruntów. Organy ewidencyjne nie są uprawnione do weryfikacji dokumentów, na podstawie których dokonują zmian w ewidencji. Ochronie i rejestracji praw podmiotowych służą księgi wieczyste, a spory na tle własności i sposobu korzystania z nieruchomości mogą być dochodzone przed sądami powszechnymi lub w innych odrębnych postępowaniach (wyrok z dnia 25 września 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 491/12).

Zgodnie z art. 27 ustawy o księgach wieczystych i hipotece w zakresie oznaczenia nieruchomości następuje dostosowanie danych zawartych w księgach wieczystych do stanu wynikającego z ewidencji (wyrok z dnia 23 lutego 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1857/11).

17.2 Klasyfikacja gruntów.

Jak wskazano w wyroku z dnia 16 kwietnia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 145/12, samo ustalenie na gruncie, że użytek leśny w istocie nie jest lasem, lecz parkiem lub gruntem rolniczym i nie jest wykorzystywany na cele związane z gospodarką leśną nie może stanowić podstawy do dokonania zmian w ewidencji gruntów i budynków w zakresie użytków gruntów. Zmiana taka jest możliwa tylko wówczas, gdy jednocześnie zostanie przeprowadzona gleboznawcza klasyfikacja tych gruntów zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1956 r. w sprawie klasyfikacji gruntów (Dz. U. Nr 19 poz. 97 ze zm.).

Gleboznawcza klasyfikacja gruntów jest jednym z elementów, który ujawnia się w ewidencji gruntów na podstawie dokumentu wytworzonego w odrębnym postępowaniu uregulowanym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1956 r. w sprawie klasyfikacji gruntów. Tym samym postępowanie w sprawie klasyfikacji gruntów i o wpis do ewidencji gruntów to dwa różne postępowania administracyjne, choć powiązane ze sobą w ten sposób, że wyniki postępowania w sprawie klasyfikacji gruntów wpływają bezpośrednio na informacje stanowiące zasób ewidencji gruntów i budynków (wyrok z dnia 9 lutego 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1846/11).

Sąd w wyroku z dnia 30 maja 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 601/12, wyraził pogląd, że dopóki dany teren ujęty jest w planie urządzenia lasu lub uproszczonym planie urządzenia lasu jako las, nie jest dopuszczalna zmiana w innym postępowaniu ewidencyjnym określenia rodzaju użytku gruntowego na inny niż las (art. 20 ust. 3 a ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne i art. 20 ust. 2 ustawy o lasach).

17.3 Rozgraniczenia nieruchomości.

Poniesienie przez jedną ze stron kosztów administracyjnego postępowania rozgraniczeniowego nie daje podstaw, aby organ administracji publicznej rozstrzygał o zwrocie kosztów postępowania, a przynajmniej ich części, przez drugą ze stron (wyrok z dnia 17 stycznia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1433/11).

17.4 Uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii.

Popętnienie przez geodetę przewinienia nie wiąże się automatycznie z koniecznością jego ukarania. Główny Geodeta Kraju może bowiem odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli dojdzie do przekonania, iż istnieją okoliczności pozwalające na takie rozstrzygnięcie, za wyjątkiem przewinień określonych w art. 43 ust. 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne (wyrok z dnia 5 stycznia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1618/11).

18. Środowisko.

18.1 Opłaty za korzystanie ze środowiska.

W wyroku z dnia 24 stycznia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1836/11 Sąd ocenił legalność postanowień w sprawie zaliczenia wpłaty dokonanej w 2008 r. na poczet zaległości z tytułu opłat za wprowadzenie gazów lub pyłów do powietrza za wymienione w postanowieniu okresy w latach 2002, 2003 i 2004. Sąd stwierdził, że treść art. 62 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.), mającego zastosowanie do opłat wnoszonych z tytułu wprowadzania zanieczyszczeń do środowiska wskazuje, że zaliczenie wpłaty na poczet zobowiązania o najwcześniejszym terminie płatności następuje z mocy samego prawa już w dniu wpłaty, chyba że zobowiązany - jednakże najpóźniej w dniu wpłaty - wskaże na poczet którego zobowiązania dokonuje wpłaty. Sąd wskazał, że

wydawane na podstawie art. 62 § 4 Ordynacji podatkowej postanowienie o sposobie zaliczenia dokonanej wpłaty, nie ma charakteru prawnokształtującego (konstytutywnego) lecz jedynie charakter formalny (deklaratoryjny). Późniejsze wskazanie sposobu zaliczenia dokonanej uprzednio wpłaty nie może zatem zmienić skutku powstałego z mocy prawa, na podstawie art. 62 § 2 Ordynacji podatkowej. Sąd wywiódł również, że skoro postanowienia wydawane na podstawie art. 62 § 4 Ordynacji podatkowej nie mają charakteru prawnokształtującego, to nie można uznać za naruszenie prawa okoliczności, że zostały one wydane w dniu, w którym niektóre z należności przedawniłyby się, gdyby wcześniej nie zostały pokryte kwotą zaliczoną na podstawie art. 62 § 1 Ordynacji podatkowej.

18.2 Kary pieniężne za naruszenie wymagań ochrony środowiska.

W wyroku z dnia 14 marca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1841/11 Sąd, oceniając legalność decyzji w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej za prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów z naruszeniem warunków uzyskanego zezwolenia, zwrócił uwagę, że do 11 marca 2010 r. zbieranie odpadów z naruszeniem wymaganego zezwolenia podlegało odpowiedzialności za wykroczenia na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848 ze zm.). Dopiero w dniu 12 marca 2010 r., mocą ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 28, poz. 145), wprowadzono karnoadministracyjną odpowiedzialność dla posiadaczy odpadów, którzy prowadzą działalność w zakresie zbierania odpadów bez wymaganego zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków. Mając powyższe na uwadze Sąd stwierdził, że niewyjaśnienie przez organy administracji kiedy - przed, czy po 12 marca 2010 r. – odpady niebezpieczne, nieobjęte posiadaniem zezwoleniem znalazły się w firmie skarżącego, doprowadziło do przedwczesnego zastosowania w stosunku do niego reżimu odpowiedzialności karnoadministracyjnej.

W wyroku z dnia 1 lutego 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1936/12 Sąd kontrolując decyzję Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w przedmiocie ustalenia kary

biegnącej za przekroczenie w skali doby wielkości dopuszczalnej poziomu hałasu wywiódł, że już za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu o 1 dB, w stosunku do ustalonego w decyzji Starosty dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego do środowiska, ustala się wedle załącznika nr 5 do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu na rok 2011, karę biegnącą w stosownej wysokości.

18.3 Odpady.

W wyroku z dnia 18 lipca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 742/12 Sąd uwzględnił skargę z powodu niewystarczającego wyjaśnienia przez organy administracji, czy składowany przez skarżącą przemiał kablowy stanowił odpad. Sąd zakwestionował brak odniesienia się przez organy administracji do okoliczności, że w okresie dokonanej przez organ administracji kontroli skarżąca prowadziła działalność w dwóch sferach. Po pierwsze dokonywała recyklingu odpadów, tzn. przerabiała odpady na surowiec wtórny do późniejszego wykorzystania jako towar handlowy, a po drugie produkowała znaki drogowe z surowców wtórnych - granulatu PCV. Sąd twierdził, że wzięcie pod uwagę przedmiotu, z którego powstał magazynowany przez skarżącą przemiał kablowy, wskazuje, że przemiał ten jest odpadem. Jednakże, jeżeli został uzyskany w specjalnym procesie technologicznym odzysku mającym na celu odłączenie od części metalowej kabla części plastikowej, to jako granulatu z tworzywa sztucznego, mający bezpośrednie zastosowanie w dalszej produkcji bez uprzedniego odzysku, może nie mieć cech odpadu, a stać się produktem końcowym - efektem odzysku.

18.4 Ochrona przyrody.

W wyroku z dnia 16 kwietnia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 59/12 Sąd wywiódł, że decyzja zezwalająca na usunięcie drzew w zamian za dokonanie nasadzeń zastępczych ma charakter uznaniowy i jako taka może podlegać zmianie w trybie

przewidzianym w art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego. Sąd nie podzielił stanowiska organu administracji, wedle którego termin wykonania nasadzeń zastępczych musi być maksymalnie zbliżony do daty wydania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów, a zatem żądanie zmiany terminu na inny termin niż wskazany w zezwoleniu, stanowi przesłankę negatywną, dającą podstawę do odmowy zmiany decyzji w trybie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego. Zdaniem Sądu, mogą istnieć takie sytuacje, w których nasadzenia zastępcze, z przyczyn chociażby warunków atmosferycznych, będą dokonywane w innym terminie niż data wydania zezwolenia.

18.5 Utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy.

W wyroku z dnia 16 marca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 123/12 Sąd uznał, że niedopuszczalne jest zamieszczenie w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy zapisów nakładających na właściciela nieruchomości obowiązek usuwania chwastów i dziko rosnących ziół oraz krzewów na terenie nieruchomości i niedopuszczania do ich kwitnięcia i rozsiewania się. Działanie takie wykracza bowiem poza upoważnienie zawarte w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.). Sąd podzielił także stanowisko skarżących, co do niedopuszczalności zamieszczenia w regulaminie przepisów dotyczących odpowiedzialności karnej za niewykonanie obowiązków określonych w tym regulaminie. Sąd wskazał, że odpowiedzialność taka wynika wprost z art. 10 ust. 2a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Powtarzając w przepisach regulaminu przepisy ustawy rada gminy wykracza poza zakres przyznanego jej upoważnienia.

W wyroku z dnia 12 kwietnia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1888/11 Sąd stwierdził natomiast, że wykroczenie poza upoważnienie zawarte w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi nałożenie w regulaminie obowiązku przechowywania przez określony czas dowodów uiszczania opłat za odbiór odpadów i opróżnianie zbiorników bezodpływowych.

18.6 Pozostałe sprawy z zakresu środowiska.

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1726/11 Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił postanowienie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska stwierdzające niedopuszczalność odwołania stowarzyszenia, jako nie pochodzącego od strony, od decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie, którą umorzono postępowanie w sprawie wydania z mocy art. 37 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220) nakazu wstrzymania działań związanych z eksploatacją danego przedsięwzięcia i podjęcia w wyznaczonym terminie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu terenu położonego na obszarze Natura 2000. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że skoro Wojewoda uznał żądanie stowarzyszenia za uzasadnione i wszczął z urzędu postępowanie administracyjne na podstawie art. 37 ustawy o ochronie przyrody w sprawie wydania decyzji nakazującej natychmiastowe wstrzymanie działań realizowanych w obszarze wskazanym przez stowarzyszenie bez przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko oraz nakazującej podjęcie niezbędnych czynności w celu przywrócenia poprzedniego stanu tego obszaru, to tym samym skarżące stowarzyszenie uzyskało legitymację na podstawie art. 31 § 2 i § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego do uczestniczenia w tym postępowaniu na prawach strony. Sąd wywiódł tym samym, że przyjmowanie przez organ oświadczeń i wniosków organizacji społecznej, a także doręczanie tej organizacji wydanych w sprawie decyzji oraz postanowień, może oznaczać, że organizacja została dopuszczona do udziału w postępowaniu.

19. Zagospodarowanie przestrzenne.

19.1 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Podobnie jak w ubiegłym roku, jedną z głównych przyczyn stanowiących podstawę stwierdzenia przez orzekające sądy o nieważności w całości lub części

uchwał w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego była kwestia przekroczenia przez gminę ustawowo przyznanych jej uprawnień, zwanych doktrynalnie władztwem planistycznym. Za przekroczenie władczych uprawnień gminy uznano wprowadzenie w miejscowym planie ograniczeń dotyczących prawa do zabudowy nieruchomości (możliwości nadbudowy budynku) wobec braku przekonywujących argumentów, w kontekście zrównoważonej ochrony wartości, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które przemawiałyby za ustanowieniem tego rodzaju ograniczenia (wyrok WSA z dnia 21 marca 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 33/12). Wskazano, iż przez pryzmat dochowania zasady proporcjonalności należy oceniać, czy określone rozstrzygnięcie zawarte w planie nie wykracza poza granice władztwa planistycznego. Uznano jednocześnie, iż brak zgłoszenia ze strony skarżącego określonego w tej kwestii żądania na etapie składania wniosków do planu bądź późniejszych uwag, nie wyłącza *a priori* możliwości uznania, że przyjęte rozwiązania planistyczne w sposób nieuprawniony naruszają interes prawny skarżącego.

Podstawą do wyeliminowania z obrotu prawnego miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego były ponadto orzeczenia sądów stwierdzające istotne naruszenie trybu sporządzania aktów planistycznych. Za takie naruszenie uznawano zmianę uchwalonego planu miejscowego z pominięciem trybu, o którym mowa w art. 27 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (wyrok WSA z dnia 10 lipca 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 97/12, wyrok z dnia 28 lutego 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 117/12). Również brak stosownej zgody na przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gruntów leśnych na cele nieleśne uznano za naruszenie trybu sporządzenia planu skutkujące stwierdzeniem jego nieważności w części, której dotyczyło to naruszenie (wyrok WSA z dnia 26 września 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 704/12).

Oddalając skargę na uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (wyrok WSA z dnia 6 lipca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 575/12) orzekający sąd uznał, iż uchwała ta nie wpływa na sytuację prawną właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie objętym procedurą uchwalania

planu, nie kształtuje bowiem praw i obowiązków tych podmiotów. Stwierdzono, iż charakter prawny tej uchwały oraz jej roli w całym procesie planistycznym (uchwała jest aktem wewnętrznym o charakterze formalnym) pozwala na stwierdzenie, iż interes prawny skarżącego nie mógł zostać naruszony tą uchwałą. Przedmiotowa uchwała, w ocenie sądu, nie przesądza w jaki sposób może zostać zagospodarowana nieruchomość stanowiąca własność skarżącego, stąd też ustalenia w niej zawarte nie oddziałują na wykonywanie prawa własności.

Jednolite stanowisko prezentowano także w kwestii odmownych uzgodnień do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dokonanych po upływie określonego terminu, wskazując, iż wydanie w takiej sytuacji postanowienia o odmowie uzgodnienia projektu planu narusza treść art. 25 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (wyrok WSA z dnia 19 kwietnia 2012r., sygn. akt IV SA/Wa 332/12, wyrok WSA z dnia 9 maja 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 435/12).

19.2 Lokalizacja dróg i autostrad.

Sąd w wyroku z dnia 2 lutego 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1574/11 wyraził pogląd, że uzależnienie funkcjonowania dróg publicznych od wyrażenia zgody przez osobę prywatną byłoby nie do pogodzenia z charakterem inwestycji o znaczeniu lokalnym. Funkcjonowanie inwestycji celu publicznego (tutaj drogi krajowej) nie może być pozostawione sferze stosunków umownych, które cechuje w założeniu równość stron.

19.3 Lokalizacja innej inwestycji celu publicznego.

W wyroku z dnia 18 lipca 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 571/11 Sąd wskazał, że art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.) znajduje zastosowanie w obszarze stosowania ustawy prawo budowlane, natomiast według art. 9q ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 marca 2003r.

o transporcie kolejowym (t. j. Dz. U. z 2007r. Nr 16, poz. 94 ze zm.) również decyzja o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej musi zawierać m.in. wymagania dotyczące ochrony interesów osób trzecich, którymi w rozpatrywanej sprawie jest określenie sposobu zapewnienia pozostawionej części dotychczasowej nieruchomości dostępu do drogi publicznej, skoro już w wyniku decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej dochodzi do utraty prawnego i faktycznego dostępu do drogi publicznej.

W normatywnym zakresie omawianego art. 9q ust. 1 pkt 4 ustawy o transporcie kolejowym mieści się zatem ustawowy wymóg zapewnienia wydzielonej działce gruntu dostępu do drogi publicznej określony w art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, który stosuje się do decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej z mocy art. 9ad ust. 1 ustawy o transporcie kolejowym.

W wyroku z dnia 28 lutego 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1790/11 Sąd podniósł, że prawo własności, choć stanowi najszerszą formę korzystania z rzeczy, nie daje jednakże właścicielowi pełni władzy nad rzeczą, nie ma charakteru *ius infinitum*. Ustawowe granice prawa własności wyznacza całokształt obowiązującego ustawodawstwa. Prawo własności jest więc konstrukcją prawa cywilnego, ale granice jego treści w sposób istotny kształtują również przepisy prawa administracyjnego. Ustalenie lokalizacji gazociągu dystrybucyjnego w gruncie pod nieruchomościami narusza interes prawny właściciela nieruchomości, przez które ma przebiegać, dzieje się to jednak w zgodzie z obowiązującym prawem.

19.4 Warunki zabudowy i zagospodarowania terenu.

W omawianej kategorii najliczniejszą grupę stanowiły sprawy dotyczące skarg na decyzje określające warunki zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, wydawane na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu ustalania wymagań dotyczących nowej zabudowy i zagospodarowania terenu w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1588).

Na uwagę zasługuje wyrok z dnia 5 stycznia 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 1501/11, którym Sąd uchylił zaskarżoną decyzję SKO oraz utrzymaną nią w mocy decyzję organu pierwszej instancji, odmawiającą ustalenia warunków zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie budynku mieszkalnego. Sąd stwierdził, że przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, nie stanowią przepisów odrębnych w rozumieniu art. 61 ust. 1 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie mogą zatem stanowić materialnoprawnej podstawy rozstrzygnięcia o warunkach zabudowy.

W wyroku z dnia 12 czerwca 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 298/12, Sąd stwierdził, że organ w decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, był zobowiązany ustalić z jakich przepisów odrębnych wynika możliwość ustalenia ilości miejsc parkingowych. Tymczasem organ ustalił ilość miejsc parkingowych powołując się na wskaźniki określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego W., Strategii Zrównoważonego Rozwoju Systemu Transportowego W. i politykę miasta. Jednak powyższe akty, jak wskazał Sąd, nie stanowią przepisów odrębnych w rozumieniu art. 54 pkt 2 lit. c ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W wyroku z dnia 13 lutego 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 1599/11, Sąd wskazał, że zgodnie z art. 61 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zasada dobrego sąsiedztwa określona w art. 61 ust. 1 pkt 1 tej ustawy nie znajduje zastosowania do zabudowy zagrodowej, w przypadku gdy powierzchnia gospodarstwa rolnego związanego z tą zabudową przekracza średnią powierzchnię gospodarstwa rolnego w danej gminie. Sąd zwrócił uwagę, że w systemie prawa brak jest legalnej definicji „zabudowy zagrodowej” mogącej znaleźć zastosowanie w postępowaniu dotyczącym warunków zabudowy, stąd też organy powinny samodzielnie dokonać wykładni językowej tego sformułowania. W rozpatrywanej sprawie Sąd wskazał na uchybienia organów obydwu instancji, które uznając, że planowana inwestycja dotyczy „siedliska rolniczego” nie ustaliły przesłanek, o których mowa w art. 61 ust. 4 ustawy. Tylko bowiem ustalenie, że zabudowa na działce objętej inwestycją ma charakter zabudowy zagrodowej i zlokalizowana jest w granicach gospodarstwa

rolnego większego niż średnie gospodarstwo rolne w gminie, pozwalałaby na zastosowanie omawianego przepisu art. 61 ust. 4, wyłączającego stosowanie w sprawie art. 61 ust. 1 pkt 1 ustawy. W przeciwnym wypadku, tj. w razie uznania, że tego rodzaju wyjątek w sprawie nie zachodzi, konieczne jest zbadanie, czy inwestycja odpowiada wymogom dobrego sąsiedztwa.

19.5 Uzgodnienia w sprawach z zakresu zagospodarowania przestrzennego.

W sprawach dotyczących problematyki uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy w dalszym ciągu znaczną część stanowiły sprawy odnoszące się do zagadnienia legitymacji do wniesienia środków odwoławczych w postępowaniach o ustalenie warunków zabudowy. W orzecznictwie, podobnie jak w roku ubiegłym, jednolicie wskazywano, że od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106, poz. 675), mocą której zmieniono brzmienie art. 53 ust. 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.), na postanowienie w przedmiocie uzgodnienia decyzji o warunkach zabudowy wyłączona została możliwość wniesienia zażalenia przez inną osobę bądź podmiot aniżeli inwestor.

Na uwagę zasługuje wyrok z dnia 5 stycznia 2012 r. sygn. akt IV SA/Wa 1603/11, w którym Sąd uznając za słuszne stanowisko organu o konieczności uzgodnienia projektu decyzji o warunkach zabudowy z zarządcą drogi pomimo, że teren inwestycyjny oddzielony był od pasa drogi wąskim pasem ziemi, stanowiącym odrębną od obszaru objętego projektem decyzji działką ewidencyjną podniósł, że pod występującym w art. 53 ust. 4 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2007 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) pojęciem obszaru przyległego do pasa drogowego należy rozumieć teren, który przylega geograficznie do pasa drogowego, choć nie musi z nim bezpośrednio graniczyć, jeżeli chodzi o podział ewidencyjny działek. Kryterium zasadniczym jest bowiem to, że ruch pojazdów generowanych przez inwestycje znajdujące się na tym „obszarze przyległym” będzie zasilał ruch odbywający się na drodze.

20. Rolnictwo i leśnictwo.

W tej kategorii spraw najczęściej przedmiotem zaskarżenia były decyzje Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o odmowie wyrażenia zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Sąd konsekwentnie podkreślał (np. wyrok z dnia 8 marca 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 179/12), że decyzja dotycząca wyrażenia zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze jest decyzją uznaniową, której wydanie powinno zostać poprzedzone szczegółowym i wnikliwym rozważeniem powołanych przez stronę powodów przemawiających jej zdaniem za zmianą przeznaczenia gruntów na cele nierolnicze. W wyroku z dnia 6 września 2012 r. (sygn. akt IV SA/Wa 938/12) Sąd uznał, że organy naruszyły prawo, bowiem nie rozważyły w sposób wnikliwy argumentów skarżącej gminy w szczególności tych dotyczących określonej możliwości jej rozwoju.

W sprawie o sygn. IV SA/Wa 801/11 Sąd przyjął, że stroną postępowania w sprawie wyrażenia zgody na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze nie są właściciele nieruchomości na obszarze objętym wnioskiem organu sporządzającego projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Właściciele tych nieruchomości w tym postępowaniu mają jedynie interes faktyczny, natomiast po uchwaleniu planu miejscowego mogą oni na podstawie art. 101 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym kwestionować, że rozstrzygnięcie w sprawie dotyczącej przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze narusza ich interes prawny, wpływający z prawa własności.

Sąd orzekając w sprawach dotyczących stwierdzenia nieważności aktów własności ziemi (np. wyrok z dnia 9 maja 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 331/12) podobnie jak w latach ubiegłych, oddalał skargi wskazując, że merytoryczne rozpoznanie spraw o stwierdzenie nieważności aktu własności ziemi nie jest możliwe, gdyż przepisy art. 63 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa stanowią, że od dnia 1 stycznia 1992 r. (data wejścia w życie ustawy) do ostatecznych decyzji wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych nie stosuje się przepisów ustawy – Kodeks postępowania

administracyjnego dotyczących wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności i uchylecia lub zmiany decyzji.

Sprawy inne (symbol 645).

W postanowieniu z dnia 10 grudnia 2012 r., sygn. akt IV SAB/Wa 145/12 Sąd podniósł, że zakres skarżonej bezczynności Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w rozpoznaniu wniosku o ułaskawienie, nie mieści się w dyspozycji art. 3 § 2 Prawa o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Zgodnie z art. 144 ust. 3 pkt 18 Konstytucji akty urzędowe Prezydenta Rzeczypospolitej dotyczące stosowania prawa łaski stanowią jego prerogatywę. Działania Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej podejmowane w ramach prerogatywy nie stanowią dosłownie stosowania prawa ani spełniania funkcji administracyjnej i tym samym nie mogą być one zaskarżone do sądu administracyjnego.

Sąd w postanowieniu z dnia 4 października 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 2160/12 wskazał, że uprawnienia kontrolne sądów administracyjnych zostały wyłączone w przypadku prawa pacjenta do zgłoszenia na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r., poz. 159) sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia określonych w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry, jeżeli opinia albo orzeczenie ma wpływ na prawa lub obowiązki pacjenta wynikające z przepisów prawa. A zatem, czynności Rzecznika Praw Pacjenta w zakresie wykonywania formalnej kontroli sprzeciwu także nie podlegają kontroli sądowoadministracyjnej. Rozpatrzenie sprzeciwu przez Komisję Lekarską, jak również jego zwrot przez Rzecznika Praw Pacjenta na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, nie następuje w formie będącej innym aktem lub czynnością z zakresu administracji publicznej, dotyczącym uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

21. Cudzoziemcy.

Z orzeczeń dotyczących spraw cudzoziemców na uwagę zasługuje wyrok z dnia 8 listopada 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 1291/12, w uzasadnieniu którego Sąd wskazując na normę art. 52 ust. 5 Konstytucji RP stwierdził, że jako jedyna zawiera definicję „osoby polskiego pochodzenia”, tj. określa jaką osobę uznaje się za osobę polskiego pochodzenia. Przepis ten ustanawia dla osób, których polskie pochodzenie zostało formalnie, tj. zgodnie z ustawą stwierdzone, prawo do podmiotowego osiedlenia się na terytorium Polski. Przy czym z treści tego przepisu wynika wyraźnie konieczność ustawowej regulacji mechanizmu stwierdzania polskiego pochodzenia osób ubiegających się o prawo pobytu w Polsce. Przepis ten nie zawiera żadnej regulacji co do trybu dochodzenia owego konstytucyjnie gwarantowanego prawa i nie ma żadnej ustawy, która całościowo traktowałaby materię wskazaną w powołanym przepisie konstytucyjnym lub w sposób jednoznaczny określała przesłanki, od których uzależnione jest stwierdzenie polskiego pochodzenia. Pomimo zasygnalizowania przez Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z dnia 27 maja 2003 r., (sygn. akt S 2/03, OTK-A 2003/5/46, Lex nr 79786), konieczności wprowadzenia jasnego trybu pozwalającego uwzględniać pochodzenie polskie w procesie wydawania zezwoleń na pobyt w Rzeczypospolitej Polskiej, sprawa dotychczas nie została uregulowana. Taki stan prawny powoduje, że nie ma jednoznacznej ustawowej regulacji trybu stwierdzania pochodzenia osób, do których stosuje się art. 52 ust. 5 Konstytucji RP, jak i trybu postępowania w takich sprawach, w tym przepisów określających właściwość organów administracyjnych. Z tych powodów stosowanie art. 52 ust. 5 Konstytucji RP i wydawanie na jego podstawie zezwoleń na osiedlenie się jest problematyczne. Delegacja zawarta w art. 52 ust. 5 Konstytucji RP nie została do dnia dzisiejszego przez ustawodawcę zrealizowana, a to następcza trudności związane ze stosowaniem tego przepisu. Sądy administracyjne przy tego rodzaju sprawach przyjmują zasadę bezpośredniego stosowania art. 52 ust. 5 Konstytucji RP i w owym stosowaniu posiłkowania się trybem wydawania zezwoleń na osiedlenie się przewidzianym w ustawie o cudzoziemcach oraz ustawą z 9 listopada 2000 r. o repatriacji. Tej treści wskazówka interpretacyjna pozwala na przyjęcie jednoznacznych

kryteriów dla każdego ubiegającego się o zgodę na osiedlenie na terytorium RP cudzoziemca. Procedura udzielania zezwolenia na osiedlenie na terytorium RP musi podlegać jednolitym i jasno sprecyzowanym kryteriom, skoro nie zapewnia tego bezpośrednio akt o randze ustawowej. Konstytucja bowiem nie zawiera żadnych warunków w tym zakresie, odsyłając do regulacji o randze ustawowej, a takowej do dnia dzisiejszego organ ustawodawczy nie przyjął.

Odnosząc się do spełnienia przez cudzoziemca przesłanek jakie niesie ze sobą dyspozycja art. 53 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o cudzoziemcach, Sąd w wyroku z dnia 5 grudnia 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 1434/12 podkreślił, że oceniając przesłankę „korzystności” należy mieć na uwadze czy prowadzona przez cudzoziemca, ubiegającego się o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium RP, działalność gospodarcza jest korzystna dla gospodarki narodowej, czy prowadzona spółka odgrywa znaczącą rolę jako pracodawca na regionalnym (lokalnym) rynku pracy i czy przyczynia się do spadku bezrobocia, wzrostu inwestycji, transferu technologii, wprowadzania korzystnych innowacji w gospodarce narodowej, jak również należy mieć na uwadze wysokość osiąganych przez spółkę dochodów i kwoty odprowadzanych w związku z prowadzoną działalnością świadczeń do budżetu państwa (np. z tytułu podatku dochodowego, składek na ubezpieczenia społeczne). Z punktu widzenia gospodarki zasadne wydaje się promowanie rozwoju przedsiębiorstw przynoszących znaczące korzyści finansowe, natomiast ograniczanie dostępu do rynku podmiotów, które wykazują niewysokie dochody albo straty. Dlatego wysokie dochody, a przez to wysokie wpływy do budżetu państwa z tytułu należności podatkowych mogą uzasadniać pozytywne rozpatrzenie sprawy w sytuacji, gdy brak jest innych okoliczności uzasadniających przyjęcie, że spełniona została przesłanka określona w art. 53 ust. 1 pkt 2 ustawy o cudzoziemcach.

W wyroku z dnia 26 września 2012 r. w sprawie o sygn. akt V SA/Wa 801/12 w przedmiocie odmowy udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uwzględniając skargę stwierdził, że w postępowaniu o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony w przypadku „naukowym” o którym mowa w art. 53 ust. 1 pkt 16 – 18 ustawy o cudzoziemcach (Dz. U z 2011 r. Nr 264 poz. 1573) nie ma

konieczności badania stabilnego i regularnego źródła dochodu, wystarczającym jest jedynie przedstawienie przez cudzoziemca, że odpowiednie środki posiada. W takim przypadku badanie przez organ źródeł ich pochodzenia jest działaniem zbędnym.

W wyroku z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie o sygn. akt V SA/Wa 605/12 w przedmiocie przekazania cudzoziemca do innego państwa członkowskiego oraz umorzenia postępowania w sprawie o nadanie statusu uchodźcy, Sąd oddalając skargę zwrócił uwagę na uznaniowy charakter art. 15 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 343/2003 ustanawiającego kryteria i mechanizmy określenia Państwa Członkowskiego właściwego do rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z Państw Członkowskich przez obywatela państwa trzeciego (Dz.U. UE.L nr 50, poz. 1 z późn. zm.). „Zgodnie z tym przepisem każde Państwo Członkowskie, nawet w przypadku gdy nie jest odpowiedzialne na podstawie kryteriów wymienionych w niniejszym rozporządzeniu, może połączyć członków rodziny, jak również innych krewnych pozostających na utrzymaniu, z przyczyn humanitarnych opartych w szczególności na względach rodzinnych lub kulturowych. Przepis ten nie nakazuje więc rozpatrzenia wniosku przez państwo pobytu cudzoziemca. Dopiero zaistnienie przesłanek określonych w tym przepisie (przyczyn humanitarnych), daje potencjalną możliwość rozpatrzenia wniosku przez państwo pobytu cudzoziemca. Nawet wówczas oznacza to jednak dla organu podejmującego rozstrzygnięcie tylko możliwość przyjęcia rozpatrzenia wniosku, a nie – jak wywiedziono w skardze – prawny obowiązek takiego działania. Natomiast przy braku wystąpienia ww. przyczyn humanitarnych, ustalanych według kryteriów wskazanych w art. 15 ust. 1 cytowanego rozporządzenia organ podejmujący decyzję pozbawiony jest w ogóle prawnej możliwości merytorycznego rozpatrzenia wniosku.”

22. Obrót towarami z zagranicą.

W wyroku z dnia 12 września 2012 r. sygn. akt V SA/Wa 1307/12 przedmiotem było żądanie zwrotu cła za importowane przez skarżącą produkty technologii informatycznej. Zdaniem skarżącej zapłacona kwota cła nie była prawnie należna, gdyż zgodnie z wiążącym Unię Europejską porozumieniem w sprawie handlu

produktami technologii informatycznej ITA z 13 grudnia 1996 r. Unia Europejska zobowiązała się do zniesienia ceł i opłat innego rodzaju, w odniesieniu do m.in. przywiezionych przez skarżącą produktów. Porozumienie ITA nie zostało w całości zaimplementowane do wewnętrznego systemu prawnego Unii Europejskiej, zerowe stawki celne nie zostały wprowadzone do Wspólnej Taryfy Celnej, dlatego organy celne odmówiły zastosowania zerowych stawek celnych i w konsekwencji zwrotu cła, ponieważ w ich ocenie zastosowanie zerowych stawek celnych wynikających z tego porozumienia jest możliwe tylko wówczas, gdy zostaną one wprowadzone do Wspólnej Taryfy Celnej

Sąd podzielił stanowisko organów celnych, iż porozumienia zawarte w ramach WTO (Światowa Organizacja Handlu) nie mają skutku bezpośredniego. Skutek bezpośredni w prawie wspólnotowym oznacza możliwość powoływania się przez jednostki w państwach członkowskich Unii Europejskiej przed sądami krajowymi bezpośrednio na regulacje wspólnotowe, jeśli te regulacje dają się stosować bezpośrednio (tj. zostały określone bezwarunkowo i dostatecznie jasno). Europejski Trybunał Sprawiedliwości wypowiedział się na temat obowiązywania porozumień przyjętych w ramach WTO wielokrotnie i w żadnym z orzeczeń nie nakazał zastosowania wprost postanowień któregośkolwiek z porozumień z pominięciem przepisów uchwalonych przez odpowiednie organy unijne – o co wносиła Skarżąca. Dlatego w ocenie Sądu, odmowa zwrotu cła była prawnie uzasadniona.

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2012 r. sygn. akt V SA/Wa 1748/11 Sąd uchylił zaskarżoną decyzję Szefa Służby Celnej wskazując, iż w prawie polskim ochrona praw własności intelektualnej na granicy jest pochodną rozwiązań przyjętych w prawie europejskim. Wraz z wejściem Polski do Wspólnoty Europejskiej w tym zakresie zaczął obowiązywać Wspólnotowy Kodeks Celny, tj. rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny, oraz od 1 lipca 2004 roku rozporządzenie Rady (WE) nr 1383/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. dotyczące działań organów celnych skierowanych przeciwko towarom podejrzanym o naruszenie niektórych praw własności intelektualnej oraz środków podejmowanych w odniesieniu do towarów, co do których stwierdzono, że naruszyły takie prawa (Dz.U.UE.L.03.196.7 z dnia 2.08.2003r.). Dalej Sąd podniósł, iż organ celny, do którego jest kierowany wniosek o podjęcie działań przez organy celne w celu ochrony praw własności intelektualnej, zobowiązany jest do przeprowadzenia

postępowania dowodowego mającego na celu ustalenie, czy towary, wskazane we wniosku, znajdują się w sytuacjach określonych w przepisie art. 1 ust. 1 rozporządzenia, czy zachodzi wobec nich wyłączenie stosowania rozporządzenia (art. 3), później do dokonania ustalenia, czy po stronie wnioskodawcy istnieje uprawnienie do żądania takiego działania (art. 5 i 6), a następnie do podjęcia działań określonych w rozporządzeniu (art. 8).

23. Kombatanci, świadczenia z tytułu pracy przymusowej.

W wyroku z dnia 29 czerwca 2012 r. sygn. akt V SA/Wa 134/12 w przedmiocie odmowy przyznania uprawnienia do świadczenia pieniężnego z tytułu deportacji do pracy przymusowej Sąd oddalił skargę na decyzję Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych o odmowie przyznania świadczenia pieniężnego z uwagi na wykonywanie pracy przymusowej w pobliżu miejsca stałego zamieszkania. Zdaniem organu praca ta nie przybrała szczególnie dotkliwej formy, o której mowa w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 grudnia 2009 r. sygn. akt K 49/07 (Dz. U. nr 220, poz. 1734), tzn. nie była połączona z wysiedleniem. W uzasadnieniu podniesiono, iż zmiana miejsca pobytu w związku ze skierowaniem do pracy w pobliskiej miejscowości nie oznaczała wyrwania z dotychczasowego środowiska i zerwania z nim więzi. Praca była bowiem wykonywana w znanej okolicy, w niewielkiej odległości od dotychczasowego miejsca zamieszkania, a więc od znanego otoczenia i rodziny. Wprawdzie wnioskodawczyni w protokole przesłuchania strony wskazała, iż nie miała jakiegokolwiek kontaktu z rodziną to jednak, w ocenie organu, trudno uznać za wiarygodne, iż matka strony, która została w domu rodzinnym i mieszkała od wnioskodawczyni w odległości, którą można pokonać pieszo w czasie jednej godziny, nie mogła odwiedzać swojego dziecka. Jak wskazał organ, kontakt ten był mniejszy niż w normalnych warunkach życia, jednak nie należy zapominać, iż w warunkach działań wojennych rodziny często były rozłączane, a dzieci pozbawiane rodzicielskiej opieki nawet na kilka lat.

W wyroku z dnia 21 marca 2012 r. sygn. akt V SA/Wa 58/12 w przedmiocie odmowy wydania zaświadczenia potwierdzającego represjonowanie, Sąd oddalając skargę stwierdził, iż jakkolwiek ustawa o IPN stanowi regulację całościową i

szczególną, to sama odsyła do przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, jednakże tylko w zakresie procedury postępowania w sprawach uregulowanych w tej ustawie i tylko, jeśli przepisy tej ustawy nie stanowią inaczej (art. 43 ust. 1 ustawy o IPN). Konsekwencją takiego zapisu ustawy jest ograniczenie stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego wyłącznie do określonych w ustawie o IPN przypadków i w wąskim zakresie. Do instytucji, do której przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się w zawężonym zakresie, zaliczyć należy również wydawanie zaświadczeń na podstawie art. 29 a ustawy o IPN. W dyspozycji przepisu art. 29 a ustawodawca bardzo precyzyjnie określił, jakiej treści zaświadczenie może być wydane przez Prezesa IPN. Podkreślenia wymaga również, że art. 29a stanowi jedyną możliwość uzyskania zaświadczenia na podstawie rozwiązań przyjętych w omawianej ustawie. Wskazany przepis jako jedyny spośród całej ustawy przewiduje formę zaświadczenia i określa przy tym szczególny zakres i warunki wydawania zaświadczeń. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej w formie zaświadczenia informuje zatem jedynie, czy dane osobowe wnioskodawcy są tożsame z danymi osobowymi, które znajdują się w katalogu funkcjonariuszy, współpracowników, kandydatów na współpracowników organów bezpieczeństwa państwa oraz innych osób, udostępnionymi w Instytucie Pamięci od dnia 26 listopada 2006 r. (art. 29a ustawy o IPN). Wobec zaś ścisłego zakreszenia treści zaświadczenia wydanego na podstawie art. 29a ustawy o IPN należy przyjąć, że Prezes IPN został zobowiązany i zarazem uprawniony do składania oświadczenia wiedzy wyłącznie w kwestii tożsamości danych osobowych wnioskodawcy z danymi, które znajdują się w katalogu funkcjonariuszy, współpracowników, kandydatów na współpracowników organów bezpieczeństwa państwa, udostępnionym w IPN od dnia 26 listopada 2006 r. Natomiast tryb dostępu do innych informacji uregulowany został w kolejnych przepisach ustawy i przybiera on albo formę czynności technicznej – udostępnienia do wglądu kopii określonych dokumentów (zanonimizowanych oraz niezanonimizowanych, ewentualnie także wydania tych dokumentów na wniosek osoby uprawnionej), albo też formę decyzji o odmowie udostępnienia dokumentów ze zbiorów IPN.

24. Finanse publiczne.

W wyroku z dnia 5 kwietnia 2012 r., sygn. akt V SA/Wa 2633/11 Sąd rozpoznając skargę na decyzję Ministra Finansów odmawiającą umorzenia należności Skarbu Państwa wynikających z grzywien nałożonych w drodze mandatów karnych kredytowanych orzekł, że ustawodawca w ustawie z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 Nr 157, poz. 1240) przewidział możliwość udzielania przez właściwy organ ulg określonych w art. 55 – w tym umorzenie w całości zobowiązania w spłacie zobowiązań z tytułu należności, o których mowa w art. 60, to znaczy także z tytułu niezapłaconych mandatów karnych. Sąd stwierdził, że wobec tak brzmiącej regulacji „wychowawczy” argument organu, jako jedyny uzasadniający odmowę umorzenia należności, pozostaje w sprzeczności z zapisem ustawy. Organ zasadnie podkreślił uznaniowy charakter decyzji w przedmiocie umorzenia należności, jednakże negowanie przez organ zasadności przewidzianego w ustawie środka – ulgi poprzez umorzenie należności o charakterze karnym – powoduje, że organ przy wydawaniu decyzji o charakterze uznaniowym nie przeprowadził rzetelnej i wnikliwej analizy wszelkich okoliczności sprawy w celu stwierdzenia, czy zostały spełnione określone w przepisach przesłanki.

W 2012 r. Sąd niejednokrotnie (m.in. w sprawach o sygn. akt V SA/Wa 702/12, V SA/Wa 743/12, V SA/Wa 952/12, V SA/Wa 1005/12, V SA/Wa 1428/12) rozpoznawał sprawy ze skarg wnoszonych przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej w związku z decyzjami Ministra Pracy i Polityki Społecznej utrzymującymi w mocy decyzje Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych odmawiające wypłat miesięcznych dofinansowań do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. Sąd w wydawanych wyrokach podzielił stanowisko organów administracji, zgodnie z którym samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej jako jednostkami sektora finansów publicznych, które finansują swoją działalność, w tym wynagrodzenia pracowników, w całości ze środków publicznych nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych miesięczne dofinansowanie.

Zagadnienie zwrotu dotacji celowej, pobranej przez gminę z budżetu państwa w nadmiernej wysokości na realizację zadania własnego polegającego na udzieleniu uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym było przedmiotem rozważań Sądu w sprawach sygn. akt V SA/WA 1068/12 i V SA/WA 1095/12. W wyrokach z dnia 11 października 2012r. oraz z dnia 15 października 2012. Sąd podzielił stanowisko organów, iż art. 128 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity Dz.U. z 2009 Nr 157, poz. 1240) jednoznacznie określa górny limit procentowy na dofinansowanie kosztów realizacji zadań własnych bieżących i inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego dotacją celową udzieloną z budżetu państwa na poziomie 80% kosztów realizacji zadania. Wyjątki od tej generalnej zasady mogą określić jedynie "odrębne ustawy". Użycie w powołanej regulacji wyrazu "dofinansowanie" oznacza, że środki z budżetu państwa w postaci dotacji celowej mają na celu wsparcie realizacji określonego zadania własnego gminy w części, a nie w całości. Odnosząc się do argumentu skarżącej, że "ustawą odrębną", o której mówi zarówno ust. 1 jak i ust. 2 art. 128 ustawy o finansach publicznych, jest ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572 ze zm.) Sąd zauważył, że żaden z przepisów tej ustawy nie określa, iż udział procentowy dofinansowania tego zadania środkami dotacji celowej z budżetu państwa powinien być wyższy niż 80% kosztów realizacji zadania. Art. 90r ust. 1 ustawy o systemie oświaty stanowi jedynie, że na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Oznacza to, zgodnie z zasadą ogólną, wyrażoną w art. 128 ust. 1 o finansach publicznych, iż "udzielanie dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego określają odrębne ustawy". Ustawa o systemie oświaty szczegółowo reguluje powyższą kwestię w odniesieniu do jednostek oświatowych, natomiast nie określa innego, wyższego niż 80% udziału środków dotacji celowej przeznaczonych na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego na cele oświatowe.

25. Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych.

W wyroku z dnia 8 lutego 2012 r. sygn. akt V SA/Wa 52/12 Sąd uwzględniając skargę stwierdził, że nie jest dopuszczalne takie uzasadnienie informacji dotyczącej oceny projektu, które de facto odsyła w całości do oceny ekspertów zawartej w karcie oceny merytorycznej. Takie działanie nie spełnia wymogów prawa przewidzianych art. 30 b ust 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84 poz. 712), zgodnie z którym negatywna informacja o ocenie projektu winna zawierać uzasadnienie wyników oceny. Zdaniem Sądu beneficjent winien otrzymać nową ocenę zawierającą precyzyjne i czytelne uzasadnienie podjętego rozstrzygnięcia. Tym samym ocena ta winna zawierać przynajmniej syntetyczne zestawienie informacji zawartych w karcie oceny merytorycznej wskazujące na sposób wyliczenia i ilość punktów jakie w wyniku weryfikacji dla danego projektu zostały przyznane by jednoznacznie stwierdzić, czy istotnie projekt przeszedł pomyślnie (bądź nie) etap oceny merytorycznej. Podkreślono, iż pomimo tego, że zaskarżone pismo MJWPU nie jest decyzją administracyjną i nie stosuje się tutaj reguł postępowania odnoszących się do takich rozstrzygnięć, uznać jednak należy, iż uzasadnienie o którym mowa w § 9 procedury odwoławczej winno zawierać takie informacje, które umożliwią czytelne zrozumienie motywów podjętej oceny bez potrzeby dokonywania analizy akt sprawy.

Przedmiotem sprawy sygn. akt V SA/Wa 1145/12 (wyrok z 10 października 2012 r.) była decyzja Ministra Rozwoju Regionalnego orzekająca o zwrocie środków dofinansowania ze środków unijnych, przyznanych w formie dotacji rozwojowej na realizację projektu, w ramach Działania 8.1. Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie. Zdaniem Sądu taryfikator korekt finansowych za naruszenie zasady konkurencyjności, który miał zastosowanie w sprawie poprzez stosowną rekomendację dotyczącą określenia korekt finansowych za naruszenie zasady konkurencyjności dla wydatków współfinansowanych ze środków EFS nie mieści się w kategorii źródeł, które mogą być wiążące i stosowane przy wydawaniu rozstrzygnięć.

Z kolei w sprawie sygn. akt V SA/Wa 90/12 Sąd wyjaśnił, iż unormowanie zawarte art. 5 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynku owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego, rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868) w sposób jednoznaczny określa dokument, którego dołączenie do wniosku jest obligatoryjne. Jest to pozytywna opinia dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji. Zakres wyrażonej przez dyrektora pozytywnej oceny musi być jednoznaczny, musi uwzględniać kryteria sprecyzowane w art. 9 ust. 2 pkt 1 powołanej ustawy z 19 grudnia 2003 r. oraz musi jednoznacznie wynikać z treści podpisanego przez niego dokumentu załączanego do wniosku. Wobec powyższego, w ocenie Sądu, niedopuszczalne jest, o co zabiega strona i podnosi w skardze, prowadzenie przez organ postępowania wyjaśniającego co do okoliczności naniesienia trzech poprawek na Opinię Dyrektora Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w O. z dnia [...].06.2011r. Byłoby to de facto niedopuszczalne wyjaśnianie treści załączonej do wniosku opinii dyrektora oddziału regionalnego Agencji.

Wyrokiem z dnia 20 stycznia 2012 r. wydanym w sprawie sygn. akt V SA/Wa 1944/11 Sąd uchylił zaskarżoną decyzję Zarządu Województwa Mazowieckiego wskazując, iż żadna dyrektywa nie jest bezpośrednio skuteczna i nie może być źródłem praw i obowiązków jednostek w sytuacji, gdy jej normy nie zostały implementowane do krajowego porządku prawnego lub zostały implementowane w sposób nieprawidłowy. Państwo członkowskie nie może odnosić korzyści z własnego bezprawnego zachowania, polegającego na niedokonaniu transpozycji dyrektywy lub nieprawidłowej jej transpozycji. Tak więc obciążanie beneficjentów konsekwencjami niewdrożenia dyrektywy stanowi w istocie przerzucanie na nich finansowych skutków zaniechania czy wręcz niedbalstwa ze strony ustawodawcy. Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.U. UE L 2006.210.25) - pkt 65 wstępu, i wyrażonymi tam zasadami pomocniczości i proporcjonalności – za sposoby i kontrolę rozdysponowania środków powinny odpowiadać w pierwszym rzędzie państwa członkowskie. Tak więc kroki, które zostały podjęte przez państwo w wyniku

stwierdzenia niezgodności prawa krajowego ze wspólnotowym prawem zamówień publicznych przemawiają za przyjęciem stanowiska, że to właśnie państwo powinno ponosić konsekwencje ewentualnych korekt finansowych.

W nieprawomocnym wyroku z dnia 21 sierpnia 2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt V SA/Wa 611/12 Sąd oddalając skargę odniósł się do znaczenia terminu określonego w art. 47 ust. 2 a pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. nr 127, poz. 721 ze zm.). Uznając, że termin ten ma charakter materialny Sąd wyjaśnił, że: „Termin materialny to okres, w którym może nastąpić ukształtowanie praw i obowiązków jednostki w ramach administracyjnoprawnego stosunku prawnego. Uchybienie terminu materialnego powoduje skutek w postaci wygaśnięcia praw i obowiązków o charakterze materialnym. Taka sytuacja ma miejsce w przypadku niezłożenia wniosku w terminie określonym w art. 47 ust. 2a pkt 2 ustawy o rehabilitacji. Zgodnie z art. 47 ust. 2b w przypadku niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2a pkt 2, gmina zwraca do Funduszu otrzymane środki wykazane we wniosku, o którym mowa w ust. 2a pkt 1, wraz z odsetkami naliczonymi od tej kwoty, od dnia jej otrzymania, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie 3 miesięcy od dnia upływu terminu do dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2a pkt 2”. Treści tego przepisu nie można rozumieć tak (...), że w przypadku złożenia wniosku z uchybieniem terminu sankcja w postaci zwrotu otrzymanych środków nie może być zastosowana, gdyż jest ograniczona do sytuacji, gdy wniosek ten w ogóle nie zostaje złożony. Stanowisko to jest całkowicie błędne. Upływ terminu materialnoprawnego powoduje, o czym wspomniano wyżej, wygaśnięcie uprawnienia. Dlatego też termin „złożenie wniosku” oznacza jedynie wniosek złożony w terminie.”

W tej kategorii orzeczeń warto odnotować również sprawę dotyczącą płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (sygn. akt V SA/Wa 1374/12), gdzie Sąd w wyroku z dnia 17 października 2012 r. uwzględniającym skargę stwierdził, że konsekwencją wykreślenia danej rośliny z wykazu upraw, uprawnionych do objęcia płatnością jest odmowa przyznania tej płatności na wniosek producenta, ale tym samym z powodu wykreślenia danej rośliny z grupy upraw nie może być nałożona na producenta składającego wniosek sankcja zgodnie z dyspozycją art. 58 Rozporządzenia Komisji (WE) 1122/2009. (Dz. Urz. UE nr L316/65 z 02.12.2009 r.).

Zdaniem Sądu za „grupę upraw” należy uznać te uprawiane rośliny, które są określone w przepisie prawa wspólnotowego i krajowego jako rośliny, w stosunku do których przysługuje dana forma wsparcia. Najogólniej rzecz ujmując dana roślina, aby stanowić uprawę w rozumieniu tych przepisów i być objęta daną formą pomocy, a tym samym i sankcji z tytułu zmniejszenia płatności i zawyżenia deklaracji, musi być ujęta w wykazie przewidzianym przepisami prawa unijnego i wewnętrznego (krajowego) dla danej formy pomocy.

Na uwagę zasługuje także wyrok z 4 października 2012 r., sygn. akt VIII SA/Wa 13/12, w którym Sąd uchylił zaskarżoną decyzję Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w przedmiocie pomocy finansowej dla młodych rolników. Rozpoznając sprawę Sąd stwierdził, że przepisy § 15 ust. 3 pkt 3 w zw. z § 16 ust. 2 i ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania "Ułatwianie startu młodym rolnikom" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1443) w stanie prawnym obowiązującym do 4 października 2012 r., w zakresie, w jakim uzależniają prawo do otrzymania wsparcia przez młodych rolników pierwszy raz podejmujących działalność rolniczą na podstawie przepisów Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 od posiadania ubezpieczenia społecznego rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy, wydane zostały z naruszeniem delegacji ustawowej zawartej w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu Rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, (Dz.U. z 2007 r. Nr 64 poz.427), a w konsekwencji są sprzeczne z przepisami tej ustawy, Konstytucji RP i rozporządzenia Rady (WE) 1698/2005.

26.Drogi i transport drogowy.

W tym zakresie (symbol 603) liczne były sprawy dotyczące zarówno zajęcia pasa drogowego, opłat i kar za przejazd pojazdem nienormatywnym bez zezwolenia, jak i transportu drogowego i przewozów. Stanowiły one kontynuację przyjętej w poprzednich latach linii orzecznictwa.

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 58/12 podkreślono, że skoro art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 ze zm.), co do zasady zabrania lokalizacji w pasie drogowym obiektów budowlanych, umieszczania urządzeń, przedmiotów i materiałów niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, to organ rozpoznając wniosek o wydanie zezwolenia na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń i infrastruktury, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 1a tej ustawy, musi rozważyć, czy zezwolenie to nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, naruszenia wymagań wynikających z przepisów odrębnych lub nie doprowadzi do utraty uprawnień z tytułu gwarancji lub rękojmi w zakresie budowy, przebudowy lub remontu drogi.

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 999/12 Sąd podniósł, że zasadą jest zakaz, a nie udzielanie, zezwoleń na zajmowanie pasów drogowych pod obiekty budowlane lub urządzenia niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Rolą zarządcy drogi jest bowiem ochrona tych pasów i zapewnienie im funkcji, do jakich zostały wydzielone, a nie gospodarowanie nieruchomościami w pasie drogowym w innych celach, w tym również zarobkowych.

Z kolei w sprawie sygn. akt VI SA/Wa 2345/11 Sąd oddalając skargę wskazał, że o ile przepisy ustawy o drogach publicznych nie zakazują parkowania pojazdów w pasie drogowym w miejscach do tego przeznaczonych, o tyle nakazują uzyskanie zezwolenia (podlegającego opłacie) przez podmiot, który chce umieścić reklamę na parkującym pojeździe. Aby pojazd, na którym umieszczona jest reklama, nie stanowił jednocześnie nośnika reklamowego, na czas parkowania reklama powinna być zdemontowana lub zasłonięta.

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 512/12 Sąd, uchylając zaskarżoną decyzję wskazał, że stroną w postępowaniu administracyjnym o nałożenie kary pieniężnej za zajęcie pasa drogowego bez zezwolenia w związku z prowadzoną kampanią wyborczą jest partia polityczna, która powołała komitet wyborczy, jako zobligowana do uiszczenia kary.

Na tle problematyki opłat i kar za przejazd pojazdem nienormatywnym bez zezwolenia wypada odnotować wyrok w sprawie sygn. akt VI SA/Wa 2139/11, w

którym Sąd wskazał, że zasada swobody umów, odnosząca się do prawa prywatnego, nie może służyć obejściu ustawowych przepisów prawa publicznego, określających zasady odpowiedzialności stron w relacjach uregulowanych tymi przepisami. W drodze umowy cywilnoprawnej między dostawcą i nabywcą nie można wyłączyć odpowiedzialności administracyjnoprawnej dostawcy (załadowcy), ukształtowanej m.in. przez przepisy art. 13g ust. 1b ww. ustawy o drogach publicznych, art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108 poz. 908 ze zm.) oraz art. 93 ust. 7 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125 poz. 874 ze zm.), dające formalną podstawę wszczęcia postępowania administracyjnego także wobec podmiotu wykonującego inne czynności związane z przewozem, mimo wszczęcia postępowania administracyjnego wobec przedsiębiorcy lub innego podmiotu realizującego przewóz drogowy. Umowa zmierzająca do obejścia powszechnie obowiązującego prawa materialnego rangi ustawy, regulującego odpowiedzialność załadowcy, stanowi dowód zgody załadowcy na powstanie naruszenia obowiązków lub warunków przewozu.

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 697/12 Sąd podkreślił, że odpowiedzialność nadawcy, załadowcy lub spedytora ładunku nie powstaje z mocy samego prawa, tak jak w przypadku przedsiębiorcy wykonującego przejazd, który obiektywnie odpowiada za stwierdzone naruszenie; karę pieniężną nakłada się na te podmioty w przypadku jednoznacznego stwierdzenia, że miały wpływ lub godziły się na powstanie naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego. Na organie administracyjnym spoczywa więc (w świetle art. 13g ust. 1b pkt 2 ustawy o drogach publicznych) obowiązek należytego i wszechstronnego wyjaśnienia sprawy pod kątem ewentualnej odpowiedzialności podmiotów wymienionych w tym przepisie. Zdaniem Sądu godzeniem się na naruszenie obowiązków lub warunków przewozu przez załadowcę jest sytuacja, gdy nie podjął on żadnych obowiązków celem ustalenia, czy pojazd po załadunku nie stał się pojazdem nienormatywnym. Działaniem uprawnionym byłoby w takiej sytuacji ważenie nie tylko masy ładunku, ale całego pojazdu po załadunku, jak i udokumentowane podjęcia próby wglądu do dokumentów pojazdu (także sprawa sygn. akt VI SA/Wa 638/12).

Kwestie odpowiedzialności nadawcy, załadowcy lub spedytora ładunku za stwierdzone naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego, były już przedmiotem skarg kasacyjnych do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który w swoich rozstrzygnięciach zaaprobował prezentowane wyżej stanowisko (sprawy sygn. akt II GSK 329/11, II GSK 491/11, II GSK 1357/11, II GSK 891/11).

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 2155/11 Sąd uznał, że sama odmowa podpisania protokołu przez kontrolowanego kierowcę nie może stanowić podstawy do odmowy uznania procedury kontrolnej za prawidłową. Takiego zachowania nie sposób uznać za dowód na to, że dane zawarte w protokole kontroli są nieprawdziwe. Świadczy ono raczej o tym, iż kontrolowany nie mógł postawić konkretnych zarzutów odnośnie sposobu przeprowadzonej kontroli drogowej. Zgłoszenie zarzutów na dalszym etapie postępowania nie stanowi dowodu podważającego dane utrwalone w dokumencie urzędowym jakim jest protokół kontroli.

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 1031/12 Sąd uchylając zaskarżoną decyzję podniósł, że przy nakładaniu kary pieniężnej z tytułu przekroczenia dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu oraz przekroczenia nacisków osi wielokrotnych, naruszenia te muszą być stwierdzone za pomocą wag posiadających nie tylko legalizację Urzędu Miar, ale również stosowną homologację. Ze świadectwa homologacji typu WE dopuszczającego wagi SAW 10c na rynek europejski wynika, że urządzenia te przeznaczone są wyłącznie do pomiaru nacisku kół i pojedynczych osi, nie posiadają zatem homologacji do pomiaru masy całkowitej pojazdu oraz nacisków osi wielokrotnych.

Spśród spraw zakończonych w 2012 r., dotyczących transportu drogowego i przewozów, najliczniejsze były sprawy ze skarg na decyzje o nałożeniu kar pieniężnych za wykonywanie przejazdu bez uiszczenia opłaty elektronicznej.

W sprawach sygn. akt VI SA/Wa 1351/12, VI SA/Wa 2312/11 i VI SA/Wa 135/12 Sąd oddalając skargi na decyzje Głównego Inspektora Transportu Drogowego stwierdził, że z językowej wykładni art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 115 ze zm.) wynika objęcie tym przepisem korzystających z dróg publicznych pojazdami/zespołami pojazdów, których łączna dopuszczalna masa całkowita wynosi powyżej 3,5 tony. Posiadanie przez nich

urządzenia do poboru opłat elektronicznych jest obowiązkowe, gdyż wprowadzony system pozwala na naliczanie i pobieranie opłaty elektronicznej za przejazd takimi pojazdami/zespołami pojazdów wyłącznie za pośrednictwem tzw. viaBoxu.

W sprawach sygn. akt VI SA/WA 317/12, VI SA/Wa 305/12, VI SA/Wa 1652/12, VI SA/Wa 2253/11, VI SA/Wa 2214/11 Sąd podkreślał, że o zaliczeniu drogi do kategorii dróg krajowych, za przejazd po których pobiera się opłatę elektroniczną, rozstrzygają wyłącznie przepisy ustawy o drogach publicznych i rozporządzenia wykonawczego, a nie znaki drogowe, które mają jedynie charakter informacyjny a nie nakazowo-zakazowy. Kierowca nie może więc skutecznie uwolnić się od odpowiedzialności powołując się na niewiedzę o tym, że dana droga należy do dróg, na których pobiera się opłaty elektroniczne zgodnie z tymi przepisami.

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 2315/11 Sąd uznał, że zgodnie z art. 3 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2004/52/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie interoperacyjności systemów elektronicznych opłat drogowych we Wspólnocie (Dz. U. UE.L. 2004.166.124 ze zm.) kraj będący państwem członkowskim Unii Europejskiej, posiadający krajowy system elektronicznego pobierania opłat, powinien zapewnić dostęp do urządzeń, przy użyciu których opłaty te są pobierane. Zatem skoro kierowca jest obywatelem państwa członkowskiego, to ma możliwość nabycia urządzenia służącego do naliczania opłat w swoim kraju (por. także sprawę sygn. akt VI SA/Wa1351/12).

Warto zwrócić również uwagę na wyrok w sprawie sygn. akt VI SA/Wa 2087/11, w którym Sąd uchylając zaskarżoną decyzję w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej za przejazd bez uiszczonej opłaty elektronicznej stwierdził, że wręczenie w dacie kontroli drogowej zawiadomienia o wszczęciu postępowania i równoczesne wydanie w tej dacie decyzji o nałożeniu kary pieniężnej stanowi naruszenie zasady czynnego udziału strony w postępowaniu, zagwarantowanej w art. 10 Kpa.

Z innych spraw z omawianego symbolu, zakończonych w 2012 r., wspomnieć należy o sprawie sygn. akt VI SA/Wa 1158/12, w której Sąd, powołując się na art. 228 § 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 września 2001 r. Kodeks morski (Dz. U. z 2009 Nr 217 poz.1689 ze zm.), stanął na stanowisku, że przesłanką skreślenia z listy pilotów morskich jest ukończenie przez pilota 65 roku życia. Pilot podejmuje czynności

mające bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo na statku, a jego kwalifikacje wymagają posiadania pełnej sprawności psychofizycznej; wiek 65 lat jest datą graniczną posiadania tej sprawności.

Na uwagę zasługuje sprawa sygn. akt VIII SA/Wa 592/12. W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że ustawa nowelizacyjna z dn. 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z przypisem 1 zmieniła m.in. ustawę z dn. 29 października 2010 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, przez uchylene z dniem 1 stycznia 2012 r. art. 8 – 10 cyt. ustawy. Sąd wskazał, że nie jest uzasadnione twierdzenie, że art. 8 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym (...) jest przepisem szczególnym w stosunku do przepisów ustawy z dn. 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym (...). Nie do zaakceptowania jest taka wykładnia powyższych przepisów, która prowadzi do przyjęcia jako podstawy prawnej nałożonej kary pieniężnej przepisów ustawy o transporcie drogowym, natomiast właściwość organu wyprowadza z przepisów ustawy nowelizującej Prawo o ruchu drogowym. Jest to wzajemnie sprzeczne, wykluczające się oraz niezgodne z przyjętymi zasadami wykładni prawnej. Przepis art. 93 ust. 4 ustawy o transporcie drogowym stanowi, że "funkcjonariusz Policji, który ujawni naruszenie, za które niniejsza ustawa przewiduje karę pieniężną, przekazuje dokumenty z przeprowadzonej kontroli właściwemu ze względu na miejsce kontroli wojewódzkiemu inspektorowi transportu drogowego". Oznacza to, że w takim przypadku postępowanie administracyjne prowadzi i decyzję administracyjną o nałożeniu kary pieniężnej wydaje wojewódzki inspektor transportu drogowego (art. 93 ust. 5 cyt. ustawy). Sens tych uregulowań jest jasny i czytelny, postępowania z naruszeń obowiązków lub warunków przewozu drogowego ujawnione w toku kontroli przeprowadzonych przez funkcjonariuszy Policji – prowadzi i decyzje wydaje właściwy organ ITD.

Wyrokiem z 16 lutego 2012 r., sygn. akt VIII SA/Wa 1066/11, Sąd oddalił skargę na decyzję [...] Wojewódzkiego Komendanta Policji z dnia [...] września 2011r. w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej w transporcie drogowym. W rozpoznawanej sprawie Sąd stwierdził, że wykonywanie transportu drogowego przez przedsiębiorcę, który posiada licencję, jest dopuszczalne tylko przy użyciu pojazdów,

które zostały zgłoszone organowi właściwemu do udzielenia licencji. Wypisy licencji są wydawane w takiej samej liczbie, jak liczba pojazdów samochodowych określonych we wniosku o licencję. Wypisy powinny być okazywane przez kierowcę w czasie kontroli przejazdu wykonywanego w ramach transportu drogowego. Służą one sprawdzeniu, czy transport drogowy nie jest wykonywany przy użyciu większej liczby pojazdów. Należy przyjąć, że transport drogowy powinien być wykonywany nie tylko przy użyciu tej samej liczby, ale także tych samych pojazdów, które zostały zgłoszone przez przedsiębiorcę (por. art. 8 ust. 1 i 2 pkt 4 u.t.d.) Wyżej wymienione przepisy ustawy mają charakter bezwzględnie obowiązujący, co oznacza, że w razie stwierdzenia ich naruszenia, uprawniony organ obowiązany jest do nałożenia na podmiot wykonujący transport lub przewóz w drodze decyzji administracyjnej odpowiedniej kary pieniężnej, bez możliwości ich zmniejszenia.

27. Działalność gospodarcza.

W tym obszarze orzecznictwa (symbol 604) należy zwrócić uwagę na problematykę spraw dotyczących gier losowych i zakładów wzajemnych. Wartym odnotowania jest tu stanowisko Sądu zajęte w wyrokach sygn. akt VI SA/Wa 1812/12 i VI SA/Wa 1813/12. W obu tych sprawach Dyrektor Izby Celnej w W. umorzył postępowania dotyczące udzielenia zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Wnioski w tym względzie zainteresowane podmioty złożyły jeszcze pod rządami ustawy z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27 ze zm.), natomiast zaskarżone rozstrzygnięcia zapadły już po wejściu z dniem 1 stycznia 2010 r. w życie ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 ze zm.), uchylającej ustawę o grach i zakładach wzajemnych. Dyrektor Izby Celnej w W. umarzając postępowania powołał się na art. 129 ust. 2 ww. ustawy o grach hazardowych, który przewiduje, że postępowania w sprawie wydania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy umarza się.

Sąd w wymienionych sprawach zawiesił postępowania sądownoadministracyjne wobec przedstawienia Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytania

prawnego przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku „Czy przepis art. 1 pkt 11 dyrektywy nr 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r., ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. U.UE.L.98.204.37 ze zm.), powinien być interpretowany w ten sposób, że do "przepisów technicznych", których projekty powinny zostać przekazane Komisji, zgodnie z art. 8 ust. 1 wymienionej dyrektywy, należy taki przepis ustawowy, który zakazuje wydawania zezwoleń na działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych”. Następnie, w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 lipca 2012 r. sygn. C-213/11, Sąd, po podjęciu zawieszonych postępowań, uchylił zaskarżone decyzje. Podniósł w uzasadnieniu, że wyrokiem tym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej dokonał interpretacji artykułu 1 pkt 11 dyrektywy nr 98/34/WE uznając, że przepisy krajowe tego rodzaju jak przepisy ww. ustawy o grach hazardowych, które mogą powodować ograniczenie, a nawet stopniowe uniemożliwienie, prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami i salonami gry, stanowią potencjalnie „przepisy techniczne” w rozumieniu tego przepisu. Tym samym ich projekt powinien zostać przekazany Komisji zgodnie z art. 8 ust. 1 akapit pierwszy wskazanej dyrektywy w wypadku ustalenia, że wprowadzają warunki mogące mieć istotny wpływ na właściwości lub sprzedaż produktów. Dokonanie tego ustalenia należy do sądu krajowego. Przesądzenie zatem, że przepisy ustawy o grach hazardowych, które mogą powodować ograniczenie, a nawet stopniowe uniemożliwienie prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych poza kasynami i salonami gry, stanowią przepisy techniczne w rozumieniu art. 1 pkt 11 dyrektywy nr 98/34/WE oznaczałoby powinność przekazania ich projektu Komisji celem notyfikacji i wymagałoby uprzednich ustaleń faktycznych w tym względzie. W sytuacji braku notyfikacji nie będzie można się na nie powoływać. Skoro natomiast rola sądu administracyjnego sprowadza się do badania (korygowania) działania lub zaniechania organów administracji publicznej, a nie zastępowania ich w załatwianiu spraw przez wydawanie końcowego rozstrzygnięcia w sprawie, to na tych organach spoczywa obowiązek zastosowania właściwych przepisów, w tym stwierdzenia, czy dane uregulowanie krajowe może być stosowane. Uchylając

zaskarżone decyzje Sąd stwierdził w tym kontekście, że organ w obu sprawach nie dokonał ustaleń, o których mowa we wskazanym wyżej wyroku Trybunału Sprawiedliwości.

Wymaga także uwagi uchylenie przez Sąd w sprawie sygn. akt VI SA/Wa 2470/11 decyzji Ministra Finansów rozstrzygającej, iż planowane przez skarżącą spółkę przedsięwzięcie jest zakładem wzajemnym o wygrane rzeczowe w rozumieniu art. 2 ust. 2 ww. ustawy o grach hazardowych. Sąd przyznał rację skarżącej spółce, że literalna wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, iż zakładami wzajemnymi, których organizowanie podlega reglamentacji, są przedsięwzięcia posiadające łącznie następujące cechy: 1) zawarcie zakładu, 2) umówiona wygrana ma charakter pieniężny lub rzeczowy, 3) zakład polega na odgadywaniu sportowego współzawodnictwa ludzi lub zwierząt (totalizatory) bądź zaistnienia różnych zdarzeń (*bukmacherstwo*), 4) uczestnicy wpłacają stawki, 5) wysokość wygranej zależy odpowiednio – od łącznej kwoty wpłaconych składek, bądź od umówionego, pomiędzy przyjmującym zakład a wpłacającym stawkę, stosunku wpłaty do wygranej. Skoro w planowanym przez skarżącą przedsięwzięciu nie były opłacane stawki pieniężne, nie można uznać go za zakład wzajemny. Sąd uznał za błędny pogląd organu, że szczegółowe wymogi stawiane zakładowi wzajemnemu, wynikające art. 2 ust. 2 ustawy o grach hazardowych, dotyczą wyłącznie zakładów o wygrane pieniężne, a nie dotyczą zakładów o wygrane rzeczowe. Gdyby bowiem ustawodawca chciał ustanowić odrębną kategorię zakładów wzajemnych o wygrane rzeczowe, uregulowałby tę kwestię w odrębnym przepisie. Organ natomiast w ramach przyznanych mu kompetencji nie jest upoważniony do samowolnego kreowania nowych typów zakładów wzajemnych albo gier losowych o typologii odbiegającej od przyjętej w ustawie.

Z kolei w sferze dotyczącej zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu alkoholami zwrócić należy uwagę na stanowisko Sądu zajęte w wyroku z dnia 26 kwietnia 2012 r. (sygn. akt VI SA/Wa 9/12) oddalającym skargę E. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w przedmiocie odmowy wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa. Jako podstawę tej odmowy podano niewykazanie tytułu prawnego

do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych. Z art. 18 ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.) wynika bowiem, że do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć m.in. dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych. Brak tego dokumentu stanowi negatywną przesłankę do wydania zezwolenia. Posiadanie tytułu prawnego do lokalu jest przesłanką ustawową, bez której spełnienia organ nie może wydać zezwolenia.

Z innych spraw z zakresu działalności gospodarczej wymienić należy sprawę sygn. akt VI SA/Wa 1332/12, w której Sąd uznał, że czynność koncesjodawcy polegająca na przesłaniu zainteresowanym podmiotom instrukcji, która w przyszłości będzie stanowić część opisu warunków koncesji, obok wzoru oferty oraz umowy koncesji, nie stanowi czynności wymienionej w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101 ze zm.), zaskarżalnej do sądu administracyjnego na podstawie art. 27 ust. 1 tej ustawy. Ustawa określa bowiem ciąg następujących po sobie czynności składających się na postępowanie w sprawie zawarcia umowy koncesji. Nieprzeprowadzenie którejkolwiek z nich uniemożliwia przeprowadzenie kolejnej, albowiem są one od siebie zależne i wynikają jedna z drugiej. W wymienionej sprawie czynność koncesjodawcy podjęta została przed formalnym poinformowaniem wszystkich zainteresowanych o zakończeniu negocjacji (art. 14 ust. 3 ustawy), nie zawierała również zaproszenia do złożenia ofert (art. 15 ust. 2 ustawy). Zatem nawet gdyby przyjąć, że przesłany kandydatom dokument zawierał wymienione w art. 15 ust. 2 ustawy elementy składające się na opis warunków koncesji, to fakt niepoinformowania zainteresowanych o zakończeniu negocjacji uniemożliwiał uznanie zaskarżonej czynności za określoną w art. 15 ust. 1 ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi.

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 438/12 Sąd stwierdził, że art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 ze zm.), upoważniający wojewodę do stwierdzenia utraty przyznanego (pracodawcy) statusu zakładu pracy

chronionej z powodu niespełnienia warunku określonego w art. 28 ust. 1 pkt 1 ustawy, nie obejmuje weryfikacji zatrudnienia w aspekcie ustalenia jego pozorności (fikcyjności). Wojewoda nie jest bowiem uprawniony do rozstrzygnięcia o istnieniu lub nieistnieniu stosunku pracy, gdyż takie kompetencje posiada jedynie Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalający podleganie ubezpieczeniu społecznemu, stosownie do przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.).

Z kolei w sprawie sygn. akt VI SA/Wa 788/12 Sąd zaliczył asesora notarialnego do grona podmiotów realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, od których należy wymagać wiedzy na temat wymogów prawa w tym zakresie oraz wynikających stąd powinności. Asesor notarialny w przypadku pełnienia obowiązków zastępcy notariusza m.in. dokonuje czynności notarialnych samodzielnie (udziela porad, organizuje pracę kancelarii, pobiera i odprowadza podatki i opłatę skarbową). Mają one taką samą moc jak czynności dokonane przez notariusza, co jest zgodne z zapisami ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 ze zm.). Tym samym asesor notarialny z mocy prawa staje się instytucją obowiązaną, o której mowa w art. 2 ust. 1 lit. n) ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276 ze zm.). Będąc odpowiedzialnym za wykonanie obowiązków określonych w tej ustawie, jest zobligowany do udziału w programach szkoleniowych stosownie do art. 10a ust. 4 ustawy, zgodnie z którym instytucje obowiązane (w tym notariusze) zapewniają udział pracowników wykonujących obowiązki związane z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w instytucji obowiązanej, w programach szkoleniowych dotyczących tych obowiązków, bez względu na charakter stosunku pracy łączącego strony: notariusza – asesora notarialnego.

Niedopełnienie przez instytucję obowiązaną obowiązku zapewnienia udziału pracowników w programie szkoleniowym, w myśl art. 34a pkt 5 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, skutkuje nałożeniem na nią kary pieniężnej.

28. Geologia i górnictwo.

Ze spraw tych (symbol 606) najczęściej dotyczyło problematyki interesu prawnego podmiotu w postępowaniu administracyjnym oraz koncesji.

W sprawie sygn. akt VI SA/Wa 516/12 Sąd oddalił skargę na decyzję, którą umorzono wobec Gminy L. postępowanie w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy zakończonej zatwierdzeniem „Projektu prac geologicznych dla rozpoznania struktury L. – T. pod kątem jej przydatności do składowania dwutlenku węgla”. W ocenie Sądu zgodnie z art. 32 ust. 1 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.) przedmiotem decyzji zatwierdzającej projekt prac geologicznych nie jest wykonywanie prac geologicznych, lecz robót geologicznych. Skoro zgodnie z ww. projektem na terenie Gminy L. miały być wykonywane jedynie prace geologiczne, które nie były w żaden sposób powiązane z podjęciem ewentualnej decyzji o lokalizacji składowiska „dwutlenku węgla”, to Gmina L. nie miała interesu prawnego, aby brać udział jako strona w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji zatwierdzającej ww. projekt, ani też interesu prawnego w zaskarżeniu tej decyzji.

W omawianej sprawie Sąd uznał także, że rozkładanie kabli sejsmicznych na drogach gminnych nie ma charakteru prac geologicznych, tylko z racji miejsca wykonywania, kwalifikuje się do robót geologicznych w rozumieniu art. 6 pkt 3 ww. ustawy Prawo geologiczne i górnicze (tj. wykonywanych poniżej powierzchni ziemi). Do tego typu czynności nie mają zastosowania przepisy tej ustawy dotyczące konieczności sporządzenia projektu prac geologicznych (art. 32 ust. 1).

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2281/11 Sąd mając na uwadze definicje pojęć „obszar górniczy” i „teren górniczy”, zawarte w art. 6 pkt 8 i pkt 9 (obecnie odpowiednio pkt 5 i pkt 15) ww. ustawy Prawo geologiczne i górnicze wskazał, że właścicielowi nieruchomości, która znajduje się poza obszarem i terenem górniczym nie przysługuje status strony i legitymacja do żądania uchylecia koncesji. Skoro bowiem prawo to nie przysługuje właścicielowi nieruchomości znajdującej się na terenie górniczym, to tym bardziej nie przysługuje ono właścicielowi nieruchomości znajdującej się poza obszarem i terenem górniczym.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 822/12 Sąd uznał, że brak precyzyjnego określenia w koncesji daty rozpoczęcia działalności, na którą została ona udzielona, tylko wyznaczenie tej daty przez odesłanie do terminu zatwierdzenia projektu zagospodarowania złoża, nie stanowi rażącego naruszenia prawa, o którym mowa w art. 156 § 1 pkt 2 Kpa. Dokonując wykładni przepisu art. 22 pkt 3 ustawy Prawo geologiczne i górnicze Sąd wskazał, że normy prawnej wyrażonej w tym przepisie nie można rozumieć w ten sposób, iż w treści koncesji należy podać wyłącznie dokładną datę rozpoczęcia działalności. Termin oznacza jedynie zdarzenie przyszłe i pewne, dlatego też można przyjąć, iż może być określony w sposób opisowy. Za rażące naruszenie prawa – tj. przepisu art. 22 pkt 4 tej ustawy, Sąd nie uznał również tego, że w koncesji nie uwzględniono zastrzeżeń Wójta Gminy S. wyrażonych w postanowieniu, w którym uzgodniono wniosek o udzielenie koncesji. Zdaniem Sądu stanowisko Wójta Gminy S. – jako organu współdziałającego, nie ma charakteru wiążącego.

W ramach omawianego symbolu na uwagę zasługuje także sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 2118/11. Sąd uznał w niej, że wobec zbliżonego zakresu projektowanych prac geologicznych dwóch podmiotów wnioskujących o tą samą koncesję, należało skoncentrować się na kwestiach rozbieżnych, umożliwiających rozróżnienie i merytoryczne porównanie ich wniosków. Udzielenie koncesji winno zaś nastąpić na rzecz tego podmiotu, którego koncepcja zamierzonych prac realizuje więcej potrzeb związanych z racjonalnym gospodarowaniem złożami kopalin i kompleksowym ich wykorzystaniem. Nadto Sąd odwołując się do art. 22 pkt 2 i art. 15 ust. 6 ww. ustawy Prawo geologiczne i górnicze uznał, że ubieganie się w tym samym czasie przez dwa podmioty o udzielenie koncesji na poszukiwanie złóż kopalin na obszarze częściowo się pokrywającym, obligowało organ do równoległego prowadzenia obu postępowań i wydania dwóch decyzji administracyjnych, doręczonych następnie nawzajem stronom o sprzecznych interesach. W ocenie Sądu taki obowiązek wynikał z art. 7, 8, 11 i 12 § 1 Kpa, a zwłaszcza z art. 9 Kpa. Uchybiając tym zasadom organ naruszyłby zasadę równości zawartą w art. 32 ust. 1 Konstytucji RP.

29. Energetyka.

Z tego zakresu (symbol 608) na uwagę zasługuje sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 1700/12, w której spółka W. otrzymała zakaz wykonywania reglamentowanej działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biogazu i energii elektrycznej z biogazu rolniczego. W ocenie W. to nie ona winna być adresatem zakazu, ale jej kontrahent - spółka A., gdyż A. faktycznie wykonywała działalność gospodarczą objętą kontrolą organu.

Sąd mając na uwadze postanowienia ww. umowy stwierdził, że na jej podstawie A. wykonywała działalność nie jako przedsiębiorstwo energetyczne, ale jako podmiot wykonujący obsługę eksploatacyjną elektrowni biogazowej. Żeby A. można było uznać za przedsiębiorcę prowadzącego przedsiębiorstwo energetyczne, spółka ta musiałaby wykonywać działalność we własnym imieniu. Tymczasem według umowy była uprawniona jedynie do działania w imieniu i na rzecz W. Na podstawie umowy W. przekazała bowiem elektrownię A. tylko w posiadanie zależne celem realizacji obowiązków zapisanych w umowie, a ponadto A. nie miała żadnych praw do dóbr, które wytwarza elektrownia.

Zdaniem Sądu umowa cywilnoprawna zawarta pomiędzy przedsiębiorstwem energetycznym, będącym właścicielem elektrowni, a przedsiębiorstwem nie prowadzącym działalności reglamentowanej w zakresie energetyki, której przedmiotem jest zarządzanie elektrownią, nie może stanowić podstawy uwolnienia się przez przedsiębiorstwo energetyczne od obowiązku prowadzenia dokumentacji dotyczącej ilości i rodzajów surowców wykorzystywanych do wytwarzania biogazu rolniczego.

30. Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć.

W grupie tych spraw (symbol 617), w części odnoszącej się do adwokatów, radców prawnych i notariuszy (odpowiednio też aplikantów), większość stanowiły sprawy ze skarg na uchwały Komisji Egzaminacyjnych II stopnia przy Ministrze Sprawiedliwości do spraw odwołań od wyników egzaminu radcowskiego, adwokackiego i notarialnego oraz na decyzje Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie

ustalenia wyniku egzaminu konkursowego na aplikacje: adwokacką, radcowską i notarialną, wpisu na listę adwokatów, radców prawnych i notariuszy, skreślenia z listy adwokatów, radców prawnych oraz skreślenia z listy aplikantów radcowskich i adwokackich. Analiza rozstrzygnięć podjętych w wymienionych sprawach wskazuje zasadniczo na jednolitość orzecznictwa, znajdującego też akceptację w orzeczeniach Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Rozbieżność w linii orzeczniczej Sądu pojawiła się jedynie w sprawach dotyczących skreślenia z listy adwokatów osoby, która w momencie wpisu na listę adwokatów zajmowała stanowisko w szeroko rozumianych organach wymiaru sprawiedliwości (w tym pozostawała w stosunku pracy na stanowisku referendarza sądowego oraz asystenta sędziego).

Zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 ze zm.) okręgowa rada adwokacka skreśla adwokata z listy w wypadku objęcia stanowiska w organach wymiaru sprawiedliwości, organach ścigania lub rozpoczęcia wykonywania zawodu notariusza. Zastosowanie tego przepisu wzbudziło wątpliwości niektórych składów orzekających w kwestii czy osoba, która została wpisana na listę adwokatów, pełniąc jednocześnie stanowisko w organach wymiaru sprawiedliwości, może zostać skreślona z tej listy z uwagi na „objęcie” stanowiska w organach wymiaru sprawiedliwości.

W wyrokach z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. akt VI SA/Wa 1998/11 i z dnia 19 kwietnia 2012 r., sygn. akt VI SA/Wa 288/12 zaprezentowano pogląd, że ww. art. 72 ust. 1 pkt 4 nie ma zastosowania do osoby, która w momencie wpisu na listę adwokatów zajmowała stanowisko w organach wymiaru sprawiedliwości, bowiem z normy prawnej wyrażonej w tym przepisie wynika jednoznacznie, że dotyczy on wyłącznie tych przypadków, w których wpis na listę adwokatów został dokonany wcześniej niż objęcie stanowiska, o którym mowa w tym przepisie. Za tym poglądem w ocenie Sądu (sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 1998/11), przemawia przede wszystkim wykładnia językowa tego przepisu (gdyż stanowi on o objęciu stanowiska, rozpoczęciu wykonywania zawodu, a nie pozostawaniu na stanowisku w organach wymiaru sprawiedliwości lub ścigania, czy wykonywaniu zawodu notariusza), jak i

wykładnia systemowa, uwzględniająca m.in. przepis art. 4b ust. 1 pkt 1 ww. ustawy Prawo o adwokaturze (zakaz łączenia wykonywania zawodu adwokata z pozostawaniem w stosunku pracy). Przy wykładni art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze nie można pominąć tego, że wpis na listę adwokatów nie stwarza obowiązku wykonywania zawodu adwokata. Ustawodawca pozostawił tę kwestię wyłącznie woli adwokata. Przewidział jednak sytuacje, w których adwokat nie wykonuje zawodu, zwalniając takie osoby z obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej (art. 8a ust. 2 ustawy). Zatem art. 4b ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo o adwokaturze wprowadza jedynie zakaz jednoczesnego wykonywania zawodu adwokata z pozostawaniem w stosunku pracy, nie dotyczy natomiast ubiegania się o prawo wykonywania zawodu.

Odmienne stanowisko zajęły składy orzekające w wyrokach: z dnia 13 stycznia 2012 r., sygn. akt VI SA/Wa 2088/11, z dnia 14 maja 2012 r., sygn. akt VI SA/Wa 2455/11, jak również w wyroku z dnia 29 maja 2012 r., sygn. akt VI SA/Wa 2452/11, w których uznano, że wprowadzając wyłącznie na językowej (literalnej) wykładni art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze można dojść do wniosku, że przepis ten dotyczy tylko przypadków, w których wpis na listę adwokatów został dokonany wcześniej niż objęcie stanowiska, o którym mowa w tym przepisie i nie ma zastosowania do sytuacji odwrotnej, to jest w której osoba pełniąca to stanowisko uzyskała wpis na listę adwokatów, jednak poprzestanie na tej wykładni prowadziłoby do stosowania tego przepisu w sposób sprzeczny z jego *ratio legis*. W ocenie Sądu (sprawa o sygn. akt VI SA/Wa 2088/11) cel normy prawnej zawartej w tym przepisie sprowadza się do przeciwdziałania sytuacji, w której osoby zatrudnione – a ściślej obejmujące stanowiska – w szeroko rozumianym wymiarze sprawiedliwości mogłyby równocześnie znajdować się na liście adwokatów. Dlatego odwoływanie się tylko do wykładni językowej art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze nie jest dla stosowania tego przepisu wystarczające, gdyż nie uwzględnia ona jego *ratio legis*. Czyni to natomiast wykładnia celowościowo-funkcjonalna i systemowa prowadząc do wniosku, że intencją ustawodawcy nie było różnicowanie w tym przepisie sytuacji adwokata, który po wpisaniu na listę adwokatów obejmuje stanowisko w organach

wymiaru sprawiedliwości i sytuacji adwokata, który przed wpisaniem takie stanowisko zajmował, jednak po uzyskaniu wpisu nie zrezygnował z tego stanowiska.

Za takim rozumieniem ww. przepisu opowiedział się również Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie o sygn. akt II GSK 395/11, w której wyraził pogląd, że wykładnia celowościowa, funkcjonalna, jak i systemowa art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze wskazują na jednoznaczne intencje ustawodawcy odnośnie zakazu zajmowania stanowiska w organach wymiaru sprawiedliwości i ścigania przy jednoczesnym wpisie na listę adwokatów. Zróżnicowanie sytuacji adwokata obejmującego stanowisko w organach wymiaru sprawiedliwości czy ścigania i sytuacji prokuratora, sędziego, którzy w trakcie pełnienia obowiązków zostali wpisani na listę adwokatów i nie zamierzają zrezygnować z zajmowanego stanowiska, nie znajduje uzasadnienia. Oceny tej nie zmienia sytuacja prawna osób wpisanych na listę adwokatów, jednak niewykonyjących zawodu adwokata. Podobny pogląd został wyrażony przez ten Sąd w sprawie o sygn. akt II GSK 877/11.

Nadal aktualny jest też w tej kategorii spraw problem rozbieżności poglądów orzecznictwa w kwestii, czy przepis art. 72 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo o adwokaturze może mieć zastosowanie do osób wpisanych na listę adwokatów (niewykonyjących zawodu), które pozostają zatrudnione na stanowisku asystenta sędziego bądź referendarza sądowego.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1998/11 wyrażono pogląd, że przepis ten dotyczy wypadków objęcia przez adwokata (ewentualnie dalszego zajmowania po uzyskaniu wpisu na listę adwokatów) stanowiska związanego z ustrojową funkcją danego organu, to jest stanowiska orzeczniczego w szeroko rozumianym wymiarze sprawiedliwości, związanego z wykrywaniem przestępstw i ściganiem ich sprawców w szeroko rozumianych organach ścigania lub rozpoczęcia wykonywania zawodu notariusza. Tymczasem asystent sędziego nie sprawuje wymiaru sprawiedliwości i nie ma samodzielności orzeczniczej, a jedynie wykonuje pracę podporządkowaną w ramach “obsługi” administracyjno – technicznej sądu, zatem ww. przepis nie może mieć zastosowania do osób wpisanych na listę adwokatów (niewykonyjących zawodu), które pozostają w zatrudnieniu na stanowisku asystenta sędziego.

Odmienny pogląd został wyrażony w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2088/11, w której Sąd przyjął, że obowiązki asystenta sędziego, jak również uprawnienia związane z tym stanowiskiem (w kontekście możliwości przystąpienia do egzaminów zawodowych), przemawiają za stwierdzeniem, że zajmowanie stanowiska asystenta sędziego mieści się w ramach określenia „praca/objęcie stanowiska w organach wymiaru sprawiedliwości”.

Wartym odnotowania jest również problem, jaki zarysował się na gruncie spraw dotyczących wpisu na listę adwokatów, w kontekście umocowania Ministra Sprawiedliwości do jego dokonania. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ww. ustawy Prawo o adwokaturze Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór nad działalnością samorządu w zakresie i formach określonych ustawą. W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 488/12 kontroli sądowej poddano wydaną przez Ministra Sprawiedliwości decyzję o wpisaniu O. na listę adwokatów. Skarga organu samorządu adwokackiego opierała się m.in. na zarzucie naruszenia art. 3 ust. 2 oraz art. 68 ust. 2 ustawy Prawo o adwokaturze w zakresie stwierdzenia uprawnień Ministra Sprawiedliwości do dokonania przedmiotowego wpisu. Oddalając skargę Sąd podkreślił, iż na mocy art. 68 ust. 6a ustawy Prawo o adwokaturze, od uchwały Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej służy zainteresowanemu odwołanie do Ministra Sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości w świetle tego przepisu jest organem odwoławczym, działającym na podstawie przepisów Kpa. Do jego rozstrzygnięć ma więc zastosowanie art. 138 § 1 pkt 2 Kpa (organ odwoławczy wydaje decyzję, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy), co uzasadnia stwierdzenie, iż w zakresie kompetencji Ministra Sprawiedliwości leży również dokonanie wpisu na listę adwokatów na skutek rozpatrzenia odwołania osoby, której takiego wpisu odmówiono. Do powyższego wyroku zostało zgłoszone zdanie odrębne, w którym autor opowiedział się za stanowiskiem, że Minister Sprawiedliwości, uwzględniając odwołanie, może jedynie na mocy art. 138 § 1 pkt 2 Kpa uchylić uchwałę odmawiającą dokonania wpisu i zarządzić wpis (zarządzić dokonanie wpisu), a okręgowa rada adwokacka (która prowadzi listę adwokatów) ma obowiązek wykonać tę decyzję w drodze uchwały - czynności technicznej, a nie w drodze uchwały mającej moc decyzji.

W tym kontekście wskazać należy na stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie o sygn. akt II GSK 1779/11, zgodnie z którym żaden przepis ustawy Prawo o advokaturze oraz ustawy o radcach prawnych nie przyznaje Ministrowi Sprawiedliwości prawa do przejmowania zadań samorządu zawodowego adwokatów, jak również samorządu radców prawnych w zakresie dokonania wpisu na listę prowadzoną przez każdą z tych korporacji.

Z pozostałych spraw (oznaczonych symbolem 617) można wymienić sprawę o sygn. akt VI SA/Wa 55/12, w której Sąd, rozpatrując skargę na decyzję Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie powołania na stanowisko komornika sądowego, przychylił się do poglądu strony skarżącej, że organ dokonując wyboru jednego z kilku zgłaszających się kandydatów, spełniających wymogi przewidziane w art. 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 ze zm.), nie może poprzestać na kryterium ocen uzyskanych przez nich z egzaminu komorniczego, zwłaszcza w sytuacji, gdy egzamin był składany w różnych latach przed innymi komisjami egzaminacyjnymi, ale powinien dokonać oceny pracy kandydatów na stanowiskach asesorskich, albowiem wiąże się ona bezpośrednio z czynnościami, które wykonuje komornik i pozwala w dużym stopniu zweryfikować w praktyce predyspozycje i umiejętności merytoryczne kandydata na komornika.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 260/12 Sąd nie podzielił zapatrywania strony skarżącej, że Minister Sprawiedliwości powinien rozpatrzyć merytorycznie wniosek o powołanie na stanowisko komornika pomimo braku przedstawienia organowi przez kandydata dokumentów potwierdzających posiadanie wyższego wykształcenia prawniczego lub dokumentów potwierdzających, że w dniu 28 grudnia 2007 r. był aplikantem lub asesorem komorniczym. W ocenie Sądu złożenie dyplomu ukończenia studiów prawniczych, ewentualnie wzmiankowanych innych dokumentów, jest jednym z wymogów formalnych, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Zatem Minister Sprawiedliwości prawidłowo na podstawie tego przepisu wezwał stronę skarżącą do usunięcia w terminie 7 dni braków formalnych złożonego przez nią wniosku o powołanie na stanowisko komornika z

pouczeniu o konsekwencjach prawnych w sytuacji, gdy nie złoży ona wymaganych dokumentów w określonym terminie. Skoro skarżąca nie zastosowała się do wezwania organu, pozostawienie wniosku bez rozpoznania na podstawie art. 64 § 2 Kpa nie naruszało prawa.

W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 909/12 i VI SA/Wa 302/12 Sąd, rozpatrując skargi na postanowienia Ministra Sprawiedliwości odmawiające skarżącym wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie cofnięcia licencji syndyka, podzielił pogląd organu, że zarówno właściciel upadłego przedsiębiorstwa, jak i udziałowiec/wierzyciel spółki w upadłości, nie posiadają interesu prawnego w rozumieniu art. 28 Kpa w zgłoszeniu takiego wniosku, albowiem pozbawienie licencji syndyka nie ma wpływu na prawa lub/i obowiązki skarżących i w niczym nie kształtuje ich sytuacji prawnej.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 129/12 Sąd stanął na stanowisku, że prawomocny wyrok skazujący pracownika ochrony fizycznej za przestępstwo umyślne wiąże bezwzględnie organy Policji rozstrzygające w sprawie cofnięcia skarżącemu licencji, stosowanie do art. 31 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221 ze zm.). W takiej sytuacji cofnięcie licencji następuje obligatoryjnie bez konieczności badania dodatkowych kwestii, między innymi związanych z okolicznością popełnienia czynu, z dotychczasową postawą czy przebiegiem kariery zawodowej skarżącego, albowiem nie mają one wpływu na wynik sprawy.

31. Telemedia.

Wśród spraw z tego zakresu (symbol 625) odnotować należy wyrok Sądu z dnia 25 maja 2012 r., sygn. akt VI SA/Wa 627/12 oddalający skargę F. na decyzję Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji odmawiającą stronie dokonania zmiany (rozszerzenia) koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego pod nazwą „T”, poprzez przyznanie prawa do rozpowszechniania programu drogą rozsyłczą naziemną w sposób cyfrowy w standardzie DVB-T w pierwszym ogólnopolskim multipleksie.

W uzasadnieniu wyroku Sąd podał w szczególności, że wymagającą rozstrzygnięcia w sprawie była prawidłowość dokonanej przez organ oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej F., stanowiącej podstawę faktyczną kontrolowanej decyzji. W myśl art. 36 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (DZ. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226 ze zm.), w postępowaniach o udzielenie koncesji ocenia się bowiem możliwości dokonania przez wnioskodawcę koniecznych inwestycji i finansowania programu, co wymaga od niego posiadania odpowiedniej kondycji finansowej – zarówno bieżącej, jak i środków umożliwiających przewidywany rozwój ekonomiczny. Organ dokonał wspomnianej oceny m.in. w oparciu o sprawozdanie finansowe wnioskodawcy, kierując się w tym zakresie przepisami rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 4 stycznia 2007 r. w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych (Dz. U. Nr 5, poz. 41 ze zm.).

Zdaniem Sądu ocena ta jest zgodna z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w tym m. in. z zasadą rzetelności, istotności, ostrożności czy też pełnego ujawniania, z zastrzeżeniem, że zadaniem postępowań koncesyjnych jest wyłonienie nie tyle podmiotów w najlepszej sytuacji finansowej, co takich które udokumentowały możliwość finansowania projektu, gdyż o powodzeniu inwestycji decyduje nie tylko bieżąca kondycja finansowa, lecz przede wszystkim dostęp do niezbędnych źródeł finansowania, własnych lub zewnętrznych.

Sąd zauważył też, że w dotychczasowej praktyce udzielania koncesji, fundacje podobnie jak inne podmioty biorące udział w postępowaniach koncesyjnych, były zobowiązane do udokumentowania źródeł finansowania. W przypadku, kiedy fundacje finansowały działalność z darowizn, przedstawiały dokumentację wskazującą na możliwość pozyskania takich środków.

Źródło różnicy stanowisk organu i skarżącej F. w sprawie tkwi w podstawach przyjętego rachunku ekonomicznego i zasad rachunkowości. W ocenie organu kierującego się zasadami tegoż rachunku, podmiot wykazujący straty w działalności podstawowej, które rekompensuje darowiznami, a do tego zadłużony i jednocześnie

odmawiający wyjaśnić co do zasad spłaty tego długu, jest mniej wiarygodny w płaszczyźnie ekonomiczno - finansowej od podmiotów, których źródła finansowania są zgodne z przepisami, w tym z § 11 pkt 4 ww. rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych, który wymaga wskazania w specyfikacji źródeł finansowania wnioskowanego rozszerzenia prowadzonej działalności, w przypadku finansowania kapitałem własnym, czy kapitał ten będzie pochodził z nadwyżki finansowej, planowanego podniesienia kapitału zakładowego czy planowanych dopłat do kapitału, a w przypadku finansowania z kredytów i pożyczek – określenia warunków spłaty i stopy procentowej.

W rezultacie przeprowadzonej analizy Sąd zgodził się z oceną organu, że aczkolwiek przychody uzyskiwane przez F. w formie darowizn należy uznać za dopuszczalne źródło finansowania, to cechują się one brakiem przewidywalności, trudnością w określeniu ich wielkości, woluntaryzmem i wreszcie znacznym ryzykiem, co rodzi istotną trudność w szacowaniu przyszłej płynności finansowej oraz dochodowości F. Kondycja finansowa F. jest w tej sytuacji uzależniona od nieprzewidywalnej hojności darczyńców.

Z innych spraw z zakresu telemediów na uwagę zasługują sprawy dotyczące przewlekłości postępowań prowadzonych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w przedmiocie wydania pozwolenia radiowego, wykonywania uprawnień do przeniesienia przydzielonego numeru telefonicznego przy zmianie dostawcy usług oraz rezerwacji częstotliwości.

W sprawie o sygn. akt VI SAB/Wa 48/11, której przedmiotem była przewlekłość postępowania Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) w przedmiocie wydania pozwolenia radiowego, Sąd stwierdził, że dopuszcza się przewlekłości postępowania organu, który przez okres pięciu miesięcy prowadzi ze stroną wymianę pism procesowych bez podejmowania w tym czasie wymaganych prawem konkretnych działań, o których mowa w art. 143 ust. 7 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 ze zm.). Zdaniem Sądu,

bez wpływu na ocenę działania organu pozostaje kwestia niesprecyzowania przez stronę żądania, skoro organ dysponował możliwością wezwania strony na piśmie celem jego doprecyzowania w trybie art. 64 Kpa. W konsekwencji Sąd zobowiązał Prezesa UKE do rozstrzygnięcia wniosku o wydanie pozwolenia radiowego w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia organowi akt sprawy, stwierdzając jednocześnie, że przewlekłość postępowania nie miała miejsca z rażącym naruszeniem prawa.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 661/12 Sąd rozpoznał skargę P. na decyzję Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w przedmiocie wykonywania uprawnień do przeniesienia przydzielonego numeru telefonicznego przy zmianie dostawcy usług. Uchylając zaskarżoną decyzję podał, że postępowanie przewidziane w art. 74 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne jest postępowaniem wszczynanym na wniosek strony. Zatem strona ta jest uprawniona do zakreślenia granic żądania. Skoro we wniosku wszczynającym postępowanie strona domagała się zawieszenia obowiązku realizacji uprawnień użytkowników końcowych (tj. abonentów i użytkowników końcowych usługi przedpłaconej), wynikającego z art. 71 ust. 1 i 1a ustawy Prawo telekomunikacyjne, do przeniesienia przydzielonego numeru telefonicznego przy zmianie dostawcy usług do danego dnia, to tylko do tego dnia istniała „przedmiotowość” postępowania administracyjnego. Po tym dniu postępowanie stało się bezprzedmiotowe. Wówczas organ winien zastosować art. 138 § 1 pkt 2 in fine w związku z art. 105 § 1 Kpa i umorzyć postępowanie

W sprawie dotyczącej rezerwacji częstotliwości (sygn. akt VI SA/Wa 1896/12) Sąd rozpoznając skargi P. związany był wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Naczelnego Sąd Administracyjny. Przedmiot zaskarżenia stanowiła w tej sprawie decyzja Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej o rezerwacji objętej postępowaniem częstotliwości na rzecz spółek C. i M. oraz odmowie rezerwacji tej częstotliwości na rzecz spółek PTC. i P. Podmioty ubiegające się o rezerwację częstotliwości zostały wyłonione w drodze postępowania przetargowego. Organ automatycznie dokonuje rezerwacji częstotliwości na rzecz podmiotów wyłonionych w przetargu według kolejności miejsc zajętych w rankingu przetargowym. Sąd, przywołując treść art. 114 ust. 3 ww. ustawy Prawo telekomunikacyjne, wskazał że przepis ten zawiera warunki konieczne do dokonania rezerwacji częstotliwości. Co

prawda art. 123 ust. 6 pkt 1 ustawy wskazuje tylko na jedno z wymagań określonych ustawą, o których mowa w art. 114 ust. 3, jednakże w wypadku przeprowadzenia przetargu badaniu podlegają również inne wymagania ustawowe, jakie powinien spełniać podmiot ubiegający się o rezerwację częstotliwości. Dlatego dokumentacja przetargowa powinna być sformułowana w taki sposób, aby w procesie przetargowym wyeliminować oferentów, którzy nie spełniają wymagań z art. 114 ust. 3 ustawy. W sytuacji rozpisania przetargu na określone częstotliwości należy przyjąć, że spełniają one warunki objęte tym przepisem, gdyż inne działanie organu byłoby nieracjonalne. Na etapie ogłaszania przetargu organ sprawdza te warunki. W tym kontekście Sąd wskazał, że skoro częstotliwości objęte wnioskami (ofertami) spółek C. i M. spełniają wymagania określone przepisem art. 114 ust. 3 pkt 1 – 7 ww. ustawy Prawo telekomunikacyjne i oferty te uplasowały się na najwyższych miejscach listy zawierającej wyniki przetargu, a następnie organ dokonał na rzecz tych spółek rezerwacji częstotliwości, to wydanej w tym przedmiocie decyzji nie można zarzucić uchybień.

32. Kultura fizyczna.

W sprawach dotyczących kultury fizycznej (symbol 635) zwraca uwagę wyrok z dnia 21 listopada 2012 r., sygn. akt VI SA/Wa 2451/11, którym Sąd w wyniku ponownego rozpoznania skargi K. na decyzję Polskiego Związku Piłki Nożnej w przedmiocie odmowy wydania licencji uprawniającej do uczestnictwa w rozgrywkach ekstraklasy w sezonie 2009/2010, uchylił tę decyzję stwierdzając m.in., że w sposób niedopuszczalny przyjmuje ona za integralną część uzasadnienia opinię sporządzoną przez osobę, która nie brała udziału w posiedzeniu organu podejmującego decyzję; z tego powodu opinia ta nie może być uznana za element decyzji stanowiący jej uzasadnienie.

W tej kategorii spraw wymienić można również wyrok wydany w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1723/11 na skutek skargi N. na postanowienie Ministra Sportu i Turystyki o odmowie zawieszenia postępowania w sprawie zaszeregowania obiektu hotelarskiego. Zdaniem Sądu zawieszenie tego postępowania w sytuacji, gdy nie

przedstawiono dokumentu potwierdzającego spełnienie wymagań przeciwpożarowych obiektu może doprowadzić do stanu, w którym usługi hotelarskie świadczone będą w obiekcie niespełniającym tych wymagań. Dlatego zawieszenie postępowania, w którym następuje ustalenie czy obiekt spełnia wymogi bezpieczeństwa, sprzeciwia się interesowi społecznemu. Brak spełnienia tych wymogów jest bowiem realnym zagrożeniem interesu osób korzystających z obiektu.

33. Kapitał i bankowość.

Sprawy z tej grupy (rejestrowane pod symbolem 637), to sprawy dotyczące papierów wartościowych i funduszy powierniczych oraz sprawy z nimi związane, a także sprawy z zakresu bankowości oraz sprawy dewizowe.

W sprawie ze skargi S. na decyzję Komisji Nadzoru Finansowego (KNF) w przedmiocie dopuszczenia do obrotu akcji i praw do akcji (sygn. akt VI SA/Wa 1691/11) Sąd stwierdził, że ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. Nr 184, poz. 1539 ze zm.), stanowi implementację dyrektywy 2003/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z publiczną ofertą lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych i zmieniającą dyrektywę 2001/34/WE (Dz. U. UE.L. z 2003 r. Nr 345, 64 ze zm.). W ocenie Sądu KNF, stosując art. 17 pkt 2 ustawy o ofercie (...), winna była uwzględnić przepis art. 21 ust. 3 lit. h tej dyrektywy, z którego wynika, że środek w postaci zakazywania obrotu na rynku regulowanym może zostać zastosowany w przypadku stwierdzenia przez organ, że przepisy dyrektywy zostały naruszone (forma dokonana), a nie jedynie w przypadku podejrzenia naruszenia tych przepisów. W przypadku stosowania przez organ art. 17 ustawy o ofercie (...), który przewiduje trzy różne sytuacje: naruszenia przepisów prawa, uzasadnionego podejrzenia naruszenia przepisów prawa, uzasadnionego podejrzenia, że takie naruszenie może nastąpić, może on nałożyć środki wymienione w pkt 1-3 tego przepisu. Zakazywanie obrotu na rynku regulowanym powinno nastąpić w razie ustalenia naruszeń i przepisów dyrektywy.

Oceniając, który ze środków z art. 17 ustawy o ofercie (...) powinien być zastosowany, należy uwzględnić cel ich wprowadzenia, a to zapewnienie ochrony inwestora i sprawności rynku. W uzasadnieniu wyroku podjętego w tej sprawie Sąd odniósł się także do kwestii zamieszczania protokołów z posiedzeń Komisji Nadzoru Finansowego w aktach administracyjnych; uznał, że protokoły te nie mogą być traktowane jako część akt administracyjnych, gdyż stanowią najczęściej pisemne odzwierciedlenie posiedzenia organu, na którym generalnie nie jest gromadzony materiał dowodowy, lecz przeprowadzana jest narada nad dalszym tokiem postępowania (podobnie Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie o sygn. akt II GSK 612/10).

W sprawie ze skargi I. na decyzję Komisji Nadzoru Finansowego o nałożeniu kary pieniężnej za naruszenie obowiązków informacyjnych (sygn. akt VI SA/Wa 1267/12) problem sprowadzał się do oceny, czy podpisana przez stronę umowa z domem maklerskim w celu zawierania transakcji na rynku regulowanym tworzy obowiązek przestrzegania regulaminu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych (KDPW). W związku z przywołanymi przez organ w zaskarżonej decyzji przepisami wewnętrznymi regulującymi organizację i zasady działania Giełdy Papierów Wartościowych (Regulamin Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych i inne uchwały zarządu KDPW), skarżący podniósł zarzut naruszenia art. 87 Konstytucji RP poprzez przyjęcie, iż regulamin KDPW jest źródłem powszechnie obowiązującego prawa. Sąd stwierdził natomiast, że wymieniony regulamin obowiązuje stronę od momentu podpisania umowy z właściwym domem maklerskim w celu zawierania transakcji na rynku regulowanym. Przepisy regulaminu mają charakter przepisów wewnątrzorganizacyjnych i są oparte na podstawie ustawowej - art. 50 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2010 r. Nr 211, poz. 1384 ze zm.), który upoważnia KDPW do określenia w regulaminie w szczególności sposobu i trybu rozliczania transakcji. Zdaniem Sądu charakter prawny art. 50 ust. 4 pkt 4 ustawy o obrocie (...) ma znaczenie wtórne - nawet bowiem uznanie tego przepisu za przepis o charakterze kompetencyjnym, odnoszący się do uprawnień KDPW, a także KNF, nie przekreśla tego, że ustalony w tym trybie sposób

i tryb rozliczania transakcji obowiązuje te organy, a więc również pośrednio - innych uczestników rynku giełdowego (publicznego obrotu papierami wartościowymi).

Istotnymi orzeczeniami w tej grupie spraw były wyroki wydane w sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 2309/11 i VI SA/Wa 1604/11. Sąd przesądził w nich, że Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego ma uprawnienia wynikające bezpośrednio z ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119 ze zm.), do podpisywania decyzji w imieniu tego organu. Powołując się na przepis art. 11 ust. 1 tej ustawy stwierdził, że treść rozstrzygnięcia zawartego w podjętych przez Komisję uchwałach po nadaniu mu formy decyzji administracyjnej jest podpisywana przez Przewodniczącą Komisji, co jest zgodne m. in. z wymaganiami przepisu art. 107 § 1 Kpa. W tych warunkach zbędne było udzielanie przez Komisję Nadzoru Finansowego jej Przewodniczącemu upoważnienia do wydania decyzji - nie miał zatem zastosowania tryb wskazany przez przepis art. 12 ust. 1 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

34. Własność przemysłowa.

Orzecznictwo w tych sprawach (symbol 646) było zgodne z utrwalonym stanowiskiem doktryny i praktyką orzecniczą Sądu we wcześniejszych latach.

Najliczniejszą grupę spraw z zakresu własności przemysłowej stanowiły sprawy dotyczące znaków towarowych. W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1444/12 Sąd wyrokiem z dnia 6 listopada 2012 r. oddalił skargę na decyzję Urzędu Patentowego RP w przedmiocie umorzenia postępowania o unieważnienie prawa ochronnego na znak towarowy. W uzasadnieniu zajął stanowisko, że podmiot składający sprzeciw, o którym mowa w art. 255 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 ze zm.), musi spełnić wymagania zawarte w art. 246 tej ustawy. Przepis ten określa dwa warunki skuteczności wniesienia sprzeciwu: wniesienie umotywowanego sprzeciwu w ciągu 6 miesięcy od opublikowania w "Wiadomościach Urzędu Patentowego" informacji o udzieleniu prawa ochronnego (ust. 1), jednocześnie dookreślając, iż podstawę sprzeciwu stanowią okoliczności, które uzasadniają unieważnienie patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji (ust. 2). Wniesienie zatem sprzeciwu po

wskazany terminie, jak i brak w sprzeciwie oraz nieuzupełnienie w wymienionym terminie określenia jego podstawy (w rozumieniu art. 246 ust. 2 ustawy) powoduje nieskuteczność wniesienia sprzeciwu. Termin 6 miesięcy podany w ww. przepisie nie jest terminem procesowym, który może zostać przywrócony w trybie art. 59 § 1 w zw. z art. 58 § 1 i § 2 Kpa, lecz jest to termin prawa materialnego, wynikający z ustawy Prawo własności przemysłowej, który nie podlega skróceniu, wydłużeniu ani przywróceniu. Po jego wyekspirowaniu roszczenie nie może być dochodzone (wygasa). W terminie tym składający sprzeciw powinien go złożyć z właściwą motywacją, ewentualnie uzupełnić sprzeciw o tę motywację (również w terminie ww. 6 miesięcy). Według Sądu tak rygorystyczne zakreślenie ram czasowych do złożenia sprzeciwu oraz obowiązku jego umotywowania wynika z tego, że podmiot składający sprzeciw nie musi wykazywać interesu prawnego w unieważnieniu prawa ochronnego na znak towarowy uprawnionego, w przeciwieństwie do podmiotu składającego na podstawie art. 164 ustawy Prawo własności przemysłowej wnioski o unieważnienie prawa ochronnego na znak towarowy.

Wskazać również należy, że w piśmiennictwie zaistniał inny pogląd na tle powyższej problematyki. W glosie Krystyny Szczepanowskiej-Kozłowskiej (OSP 2012 NR 708) do wyroku Sądu w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1970/09 (zawierającym analogiczne stanowisko w kwestii interpretacji art. 246 ustawy, jak wynikające ze sprawy o sygn. akt VI SA/Wa 1444/12) podano, że art. 246 ustawy jest normą prawa procesowego (a nie materialnego), określającą termin oraz wymogi formalne sprzeciwu. Nie nakłada on na stronę obowiązku podania materialnoprawnych podstaw unieważnienia prawa ochronnego, a jedynie obowiązek podania motywów sprzeciwu rozumianych jako przyczyny, z powodu których podmiot decyduje się na złożenie sprzeciwu. Ponadto w treści omawianej ustawy brak jest przepisów, które wyłączałyby możliwość podnoszenia twierdzeń lub dowodów po złożeniu sprzeciwu.

W sprawach o sygn. akt VI SA/Wa 2341/11 i VI SA/Wa 2342/11 Sąd wyrokami z dnia 29 marca 2012 r. uchylił decyzje Urzędu Patentowego RP, w których organ oddalił wnioski o unieważnienie prawa ochronnego na znaki towarowe odpowiednio: „DOLANKA” (znak przeznaczony do oznaczenia towarów ujętych w klasie 31: nasiona marchwi jadalnej, warzywa świeże, rozsada marchwi) i

„KRAKOWIANKA” (znak przeznaczony do oznaczenia towarów ujętych w klasie 31: nasiona rzodkiewki, warzywa świeże, rozsada rzodkiewki). Sąd wskazał, że w świetle przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271 ze zm.) oraz ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o ochronie prawnej odmian roślin (Dz. U. Nr 137, poz. 1300 ze zm.), odmiany roślin podlegają wpisowi do rejestru odmian, zaś nazwa odmiany podlega ochronie prawnej. Każdy kto ocenia, oferuje do sprzedaży, zbywa udostępnia, reklamuje lub udziela informacji dotyczących odmiany, zobowiązany jest stosować nazwę danej odmiany. Tym samym ww. odmiany roślin nie mogą być przedmiotem obrotu gospodarczego pod inną nazwą niż „DOLANKA” i „KRAKOWIANKA”. Nawet jeśli ustawa Prawo własności przemysłowej nie powtarza wprost odpowiednika przepisu art. 9 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 31 stycznia 1985 r. o znakach towarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 17 ze zm.) zawierającego zakaz rejestracji chronionych nazw odmian roślin, to taką okoliczność należy rozważać przy ocenie przyznania prawa ochronnego na znak towarowy dotyczący odmiany roślin, nawet jeśli wnioskodawcą jest podmiot uprawniony z prawa do chronionej odmiany roślin w świetle przepisów powyższych ustaw z dnia 26 czerwca 2003 r.

35. Fundusze emerytalne.

Ze spraw objętych symbolem 651 – fundusze emerytalne, należy wymienić postanowienie Sądu odrzucające skargę strony na bezczynność Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 3 lipca 2012 r. wydane w sprawie o sygn. akt VI SAB/Wa 21/12, którym Sąd uznał, że rozpatrzenie żądania „sprzedaży i kupna akcji wg. prognoz” skarżącego, nie stanowi czynności, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.), bowiem nie dotyczy uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa. Brak działania Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie złożonego żądania nie podlega kontroli sądowej.

36. Ubezpieczenia zdrowotne.

Z tego zakresu (symbol 652) na uwagę zasługują wyroki wydawane w sprawach, których przedmiotem kontroli Sądu były orzeczenia Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia dotyczące rozstrzygnięć konkursów ofert na zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1040/12 Sąd uchylił postanowienie ww. organu o odmowie udostępnienia stronie przeglądania ofert złożonych przez innych oferentów w postępowaniu o zawarcie umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. W uzasadnieniu wskazał na niejednolitość orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego dotyczącego problematyki ujawniania ofert świadczeniodawców biorących udział w postępowaniu konkursowym. Obok orzeczeń w sprawach o sygn. akt II GSK 554/10 i II GSK 265/10, na które powołują się organy Narodowego Funduszu Zdrowia (I i II instancji) odmawiając udostępnienia pełnych akt sprawy na wnioski jednego z podmiotów, który złożył odwołanie od wyników konkursu ofert, pojawiły się też poglądy odmienne wyrażone w zdaniach odrębnych. Ponadto w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie o sygn. akt II GSK121/12 wyrażono pogląd, że akta postępowania w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej nie stają się automatycznie z chwilą wniesienia odwołania aktami sprawy administracyjnej. Jednak mogą, a nawet powinny być włączone przez organ do objętego tą sprawą postępowania; przykładowo w sytuacji, gdy organ ma za zadanie skontrolować zgodność rozstrzygnięcia z punktu widzenia zasady równego traktowania świadczeniodawców, czy skonfrontować oceny konkursowe z ofertami.

Natomiast w sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1185/12 Sąd uchylając decyzje organów Narodowego Funduszu Zdrowia w przedmiocie rozstrzygnięcia konkursu na zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej stwierdził, że skoro od chwili złożenia przez skarżącą odwołania otwarte zostało postępowanie administracyjne, to musiało dojść do ujawnienia i zbadania przez organy prowadzące to postępowanie wszystkich okoliczności związanych ze sprawą; w tym również kwestii dotyczących punktacji i ofert konkurencyjnych, gdyż jest to skutek ustaleń w

odniesieniu do poszczególnych wymagań stawianych świadczeniodawcom w ogłoszeniu o konkursie. Jeżeli organ ma skontrolować zgodność rozstrzygnięcia z punktu widzenia zasady równego traktowania wszystkich świadczeniodawców, to musi nie tylko porównać oceny ofert poszczególnych świadczeniodawców, ale również skonfrontować te oceny z samymi ofertami. W takim przypadku zarówno oceny poszczególnych ofert, jak i oferty, powinny być włączone do akt postępowania.

Odnosząc się do problematyki ochrony informacji związanych z tajemnicą przedsiębiorstwa lub ochroną danych osobowych Sąd stwierdził, że można ją zaspokoić korzystając z innych regulacji prawnych, np. odpowiednio z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 ze zm.).

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1222/12 Sąd dokonał analizy przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.), w aspekcie uprawnień decyzyjnych dyrektora oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zdaniem Sądu z art. 154 ust. 3 ustawy o świadczeniach (...) wynika, że dyrektor oddziału może podjąć tylko jedno z dwóch rozstrzygnięć: zaakceptować rozstrzygnięcie komisji konkursowej (w decyzji oddalającej odwołanie) albo je zanegować (w decyzji uwzględniającej odwołanie). Wobec tego, że komisja konkursowa ulega rozwiązaniu na podstawie art. 151 ust. 5 ustawy o świadczeniach (...) – zatem nie mogłaby naprawić swojego błędu (przykładowo w obliczeniach matematycznych podczas sumowania punktacji w rankingu ofert) – dyrektor oddziału, uwzględniając odwołanie, ma prawo skorygować ten błąd poprzez wydanie rozstrzygnięcia merytorycznego zmieniającego rozstrzygnięcie podjęte w postępowaniu konkursowym. Istotą uwzględnienia odwołania przez dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu jest nie tylko uchylene rozstrzygnięcia komisji konkursowej, ale także orzeczenie co do istoty poprzez wydanie rozstrzygnięcia merytorycznego (wolnego od błędu). Stanowisko to jest zbieżne z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 lipca 2012 r., sygn. akt II GSK 121/12, w którym Sąd ten stwierdził m. in., że ustawa o świadczeniach (...) wprowadza

odstępstwa od zasad ogólnego postępowania administracyjnego co do sposobu orzekania przez organy administracyjne. Z art. 154 ust. 3 w zw. z art. 151 ust. 5 i art. 154 ust. 7 ustawy o świadczeniach (...) wynika, że uwzględnienie odwołania przez dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu może polegać wyłącznie na wydaniu decyzji merytorycznej, a więc zmieniającej rozstrzygnięcie podjęte w postępowaniu w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń. Inaczej nie miałby sensu przepis art. 151 ust. 5 ustawy o świadczeniach (...) stanowiący o rozwiązaniu komisji konkursowej z chwilą ogłoszenia jej rozstrzygnięcia. Nie byłby też zrozumiałym przepis art. 154 ust. 7 tej ustawy w sytuacji, gdyby Prezes Funduszu uwzględnił odwołanie od decyzji dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu uwzględniającej odwołanie od rozstrzygnięcia postępowania w sprawie zawarcia umowy przez uchylenie tego rozstrzygnięcia.

Przechodząc z kolei do uprawnień decyzyjnych Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w kontekście art. 154 ustawy o świadczeniach (...) Sąd podkreślił, że przepisy art. 154 ust. 6 oraz art. 154 ust. 7 tej ustawy określają uprawnienia tego organu, jako organu II instancji, choć nie czynią tego wprost. Analiza tych przepisów pozwala na postawienie tezy, że Prezes Funduszu nie ma uprawnień reformatoryjnych, lecz wyłącznie kasacyjne. Tym samym po rozpatrzeniu odwołania od decyzji dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu, Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia może oddalić odwołanie i tym samym utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję organu I instancji, albo uwzględnić odwołanie, i tym samym uchylić decyzję dyrektora oddziału wojewódzkiego Funduszu. Dochodzi tu zatem do odstępstwa od zasad orzekania w postępowaniu drugoinstancyjnym określonych w art. 138 § pkt 2 Kpa, na co zwrócił uwagę Naczelny Sąd Administracyjny w ww. wyroku z dnia 11 lipca 2012 r., podnosząc, że z treści art. 154 ust. 7 ustawy o świadczeniach (...) wynika, iż uwzględnienie odwołania przez organ drugoinstancyjny przybiera wyłącznie postać rozstrzygnięcia kasacyjnego i łączy się z obowiązkiem ponownego przeprowadzenia postępowania w sprawie zawarcia umowy o udzielanie świadczeń.

37. Zdrowie.

Sprawy te oznaczone są symbolem 620 i wiążą się m.in. z problematyką prowadzenia aptek i hurtowni farmaceutycznych, środków farmaceutycznych i materiałów medycznych oraz nadzoru farmaceutycznego.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 2278/11 Sąd był związany stanowiskiem zawartym w uzasadnieniu wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 października 2011 r. wydanego w sprawie o sygn. akt II GSK 1092/10. Według Naczelnego Sądu Administracyjnego, skoro skarżąca prowadziła aptekę ogólnodostępną jeszcze przed wejściem w życie ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. Nr 45, poz. 271 ze zm.), to przedmiotem rozważań Sądu pierwszej instancji winny być przepisy art. 16 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 6 września 2001 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo farmaceutyczne, ustawę o wyrobach medycznych oraz ustawę o Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych (Dz. U. Nr 126, poz. 1382 ze zm.), tym bardziej, że stanowiły one podstawę wydania zaskarżonej decyzji, a skarżąca w skardze wskazywała na ich naruszenie przez organ.

Stosując się do tego stanowiska Sąd w uzasadnieniu wyroku uwzględniającego skargę powołał się na przepis art. 16 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające (...), w świetle którego przedsiębiorcy, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy Prawo farmaceutyczne prowadzili na podstawie obowiązujących przepisów aptekę lub hurtownię, zachowują uprawnienia do ich prowadzenia. Wskazał przy tym, że stosownie do ust. 2 art. 16 ustawy Przepisy wprowadzające (...) przedsiębiorcy prowadzący apteki ogólnodostępne w dniu wejścia w życie ustawy Prawo farmaceutyczne obowiązani są dostosować swoją działalność do przepisów tej ustawy w terminie roku od dnia wejścia jej w życie, z wyłączeniem wymagań określonych w art. 88 ust. 2a i art. 97, które należy spełnić w terminie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy, a zgodnie z ust. 2a art. 16 ustawy Przepisy wprowadzające (...) przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 2, którzy nie dostosowali swojej działalności do wymagań określonych w art. 97 ustawy Prawo farmaceutyczne, mogą prowadzić

apteki do czasu wygaśnięcia zezwolenia lub cofnięcia go z innych przyczyn niż określone w art. 97 ustawy Prawo farmaceutyczne.

Zdaniem Sądu przepis art. 16 ust. 2a ustawy Przepisy wprowadzające (...) precyzuje sytuację przedsiębiorców ze względu na prawa nabyte, o których mowa w ust. 1 tego artykułu. Jednocześnie Sąd podkreślił, że przepis ust. 2a został dodany przez art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 30 marca 2007 r. o zmianie ustawy - Prawo farmaceutyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 75, poz. 492), która weszła w życie z dniem 1 maja 2007 r.

W konsekwencji Sąd przesądził, że odstąpienie przez przedsiębiorcę prowadzącego aptekę w dniu wejścia w życie ustawy Prawo farmaceutyczne od podjęcia działań mających na celu dostosowanie swojej działalności do wymogu, że izba ekspedycyjna apteki ogólnodostępnej nie może stanowić pomieszczenia przechodniego, co wynika z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 września 2002 r. w sprawie szczegółowych wymogów jakim powinien odpowiadać lokal apteki (Dz. U. Nr 171, poz. 1395), nie stanowi przeszkody do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej ze względu na treść art. 16 ust. 1 ustawy Przepisy wprowadzające (...). Organ administracyjny nie może w takiej sytuacji skutecznie cofnąć zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej, nawet gdy lokal apteki ogólnodostępnej nie spełnia wymogów art. 97 ust. 2 ustawy Prawo farmaceutyczne, czy § 3 ust. 2 powołanego rozporządzenia.

W sprawie o sygn. akt VI SA/Wa 1183/12 Sąd dokonał interpretacji normy prawnej zawartej w art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. Nr 122, poz. 696 ze zm.).

W świetle tego przepisu podstawę limitu w danej grupie limitowej leków stanowi najwyższa spośród najniższych cen hurtowych za DDD leku, który dopełnia 15% obrotu ilościowego, liczonego według DDD, zrealizowanego w tej grupie limitowej w miesiącu poprzedzającym o 3 miesiące ogłoszenie obwieszczenia, o którym mowa w art. 37.

Sąd stwierdził, że z brzmienia zacytowanego przepisu i wyraźnego rozdzielenia w nim pojęcia ceny oraz pojęcia obrotu ilościowego określonego produktu leczniczego

wynika, iż jedynie wielkość obrotu w danej grupie limitowej jest odnoszona do danych sprzed 3 miesięcy poprzedzających ogłoszenie obwieszczenia, o którym mowa w art. 37. Zdaniem Sądu w przypadku ceny brak jest takiego odniesienia, jako że pojęcie ceny dotyczy ceny określonej w wyniku negocjacji z wnioskodawcą, która będzie obowiązywać w momencie wejścia w życie odpowiedniej decyzji o objęciu refundacją oraz z dniem ogłoszenia odpowiedniego obwieszczenia. Zgodnie z art. 6 ust 2 ustawy o refundacji (...), limit finansowania jest bezpośrednio związany z poziomem odpłatności produktu refundowanego. Nie jest zatem możliwe ustalenie limitu finansowania, który nie odnosiłby się do obowiązującej ceny produktu refundowanego. Zatem w danym momencie limit musi być wyznaczony i odnosić się do aktualnie obowiązujących cen detalicznych, a prowadzenie negocjacji w zakresie ustalenia ceny urzędowej przed podaniem wysokości limitu finansowania nie prowadzi do braku możliwości dostosowania wysokości cen do podstawy limitu finansowania oraz zwiększenia dostępności pacjentów do terapii.

Ponadto Sąd podkreślił, że ze względu na mechanizm ustalania limitu finansowania określony w art. 15 ustawy o refundacji (...), który jest uzależniony od ustalenia kosztu DDD wszystkich produktów znajdujących się w danej grupie limitowej, a co za tym idzie znajomości wszystkich cen zbytu netto tych produktów, niemożliwym jest na etapie prowadzenia negocjacji określenie limitu finansowania każdego indywidualnego produktu, który zamieszczony będzie w obwieszczeniu Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych.

38. Budownictwo.

38.1 Problem wzruszenia postanowienia uzgodnieniowego w postępowaniu głównym w zakresie inwestycji znacząco oddziałujących na środowisko.

Problematyka ta dotyczy zaskarżalności postanowień wydawanych w trybie art. 90 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o

ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.). Z art. 90 ust. 8 tej ustawy wynika, że do takich postanowień nie stosuje się przepisów art. 106 § 3, 5 i 6 Kodeksu postępowania administracyjnego, co oznacza, że na tego rodzaju postanowienia nie przysługuje zażalenie (patrz wyroki: WSA w Warszawie z dnia 6 czerwca 2012 r., sygn. akt VII SA/Wa 725/12; z dnia 2 lipca 2012 r., sygn. akt VII SA/Wa 910/12; NSA z dnia 24 lutego 2012 r., sygn. akt II OSK 2581/11).

Nie oznacza to jednak, że postanowienia te w ogóle wyłączone są z kontroli instancyjnej. Taki wniosek można wyprowadzić z treści art. 10a Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz.U.U.E.L.85.175.40 ze zm.), który stanowi gwarancję dostępu do procedury odwoławczej oraz art. 142 K.p.a. Możliwość kwestionowania tego postanowienia otwiera się dla stron postępowania dopiero w odwołaniu od decyzji organu I instancji (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 stycznia 2011 r., sygn. akt II OSK 2365/10, oraz sygn. akt II OSK 2366/11; oraz prawomocne wyroki: Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 9 grudnia 2010 r., sygn. akt II SA/Ol 755/10, i Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 17 sierpnia 2011 r., sygn. akt VII SA/Wa 1344/11).

W konsekwencji zakres rozstrzygania sprawy o wydanie pozwolenia na budowę w postępowaniu odwoławczym jest faktycznie rozszerzony w stosunku do postępowania pierwszoinstancyjnego (por. wyrok NSA z dnia 21 lutego 2012 r., sygn. akt II OSK 2543/11).

Jednocześnie wskazać należy, że możliwości działania organu architektoniczno-budowlanego wydającego pozwolenie na budowę w zakresie kontroli decyzji i postanowień wydanych na podstawie art. 86 i 90 ust. 1 ustawy środowiskowej są w pewnym zakresie ograniczone. Organ nie może wchodzić sam w kompetencje organów badających oddziaływanie inwestycji na środowisko, ani też ich zastępować, bo w takim przypadku niecelowe byłoby współdziałanie organów w ramach swoich kompetencji. Dlatego też organ architektoniczno-budowlany, tylko przy wykazaniu przez stronę postępowania bardzo istotnych błędów w postępowaniu przed organami badającymi oddziaływanie inwestycji na środowisko, mógłby wstrzymać się z

wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę do ewentualnego wyjaśnienia zarzutów, nie może natomiast zastępować merytorycznie takiego organu i modyfikować decyzji czy też postanowienia, a tym bardziej wydawać mu zaleceń odnośnie prowadzonego postępowania.

W świetle powyższego nieuprawnione jest stanowisko, że organ II instancji w postępowaniu o pozwolenie na budowę nie jest organem właściwym do badania legalności i prawidłowości rozstrzygnięć podejmowanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Obowiązkiem organu odwoławczego jest rozpatrzenie wszystkich zarzutów zawartych w odwołaniu od decyzji zatwierdzającej projekt budowlany i zezwalającej na budowę.

W wyroku z dnia 22 czerwca 2009 r., sygn. akt II OSK 1016/08 Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że organ administracji prowadzący postępowanie główne nie sprawuje nadzoru nad organami prowadzącymi postępowanie uzgodnieniowe i nie ma żadnych instrumentów prawnych, które pozwalałyby mu kontrolować prawidłowość prowadzenia tego postępowania. Organ administracji prowadzący postępowanie główne nie posiada też żadnych możliwości wzruszenia ostatecznych rozstrzygnięć wydanych w postępowaniach uzgodnieniowych. Takie stanowisko NSA dotyczy jednak uzgodnień, od których przysługuje zażalenie (por. też wyrok NSA z dnia 24 lutego 2009 r., sygn. akt II OSK 239/08).

A zatem w zakresie ww. zagadnienia prawnego istnieje problem z ustaleniem zakresu dopuszczalnej ingerencji organu odwoławczego, jako architektoniczno-budowlanego, w rozstrzygnięcia, które zapadły w zupełnie innym postępowaniu, ale w stosunku do których brak jest instancyjnej kontroli właściwych organów posiadających kompetencje w zakresie ochrony środowiska.

38.2 Stwierdzenie nieważności uchwały dot. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jako przesłanka z art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a. do stwierdzenia nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę.

W wyroku z dnia 22 czerwca 2012 r., sygn. akt VII SA/Wa 278/12 Sąd wypowiedział pogląd, że stwierdzenie nieważności uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stanowi podstawy do uznania, że decyzja o pozwoleniu na budowę, która została wydana w dacie obowiązywania takiego planu, jest wydana z rażącym naruszeniem prawa. Skoro organ architektoniczno-budowlany działał zgodnie z art. 35 ust. 1 Prawa budowlanego, dokonując stosownych sprawdzeń projektu, to takiej decyzji zatwierdzającej projekt budowlany i udzielającej pozwolenia na budowę nie można postawić zarzutu rażącego naruszenia prawa, a co za tym idzie stwierdzić jej nieważność. W ocenie Sądu, fakt stwierdzenia nieważności ww. uchwały nie wpływa na dalszy byt decyzji wydanej na podstawie uchwały, która następnie została usunięta z obrotu prawnego. Rozstrzygającym dla tej oceny jest, bowiem, że przesłanki stwierdzenia nieważności decyzji z powodu rażącego naruszenia prawa wiążą się ze stanem prawnym i faktycznym z dnia wydania decyzji. W postępowaniu tym nie można więc kierować się faktami mającymi miejsce po wydaniu decyzji poddawanej ocenie, gdyż nie one decydują o tym czy doszło do naruszenia prawa (por. wyrok NSA z dnia 21 czerwca 2007 r., sygn. akt II OSK 887/06). Jak to zostało wskazane wyżej, w dniu udzielania pozwolenia na budowę obowiązywał miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, a projekt budowlany był z nim zgodny. W ocenie Sądu powyższa okoliczność przesądza o tym, że pozwolenie na budowę nie zostało wydane z rażącym naruszeniem prawa.

Odmienne stanowisko zaprezentował Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 25 maja 2012 r., sygn. akt II OSK 400/11 wskazując, że stwierdzenie nieważności uchwały dot. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywołuje skutki od chwili jej podjęcia (*ex tunc*) i należy podzielić pogląd, że jest to sytuacja taka, jakby uchwała nigdy nie została podjęta (por. wyrok NSA z 27 września 2007 r., II OSK 1046/07, Lex Nr 384291). Stwierdzenie nieważności uchwały, należy

ocenić pod względem skutków jakie to wywiera na czynności prawne podjęte na podstawie takiej uchwały. Patrząc, zatem przez pryzmat uregulowania zawartego w art. 35 ust. 1 Prawa budowlanego, jeżeli stwierdzono nieważność uchwały o miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, trudno jest też mówić o zgodności zatwierdzonego projektu budowlanego i udzielonego pozwolenia na budowę z planem miejscowym. Zważywszy zaś na fakt, że stwierdzenie nieważności rodzi skutki *ex tunc*, można zasadnie twierdzić, że takiej zgodności nie było nigdy, od początku wydania decyzji, gdyż jest to sytuacja jakby uchwały o miejscowym planie, której stwierdzono nieważność, nigdy nie było w obrocie prawnym, nigdy nie została podjęta przez radę gminy. Tym samym decyzja o pozwoleniu na budowę wydana w oparciu o plan miejscowy - uchwałę, której następnie stwierdzono nieważność, w świetle art. 156 § 1 pkt 2 K.p.a. jest wydana bez podstawy prawnej.

38.3 Problematyka związana z ingerencją organów administracji publicznej w prawo własności przy realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 ze zm.).

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. akt VII SA/Wa 2196/11, uchylającym decyzję Wojewody Mazowieckiego w przedmiocie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, zwrócił uwagę, że po dniu 29 października 2008 r. nastąpiła zasadnicza zmiana ustawy z 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, zwanej dalej "specustawą", na skutek czego obejmuje się obecnie jedną decyzją wszystkie zasadnicze kwestie umożliwiające szybką budowę dróg, w tym ich lokalizację, a także podział nieruchomości, skutki tego podziału i wreszcie pozwolenie na budowę. Organ rozstrzyga obecnie kompleksowo o wszystkich kwestiach prawnych prowadzących do zamierzonego przez inwestora skutku. Wnioskodawca przedstawia organowi kompletny wniosek wraz ze wszystkimi określonymi przez przepis dokumentami, uzgodnieniami i opiniami. Organ rozstrzygający ma zatem pełną

wiedzę o zakresie poszczególnych części decyzji, a także o wpływie poszczególnych elementów tej decyzji na całość rozstrzygnięcia. Wiedzę tę, posiada również organ odwoławczy, który przejmuje kompetencje organu I instancji w drodze dewolucji i rozstrzyga co do całości sprawy ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podnoszonych w odwołaniu. Sąd zaznaczył, że organ odwoławczy nie może obecnie uznać, że poza jego ocenami pozostają niektóre kwestie poprzedzające wydanie pozwolenia na budowę, tak jak to było w poprzednio obowiązującym stanie prawnym, do kwestii tych należy również ocena prawidłowości podziału nieruchomości. Podział nieruchomości jest zaś dopuszczalny w sytuacji, kiedy jest on niezbędny do realizacji celów publicznych. Celem publicznym w rozumieniu specustawy jest wydzielenie gruntów pod drogi publiczne i ich budowa. Organ winien zatem ocenić, czy rozwiązania przyjęte w projekcie budowlanym uzasadniają dokonanie projektowanego podziału z punktu widzenia konieczności przeznaczenia części nieruchomości dla realizacji celu publicznego.

Odnosząc się do stanu faktycznego sprawy Sąd wskazał, że organy administracyjne winny mieć na względzie, że zatwierdzenie podziału nieruchomości w trybie specustawy ma służyć określonemu celowi, a mianowicie budowie drogi, a nie ujednoliceniu szerokości pasa drogowego. Zaznaczył, że co prawda budowa ta wiąże się z zachowaniem określonej szerokości drogi, co wynika z przepisów obowiązującego rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43, poz. 430 ze zm.), to jednak już sama szerokość projektowanej drogi uzależniona jest od zachowania określonych warunków z § 6 (w tym uwarunkowań terenu) oraz z § 7 ust. 2 (w tym istniejącego zagospodarowania) ww. rozporządzenia. Organ winien zatem dokonać analizy, czy w wyniku realizacji drogi gminnej, która dodatkowo nie spełnia parametrów dla klasy ulicy "L" nawet w wyniku dokonanego podziału nieruchomości, zasadny jest projekt podziału, skutkujący *de facto* wywłaszczeniem części nieruchomości i czy to wywłaszczenie jest koniecznym elementem dla osiągnięcia celu specustawy, tj. budowy drogi. Zaznaczył przy tym, że oczywiście takie działania organu nie będą konieczne w każdej sprawie prowadzonej w trybie specustawy, ponieważ to z

okoliczności konkretnej sprawy winna wynikać ta powinność, nie można jednak zaniechać wyjaśnienia i odniesienia się do tej kwestii, jeżeli strony postępowania podnoszą ją w trakcie postępowania.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie podniósł, że przede wszystkim wyjaśnienia przez organ wymaga, czy zastosowanie przepisów specustawy ma służyć wyrównaniu (ujednoceniu) już istniejącego pasa drogowego na jego długości. Ten powód, jako usprawiedliwienie podziału działki nr 101 przytacza organ odwoławczy, powołując się na stanowisko inwestora, jednak nie uzasadnia powyższego w świetle realizacji celu publicznego związanego z budową drogi. Sąd zaznaczył, iż poza tym należy mieć na względzie, że w okolicznościach niniejszej sprawy owe wyrównanie szerokości nie powoduje osiągnięcia ww. celu inwestora. Wręcz odwrotnie, na długości działek od nr 102/1 do nr 100/9, w stosunku do odcinka na długości od działki nr 98 i nast., następuje zróżnicowanie linii rozgraniczającej pas drogowy. Dlatego organ odwoławczy winien rozważyć, czy to pozostawienie w dotychczasowym kształcie stosunków własnościowych na ww. odcinku drogi nie służyłoby osiągnięciu celu, jaki chce osiągnąć inwestor. Dodatkowo Sąd podniósł, iż wskazania wymaga, że ww. zamierzenie inwestora nie służy de facto poszerzeniu samej jezdni, chodnika, ani zlokalizowaniu na tym fragmencie pasa drogowego jakiegokolwiek innej infrastruktury drogowej związanej z funkcjonowaniem samej drogi (np. odwodnienie) oraz działań inwestycyjnych związanych z inną infrastrukturą (wodociąg, kanalizacja, linia energetyczna), a więc nie ma wpływu na spełnienie wymogów z § 6. Z projektu zagospodarowania terenu jednoznacznie wynika, że na działce nr 101/1, powstałej z działki nr 101 (należącej do skarżących), poza zlokalizowanym utwardzonym zjazdem, który i tak funkcjonował w tym samym miejscu, nie zlokalizowano żadnych innych urządzeń infrastruktury drogowej. Ponadto w zakresie istniejącej w tym miejscu skarpy organy administracyjne w ogóle nie rozważyły zastosowania rozwiązań zamiennych, celem odniesienia się do podnoszonych w trakcie postępowania zarzutów skarżących, tym bardziej, że z uwagi na fakt, iż projektowana droga nie spełnia na całej swojej długości parametru określonego § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia. W takim przypadku zgodnie z wymogami określonymi w § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia dopuszczalne jest przyjęcie

przedmiotowej drogi o projektowanych parametrach, tj. o szerokości mniejszej niż 12 m, ale dopiero po przeprowadzeniu określonej analizy i spełnieniu wymagań z § 6. Jak wynika z akt sprawy, w projekcie budowlanym brak jest dokonania takiej analizy, która uzasadniałaby zmniejszenie parametrów, o jakich mowa w § 7 ust. 1 ww. rozporządzenia, tym bardziej, że warunkiem dopuszczającym ww. odstępstwa jest "istniejące zagospodarowanie", które to w wyniku wydania zaskarżonej decyzji ulega zmianie. Dlatego też organ odwoławczy winien ustalić, czy objęte zgodą organu I instancji zamierzenie inwestycyjne podlega dyspozycji § 7 ust. 2 ww. rozporządzenia, z uwagi na wykluczające się elementy, tj. brak uwzględnienia istniejącego zagospodarowania, przy nie spełnieniu przez projektowaną drogę określonej w § 7 ust. 1 szerokości dla klasy ulicy "L". Z przepisu § 7 ust. 2 jasno wynika, że w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych trudnymi warunkami terenowymi lub istniejącym zagospodarowaniem, dopuszcza się przyjęcie mniejszych szerokości ulic niż podane w ust. 1, jednak pod warunkiem spełnienia wymagań, o których mowa w § 6, po przeprowadzeniu określonej analizy. Organ winien zatem ustalić też, czy projektowana droga spełnia wymogi określone w § 6, tj. czy projektowana szerokość drogi zapewnia możliwość umieszczenia elementów drogi i urządzeń z nią związanych wynikających z ustalonych docelowych transportowych i innych funkcji drogi oraz uwarunkowań terenowych.

38.4 Odpowiednie stosowanie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. Nr 749) w kwestii dotyczącej naliczania odsetek od nieuiszczonej w terminie opłaty legalizacyjnej.

W sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 1121/12 poddane zostało kontroli postanowienie Ministra Finansów w przedmiocie zaliczenia wpłaty na poczet nieuiszczonej w terminie płatności opłaty legalizacyjnej. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdzając nieważność kontrolowanego postanowienia oraz poprzedzającego go postanowienia organu pierwszej instancji, jako wydanych bez podstawy prawnej, stwierdził, że organy obu instancji błędnie uznały, że do opłaty legalizacyjnej mają odpowiednie zastosowanie przepisy

Ordynacji podatkowej dotyczące zaległości podatkowej, co z kolei w przypadku uiszczenia opłaty legalizacyjnej po terminie umożliwia naliczenie odsetek za zwłokę. Podniósł, że organy obu instancji w zupełnym oderwaniu od charakteru prawnego postępowania legalizacyjnego i wieńczącej to postępowanie opłaty legalizacyjnej oraz instytucji zaległości podatkowej uznały, że możliwe jest odpowiednie zastosowanie art. 53 § 1 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którym od zaległości podatkowych naliczane są odsetki za zwłokę. Sąd zaznaczył, że przede wszystkim wskazania wymaga, że opłata legalizacyjna nie ma charakteru obowiązkowego. Pomimo ustalenia jej wysokości przez organ nadzoru budowlanego, to już jej uiszczenie uzależnione jest wyłącznie od woli inwestora. Opłata ta nie podlega więc ściąganiu w drodze przepisów postępowania egzekucyjnego. Jej uiszczenie należy do sfery praw a nie obowiązków inwestora. Z jej nieuiszczeniem w terminie przepisy Prawa budowlanego wiążą tylko jeden skutek prawny w postaci nakazu rozbiórki (art. 49 ust. 3). To od oceny organu nadzoru budowlanego należy zatem w jakim terminie winna być uiszczona opłata legalizacyjna i jaki skutek prawny winien zaistnieć w przypadku uiszczenia tej opłaty po terminie, mając na uwadze to, że termin do uiszczenia opłaty legalizacyjnej jest terminem prawa materialnego. Dlatego to od oceny organu nadzoru budowlanego zależy, czy istnieją ważne względy, które uzasadniają zawieszenie, czy też przerwanie jego biegu. Sąd wojewódzki nie zgodził się ze stanowiskiem organów, że to do ich kompetencji należy ustalenie terminu, w jakim opłata legalizacyjna winna być uiszczona i możliwość obliczenia odsetek za zwłokę, jako skutku za nieuiszczenie opłaty legalizacyjnej w terminie. Po pierwsze, zdaniem Sądu, w związku z tym, że opłata legalizacyjna nie ma charakteru obowiązkowego nie można uznać, że w przypadku jej uiszczenia po terminie powstała jakakolwiek zwłoka. Określenie "odsetki za zwłokę" ustawodawca w prawie podatkowym i prawie ubezpieczeń społecznych wiąże z sytuacją, kiedy podatnik lub inny podmiot zobowiązany do świadczenia podatku (należności) nie uiszcza podatku w terminie płatności. Takie opóźnienie w spłacie podatku ustawodawca nazywa "zwłoką" (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2012 r., sygn. akt II UK 150/11, LEX Nr 1165288). Uwzględniając charakter prawny opłaty legalizacyjnej nie można uznać, że w wyniku wejścia do obrotu prawnego postanowienia o ustaleniu

opłaty legalizacyjnej mamy do czynienia z podmiotem (inwestorem) zobowiązanym do jej uiszczenia w terminie płatności. Jak wynika z art. 49 ust. 1 Prawa budowlanego organ nadzoru budowlanego wyłącznie ustala jej wysokość, nie nakładając na kogokolwiek żadnego obowiązku - nie zobowiązuje do uiszczenia opłaty legalizacyjnej. Po drugie, to że Prawo budowlane wskazuje na termin uiszczenia opłaty legalizacyjnej, nie oznacza, że mamy do czynienia z terminem płatności opłaty legalizacyjnej. Nieuiszczenie opłaty legalizacyjnej w terminie nie oznacza, że staje się ona wymagalna i można naliczyć odsetki za zwłokę w jej uiszczeniu. Powyższego nie zmienia fakt, że opłata legalizacyjna określana jest jako "nieopodatkowana należność budżetowa". A zatem choć stanowi niewątpliwie należność budżetową, jako dochód budżetu państwa, to jednocześnie nie jest należnością wymagalną z upływem terminu do jej uiszczenia. W ocenie Sądu, nie można było uznać, że w przypadku nieuiszczenia opłaty legalizacyjnej w terminie powstaje kolejny skutek prawny w postaci możliwości naliczenia odsetek za zwłokę. Termin do uiszczenia opłaty legalizacyjnej zawarty w Prawie budowlanym, to zupełnie inna instytucja niż termin płatności, o jakim mowa w Ordynacji podatkowej. W konkluzji Sąd stwierdził, że takich instytucji prawa podatkowego jak "zwłoka", czy "termin płatności", nie można odpowiednio zastosować do opłaty legalizacyjnej oraz, że poprzez odesłanie zawarte w art. 49 ust. 2 Prawa budowlanego mają odpowiednie zastosowanie przepisy: art. 51 § 1, art. 62 § 4, art. 53-56, art. 63 § 1, art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej.

39. Drogi, koleje, lotnictwo, żegluga.

39.1 Nadzór kolejowy.

W wyroku z dnia 1 czerwca 2012 r., sygn. akt VII SA/Wa 104/12 Sąd wskazał na problem dopuszczalnych granic nadzoru Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego sprawowanego na podstawie przepisów ustawy o transporcie kolejowym. W ocenie Sądu, nadzór ten może być wykonywany tylko w zakresie, w formach i na zasadach uregulowanych przepisami prawa, przy zastosowaniu wyłącznie takich środków, jakie

przyznaje mu ustawa. Przy braku środków nadzoru, sformułowanych *expressis verbis* w przepisach prawa, może on tylko wpływać na podmiot nadzorowany za pomocą środków niewładczych, zwracając uwagę na nieprawidłowości w działaniu jednostki nadzorowanej. Należy jednak podkreślić, że kryteria nadzoru to nie tylko będąca przedmiotem zainteresowania sądu administracyjnego (badana w toku postępowania sądowniczo-administracyjnego) legalność działania kontrolowanej jednostki, ale również niepodlegająca tej kontroli celowość, rzetelność, gospodarność, zgodność z linią polityki.

W tym kontekście decyzja organu nadzoru – Prezesa UTK, powinna wskazać prawny model postępowania zarządcy infrastruktury, wynikający z przepisów obowiązującego prawa, a następnie w odniesieniu do stanu faktycznego, ewentualny nakaz usunięcia stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości. Zatem musi istnieć wyraźny przepis, formułujący obowiązek prawny zarządcy infrastruktury, a dopiero jego naruszenie może skutkować wydaniem decyzji nakazującej usunięcie nieprawidłowości. Jednak w ocenie Sądu do przepisów tych nie można zaliczyć ogólnej zasady działalności zarządcy, nakazującej uwzględnienie równego traktowania wszystkich przewoźników, jeśli nie przejawia się ona w przepisach szczegółowych.

Zdaniem Sądu, Prezes UTK, w sentencji zaskarżonej decyzji mógł jedynie określić obowiązki zarządcy infrastruktury w odniesieniu do prawnych wymogów, jakie na nim spoczywają. Przykładowo obowiązki te mogły być określone albo poprzez nakaz opracowania stosownego regulaminu albo poprzez nakazanie jego uzupełnienia, jeśli zapisy tego aktu nie odpowiadałyby wymogom prawa, albo poprzez nakazanie działań będących realizacją regulaminu (jeśli taki istnieje) i przepisów prawa. Natomiast przyjęty w zaskarżonej decyzji sposób określenia nieprawidłowości w zakresie naliczania opłat za minimalny dostęp do infrastruktury oraz wskazanie nierównego traktowania przewoźników kolejowych jest ujęciem abstrakcyjnym, tym samym zarzut skargi o braku podstawy prawnej do takiego określenia nieprawidłowości skarżącej został uwzględniony.

39.2 Kwestia możliwości wznowienia postępowania rejestracyjnego wobec właściciela pojazdu aktualnie zarejestrowanego i użytkującego pojazd, na tej podstawie, że poprzednikowi prawnemu organ odmówił wydania dowodu rejestracyjnego po wznowieniu postępowania.

W sprawie o sygn. akt VII SA/Wa 2035/11 poddana została kontroli Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 1 lipca 2011 r., utrzymująca w mocy decyzję Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 29 marca 2011 r., na mocy której organ na podstawie art. 151 § 1 pkt 2 w związku z art. 145 § 1 pkt 5 i 8 K.p.a., po wznowieniu postępowania zakończonego decyzją ostateczną, uchylił decyzję z dnia 5 września 2008 r. w przedmiocie rejestracji samochodu osobowego obecnemu właścicielowi oraz odmówił jego rejestracji, na podstawie dokumentów położonych przy wniosku z dnia 18 sierpnia 2008 r. Podstawę rozstrzygnięcia organu stanowiła okoliczność, że decyzje rejestrujące przedmiotowy pojazd na rzecz wcześniejszych właścicieli zostały uchylone przez organy rejestrujące decyzjami wydanymi we wznowionych postępowaniach (m.in. decyzją Prezydenta Miasta z dnia 3 stycznia 2011 r.), jak również, że Sąd Rejonowy Wydział Karny wyrokiem z dnia 29 września 2009 r. stwierdził fałszerstwo dokumentów stanowiących podstawę do rejestracji.

Sąd oddalając skargę zwrócił uwagę na kontrowersyjne w jego ocenie zagadnienie - możliwości wznowienia postępowania wobec podmiotu, który wyrejestrował pojazd i wyzbył się jego własności - jednakże zaznaczył, że kwestia ta pozostaje poza granicami rozpoznawanej sprawy, albowiem nie jest możliwa w obecnym postępowaniu sądowoadministracyjnym kontrola decyzji będącej podstawą obecnie kontrolowanego rozstrzygnięcia.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie przyznał rację organom, że wobec wydania decyzji Prezydenta Miasta z dnia 3 stycznia 2011 r., na mocy której organ uchylił własną ostateczną decyzję o rejestracji pojazdu na rzecz poprzedniego właściciela, zaistniała podstawa wymieniona w art. 145 § 1 pkt 8 K.p.a. do

wznowienia postępowania w stosunku do ostatecznej decyzji Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 5 września 2008 r. o rejestracji przedmiotowego pojazdu na rzecz obecnego właściciela. Tym samym uznał rozstrzygnięcia organów za prawidłowe.

Sąd jednakże nie podzielił w wyroku podglądu organu I instancji jakoby, po wznowieniu postępowania brak było podstaw do zarejestrowania pojazdu w oparciu o przedłożony ówczesnie przez skarżącego dokument własności, to jest umowę kupna-sprzedaży z dnia 1 sierpnia 2008 r. Wskazał jednak przy tym, że nie była to jedyna przesłanka do wznowienia, albowiem rzeczywistą przesłanką było uchylene decyzji o rejestracji pojazdu na poprzednika prawnego skarżącego. W ocenie Sądu, w stanie faktycznym sprawy, brak było podstaw do stwierdzenia, że w wyniku sfałszowania pierwszych dokumentów wprowadzających pojazd do obrotu rynkowego w Polsce, ww. umowa nie spowodowała skutecznego przeniesienia prawa własności na rzecz obecnego właściciela. Takiego stwierdzenia nie można było, zdaniem Sądu, wywieść z analizy wyroku Sądu Rejonowego z dnia 29 września 2009 r.

III. DZIAŁALNOŚĆ POZAORZECZNICZA SĄDU

1. Wydział Informacji Sądowej.

W 2012 r. Wydział Informacji Sądowej kontynuował realizację zadań wyznaczonych § 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 września 2003 r. – Regulaminu wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 169, poz. 1646). Działalność Wydziału koncentrowała się na:

- wykonywaniu zadań z zakresu sprawozdawczości statystycznej Sądu,
- informowaniu osób zainteresowanych o właściwości Sądu, stanie załatwianych spraw, udostępnianiu do wglądu akt spraw,
- udostępnianiu informacji publicznej o działalności Sądu,
- prowadzeniu spraw petycji, skarg i wniosków,
- obsłudze medialnej Sądu,

- wykonywaniu obowiązków administratora systemu informatycznego.

Praca Wydziału obejmowała sporządzanie statystyk przedstawiających ruch spraw w okresie miesięcznym, półrocznym i rocznym, jak również opracowanie rocznej informacji o działalności Sądu. Wydział sporządzał również analizy, dane statystyczne i bieżące informacje o działalności Sądu na potrzeby Prezesa Sądu, Biura Orzecznictwa NSA oraz innych jednostek.

Funkcjonujący w ramach Wydziału – Sekretariat Informacji o Sprawach – udzielał na bieżąco, bezpośrednio w Sekretariacie oraz drogą telefoniczną, informacji o toczących się postępowaniach, a także wyjaśniał wątpliwości, co do właściwości sądu i ustawowych środków zaskarżania orzeczeń.

Czytelnia Akt udostępniała do wglądu akta stronom, uczestnikom postępowania i ich pełnomocnikom, organom administracji publicznej, prokuratorom i funkcjonariuszom Policji. W 2012 r. udostępniono ogółem 6.868 akt sądowoadministracyjnych.

Informacja o działalności Sądu oraz wydawanych rozstrzygnięciach - w trybie ustawy z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej – udzielana była przez Wydział zarówno drogą pocztową, jak i w formie elektronicznej.

- W 2012 r., w powyższym trybie wpłynęło ogółem 220 wniosków, w tym 79 wniosków o wydanie kopii orzeczenia.
- Poprzez udzielenie informacji załatwiono 176 wniosków, natomiast 43 wnioski załatwione zostały poprzez wydanie kopii orzeczenia. Podkreślić jednak należy, iż niektóre wnioski o wydanie kopii orzeczenia, zawierały prośbę o udostępnienie kilku orzeczeń, co nie znajduje odzwierciedlenia w powyższych danych statystycznych.
- W roku 2012 jeden wniosek o udzielenie informacji publicznej załatwiono w formie decyzji administracyjnej. Nie odnotowano żadnej sprawy, w której odmówiono przekazanie informacji publicznej w celu ponownego wykorzystywania.
- Nie wydano decyzji o warunkach ponownego wykorzystywania informacji publicznej lub o wysokości opłat.

Skargi oraz różnego rodzaju wnioski i petycje, kierowane do Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie podobnie, jak miało to miejsce w latach ubiegłych, stanowiły najczęściej wyraz niezadowolenia z rozstrzygnięć Sądu oraz wadliwego, w ocenie skarżących, postępowania sądowego, bądź zawierały prośby o przedstawienie stanu sprawy i wyjaśnienie różnych kwestii procesowych.

Przez Wydział Informacji Sądowej prowadzona była również obsługa medialna Sądu. Przewodnicząca Wydziału Informacji Sądowej, działając jako Rzecznik Prasowy Sądu, udzielała informacji na temat wydanych przez Sąd rozstrzygnięć i ich uzasadnień, wyjaśniała, jakie skutki wywołuje orzeczenie sądu administracyjnego, wyjaśniała zasady postępowania przed sądami administracyjnymi oraz udzielała informacji na temat funkcjonowania Sądu.

Funkcjonująca w ramach Wydziału Informacji Sądowej Biblioteka pracuje w systemie elektronicznej ewidencji wypożyczeń, wykorzystując program LIBRA 2000, który umożliwia przeglądanie zbiorów poprzez katalogi: alfabetyczny, tytułowy, rzeczowy oraz serii. Dzięki współpracy międzybiblioteecznej czytelnicy Biblioteki mogą korzystać także ze zbiorów innych placówek – w 2012 r. były to przeważnie biblioteki uczelniane oraz Trybunału Konstytucyjnego. W roku 2012 wykazano 879 wypożyczeń krótko- i długoterminowych (przy zarejestrowanych 397 czytelnikach), poza udostępnianiem prezencyjnym w czytelni. Pełny katalog swoich zbiorów Biblioteka publikuje w sieci intranetowej WSA w Warszawie. Od października 2010 r. w tej samej sieci publikowane są informacje o wybranych nowościach wydawniczych, zakupionych przez Bibliotekę. Według stanu na 31 grudnia 2012 r. zbiory biblioteczne liczyły 9191 vol. (z czego 1272 vol. przechowywane są w bibliotece filialnej przy Wydziale VIII zamiejscowym z siedzibą w Radomiu). W 2012 r. przeorganizowano czytelnię Biblioteki, znacznie rozbudowując księgozbiór podręczny i tworząc osobne stanowiska komputerowe do korzystania ze zmodyfikowanej wersji katalogu LIBRA oraz bazy LEX.

Do zadań Wydziału Informacji Sądowej należy również nadzór nad działalnością systemów informatycznych. Stale analizowana jest sprawność infrastruktury informatycznej, a w przypadku potrzeb podejmowane są działania

usprawniające. Informatycy WIS współpracują z użytkownikami programów wspomagających pracę sądu. Aplikacje informatyczne objęte wsparciem i nadzorem obejmują następujące obszary:

- rejestracja i obsługa spraw sądowych,
- archiwum akt,
- obieg korespondencji,
- Biuletyn Informacji Publicznej,
- systemy wspomagające pracę Wydziałów i Oddziałów Sądu,
- programy łączności z zewnętrznymi instytucjami m.in. GUS.

W 2012 roku została uruchomiona elektroniczna skrzynka podawcza wykorzystująca program ePUAP udostępniany przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji. Zakres spraw realizowanych tą drogą obejmuje postępowanie w sprawie udostępnienia informacji publicznej i postępowanie w sprawie skarg i wniosków na działalność Sądu. Za pośrednictwem ePUAP wpłynęły do WSA w Warszawie 74 pisma.

2. Szkolenia sędziów.

W roku 2012 sędziowie uczestniczyli w konferencjach, szkoleniach i wykładach, poświęconych następującej problematyce:

- „Dokument „wewnętrzny” a prawo do informacji publicznej”;
- „Udostępnienie w celu ponownego wykorzystania informacji publicznej spełniającej cechy utworu w rozumieniu ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych”;
- „Udostępnienie na wniosek informacji publicznej zamieszczonej w BIP lub na stronach internetowych podmiotu zobowiązanego”;
- „Zasady podatku VAT wynikające z prawa wspólnotowego”;
- „Wewnątrzwspólnotowe transakcje trójstronne”;
- „Orzecznictwo sądów administracyjnych oraz TS w zakresie wewnątrzwspólnotowych transakcji trójstronnych”;

- „Wznowienie postępowania w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego – art. 190 ust. 4 Konstytucji RP”;
- „Źródła prawa unijnego po Traktacie z Lizbony. Praktyczne aspekty formułowania pytań prejudycjalnych do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej”;
- „Skarga na bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania w sprawach administracyjnych”;
- „Nowelizacja ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi”;
- „Poprawność językowa sporządzania uzasadnień orzeczeń”;
- „Prawo Unii Europejskiej a zakres przedmiotowy akcyz”;
- „Przegląd orzecznictwa w sprawach akcyzowych”;
- „Czynności podlegające opodatkowaniu podatkiem akcyzowym oraz moment powstania zobowiązania podatkowego”;
- „Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach”;
- „Ochrona środowiska w prawie budowlanym”;
- „Ustalenie warunków zabudowy na podstawie art.61 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 r. nr 647) – zagadnienia wybrane”;
- „Szczególne przypadki zastosowania decyzji o warunkach zabudowy: podziały, legalizacja samowoli budowlanej, odstępstwo od warunków technicznych”;
- „Luksemburg, Strasburg i sąd krajowy: Tworzenie systemu informacji o kraju pochodzenia dla potrzeb postępowań dotyczących nadawania statusu uchodźcy oraz ochrony praw człowieka”;
- „Informacje o kraju pochodzenia - wskazówki dla sędziów”;
- „Rola informacji o kraju pochodzenia w postępowaniu sądowym”;
- „Przejęcie mienia”;
- „Wybrane problemy praktyki orzeczniczej w zakresie przejęcia mienia”;
- „Reforma rolna” - sędzia WSA Anna Szymańska.
- „Spółka cywilna w stosunkach publicznoprawnych”;

- „Kary administracyjne (ze szczególnym uwzględnieniem transportu drogowego)”;
- „Konkursy ofert na zawieranie umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej”;
- „Pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego – zagadnienia praktyczne”;
- „Zasada proporcjonalności w sprawach administracyjnych”;
- „Sądowa kontrola uznania administracyjnego”;
- „System źródeł prawa Unii Europejskiej po Traktacie Lizbońskim oraz wykładnia tego prawa”;
- "Wznowienie postępowania w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego – art. 190 ust. 4 Konstytucji RP”;
- "Uprawnienia do kierowania pojazdami w świetle ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. 2011 nr 30 poz. 151 ze zm.) oraz ustawy Prawo o ruchu drogowym”;
- "Relacje pomiędzy prawem europejskim krajowym i międzynarodowym w orzecznictwie sądowym”;
- "Wstrzymanie wykonania zaskarżonego aktu administracyjnego”.

Ponadto w 2012 r. – w ramach poszczególnych Wydziałów Orzecznich – organizowane były wewnętrzne narady poświęcone zarówno problematyce z zakresu organizacji i funkcjonowania danego Wydziału, jak również kwestiom merytorycznym, odnoszącym się do wybranych zagadnień z bieżącej praktyki orzeczniczej Wydziału oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego, istotnym ze względu na zachowanie jednolitości orzecznictwa oraz jego merytorycznej jakości.

Przedmiotem 91 narad, jakie odbyły się w 2012 r., były między innymi:

- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego dot. oceny jednolitości orzecznictwa oraz sprawności postępowania wojewódzkich sądów administracyjnych za 2011 r.;

- uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 kwietnia 2012 r., sygn. akt I OPS 1/12, w której stwierdzono, że przepis art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. nr 182, poz. 1228 ze zm.) nie reguluje sporządzenia uzasadnienia wyroku przez wojewódzki sąd administracyjny, ponieważ uzasadnienie wyroku w sprawach, o których mowa w art. 37 tej ustawy, sporządza się według zasad określonych w art. 141 § 1 i § 2 p.p.s.a.;
- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego dot. wstępnego założenia do projektu zmian do ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 270 ze zm.) w zakresie elektronizacji postępowania sądownoadministracyjnego;
- opracowanie nadesłane przez Biuro Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego: „Analiza respektowania uchwał NSA przez składy orzekające wojewódzkich sądów administracyjnych oraz Naczelnego Sądu Administracyjnego” (Prez-0521/1/12);
- uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z 16 stycznia 2012 r. sygn. II FPS 1/11 dotycząca zasad opodatkowania dywidendy oraz pytanie prejudycjalne NSA do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 4 stycznia 2012 r. sygn. I FSK 484/11 w przedmiocie podatku od towarów i usług;
- wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie C- 372/10;
- pisma Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 października 2012 r. odnoszące się do:
 - dyskusji na tle wyroku TK o sygn. akt SK 62/08,
 - uchybienia dotyczącego stosowania art. 111 § 1 P.p.s.a,
 - informowania Biura Orzecznictwa NSA przez wydziały orzecznicze o treści postanowień (ich sentencji), zawierających pytania prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, pytania prawne do Trybunału Konstytucyjnego oraz pytania prawne na skład powiększony Naczelnego Sądu Administracyjnego;

- analiza Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego, dotycząca stosowania przepisów Konstytucji w orzecznictwie sądów administracyjnych;
- uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 grudnia 2011 r. sygn. II OPS 2/11 w przedmiocie wymierzenia opłaty podwyższonej za korzystanie ze środowiska bez wymaganego pozwolenia lub innej decyzji;
- zagadnienia z zakresu stosowania przepisów dotyczących cudzoziemców oraz zagadnień poruszonych w pismach: Prezesa Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 listopada 2012 r. nr Prez-0126/126/12, Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 12 października 2012 r. nr BO/Wiz-460-53/12, z dnia 19 października 2012 r. nr BO/Wiz-460-56/12, z dnia 19 października 2012 r. nr BO/Wiz-460-69/12 oraz Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 27 września 2012 r. nr BO/Wiz-460-40/12;
- postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 18 stycznia 2012 r. sygn. akt P 9/10 oraz wyroku TK z 12 grudnia 2011 dot. Zgodności z Konstytucją przepisów ustawy o zasadach polityki rozwoju;
- sygnalizacja Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego w przedmiocie nieprawidłowości przy przedstawianiu akt przez wojewódzkie sądy administracyjne;
- opracowanie Biura Orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 marca 2012 r., znak BO/Wiz-460-1/11 - Budowle jako przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości w orzecznictwie sądów administracyjnych z lat 2006 – 2010 i I półrocza 2011r.;
- sprawozdania z wizytacji, jakie miały miejsce w 2012 r. w WSA w Warszawie.

SPIS TABEL

Tabela nr 1 - INFORMACJA WSA w Warszawie za rok 2012
(A. RUCH SPRAW).

Tabela nr 2 - Skargi na akty i czynności według rodzajów.

Tabela nr 3 - Sprawy niezadowolone.

Tabela nr 4 - Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SO
oraz wnioski w toku postępowania.

Tabela nr 5 - Terminowość załatwiania spraw.

Tabela nr 6 - Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów,
centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných
organów.

Tabela nr 7 - Wpływ skarg kasacyjnych.

Tabela 1

**INFORMACJA WSA w Warszawie
za 2012 rok.
A. RUCH SPRAW**

Wydziały Orzecz- nicze	Pozostało z poprzedniego okresu				Wpłynęło				Załatwiono																Pozostało na okres następny			
									Łącznie				w tym															
	na rozprawie				na posiedzeniu																							
					ogółem				z tego wyrokiem																			
SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	SA	SAB	SO	Suma	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
I	1018	114	4	1136	2581	566	28	3175	2523	551	24	3098	1908	193	7	2108	615	358	17	990	171	103	0	274	1076	129	8	1213
II	972	158	51	1181	2330	521	84	2935	2605	540	110	3255	2138	327	0	2465	467	213	110	790	76	1	0	77	697	139	25	861
III	2250	13	5	2268	3554	49	42	3645	3988	47	38	4073	2850	20	0	2870	1138	27	38	1203	2	0	0	2	1816	15	9	1840
IV	564	30	10	604	3014	215	60	3289	2473	198	55	2726	1527	36	0	1563	946	162	55	1163	2	0	0	2	1105	47	15	1167
V	867	6	3	876	3042	44	17	3103	2918	38	16	2972	2057	3	0	2060	861	35	16	912	1	0	0	1	991	12	4	1007
VI	695	47	4	746	2745	54	10	2809	2479	88	13	2580	2010	46	0	2056	469	42	13	524	2	0	0	2	961	13	1	975
VII	1082	79	14	1175	3031	235	74	3340	2908	277	79	3264	2272	57	3	2332	636	220	76	932	1	0	0	1	1205	37	9	1251
VIII	279	17	1	297	1032	49	33	1114	978	57	32	1067	748	39	0	787	230	18	32	280	0	0	0	0	333	9	2	344
RAZEM	7727	464	92	8283	21329	1733	348	23410	20872	1796	367	23035	15510	721	10	16241	5362	1075	357	6794	255	104	0	359	8184	401	73	8658

1. Wpływ spraw, w których organy administracji publicznej stosując art. 54 par. 3 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi uchyliły lub zmieniły zaskarżoną decyzję, Wydział: I -20, II -16, III -121, IV -15, V -44, VI -20, VII -6, VIII -22. Łącznie -264.

Tabela 2

Skargi na akty i czynności organów według rodzajów spraw.

Symbol sprawy	Opis symbolu, przedmioty spraw w ramach symbolu	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono	Pozostało na następny okres
1	2	3	4	5	6
601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	905	2 428	2 389	944
602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nie objęte symbolem 611	0	0	0	0
603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	282	965	817	430
604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	49	336	287	98
605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	82	284	257	109
606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	8	119	59	68
607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	389	888	910	367
608	Energetyka i atomistyka	0	4	4	0
609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	27	123	100	50
610	Sprawy komunalizacji mienia	160	281	336	105
611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	2 317	4 144	4 258	2 203
612	Sprawy geodezji i kartografii	46	219	190	75
613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	125	643	469	299
614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczo-rozwojowa i archiwa	59	187	190	56
615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	189	742	622	309
616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	42	619	591	70
617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	70	484	403	151

618	Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości	276	608	587	297
619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	467	868	1 067	268
620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	99	306	296	109
621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	102	299	289	112
622	Instytucje ubezpieczeniowe i działalność ubezpieczeniowa	1	3	4	0
623	Dozór techniczny, miary i wagi, badania i certyfikacje, normalizacja, sprawy jakości	52	152	155	49
624	Powszechny obowiązek obrony kraju	8	42	42	8
625	Poczta, telekomunikacja, radio i telewizja	24	62	62	24
626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	11	32	37	6
627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	272	506	582	196
628	Status Kościołów i związków wyznaniowych	2	10	8	4
629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	77	359	257	179
630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	27	333	320	40
631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	95	254	280	69
632	Pomoc społeczna	182	718	686	214
633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	44	116	128	32
634	Sprawy kombatanatów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	31	31	56	6
635	Kultura fizyczna, sport i turystyka	2	7	7	2
636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości, biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	62	171	158	75
637	Papiery wartościowe i fundusze powiernicze oraz sprawy z nimi związane, bankowość i sprawy dewizowe	7	23	25	5
645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 637 oraz od 646 - 655	62	226	261	27
646	Prawo własności przemysłowej	104	291	310	85

647	Sprawy związane z ochroną danych osobowych	43	106	109	40
648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	33	147	133	47
649	Sprawy dotyczące poświadczenia bezpieczeństwa oraz z zakresu ochrony informacji niejawnych	5	15	16	4
650	Sprawy świadczeń społecznych w drodze wyjątku	117	317	371	63
651	Sprawy funduszy emerytalnych	0	0	0	0
652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	162	543	516	189
653	Środki publiczne nie objęte innymi symbolami	165	823	755	233
654	Ujawnianie przez Instytut Pamięci Narodowej informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów	7	21	25	3
655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	438	1 474	1 448	464
	Ogółem główne symbole 601-637 i 645-655	7 727	21 329	20 872	8 184
	z tego o symbolach głównych 638-642, 644, 656, 657	739	1 687	1 555	871
638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	68	154	150	72
639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	108	328	288	148
640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	5	3	8	0
641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	1	21	17	5
642	Skargi na akty prawa miejscowego wojewodów i organów administracji niezespólonej oraz na niewykonywanie przez nich czynności nakazanych prawem wnoszone w trybie art. 44 ust. 1 i art. 45 ust. 1 ustawy o adm. rządowej w województwie	0	0	0	0
644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	41	118	107	52
656	Interpretacje podatkowe	516	1 063	985	594
657	Inne interpretacje	0	0	0	0

Tabela nr 3

Sprawy niezakończony

Lp.	Rodzaj sprawy	Liczba spraw niezakończonych pozostających od daty pierwszego wpływu skargi do sądu				
		powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 lat
	1	2	3	4	5	6
1	SA	2 345	967	331	85	17
2	SAB	96	24	6	0	0

Tabela nr 4

Prawo pomocy - wnioski zarejestrowane w repertorium SO oraz wnioski w toku postępowania

Lp.	Wniosek o przyznanie prawa pomocy w postaci:	Wpłynęło	Z A Ł A T W I O N O					
			łącznie /suma rubryk 4 - 8/	Przyznano prawo pomocy co do całości wniosku	Przyznano prawo pomocy co do części wniosku	Odmówiono przyznania prawa pomocy	Pozostawiono bez rozpoznania	W inny sposób
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	pierwotnie zarejestrowany	1 549	1 439	476	90	589	253	31
	po uchyleniu przez NSA i przekazaniu do ponownego rozpoznania	7	9	5	3	1	0	0
	po uchyleniu w trybie art.195 § 2 p.p.s.a.	2	2	1	0	0	0	1
2	pierwotnie zarejestrowany	360	343	246	0	63	31	3
	po uchyleniu przez NSA i przekazaniu do ponownego rozpoznania	1	1	1	0	0	0	0
	po uchyleniu w trybie art.195 § 2 p.p.s.a.	0	0	0	0	0	0	0
3	pierwotnie zarejestrowany	1 550	1 515	799	283	353	71	9
	po uchyleniu przez NSA i przekazaniu do ponownego rozpoznania	2	1	1	0	0	0	0
	po uchyleniu w trybie art.195 § 2 p.p.s.a.	1	1	0	1	0	0	0

ilość orzeczeń wydanych w trybie art. 249 p.p.s.a.
(cofających przyznane prawo pomocy)

4

Tabela nr 5

Terminowość załatwiania spraw (wg kryterium prawomocności)

L.p.	Rodzaj sprawy	Od daty wpływu sprawy w danym lub poprzednim okresie sprawozdawczym do daty jej prawomocnego załatwienia upłynął okres							
		razem (3-9)	do 6 miesięcy	powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	powyżej roku do 2 lat	powyżej 2 do 3 lat	powyżej 3 do 4 lat	powyżej 4 do 5 lat	powyżej 5 lat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	SA	16 950	6 136	6 782	2 389	1 407	139	77	20
2	SAB	1 683	1 183	411	77	4		7	1

ilość uchylonych postanowień o stwierdzeniu prawomocności w sprawach, które wykazano w sprawozdaniach za lata ubiegłe

19

Tabela nr 6

Zażądane wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných organów

Lp.	Nazwa organu	Wpływ skarg na akty organu	Zażądane wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono
	1	2	3	4
1	Ogółem (wiersze 2-86)	12518	9392	2957
2	Centralna Komisja do spraw Stopni i Tytułów Naukowych	30	24	7
3	Dyrektor Agencji Ruchu Lotniczego	0	0	0
4	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	9	6	5
5	Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad	152	108	30
6	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	105	86	16
7	Generalny Konserwator Zabytków	0	0	0
8	Główny Geodeta Kraju	60	44	15
9	Główny Inspektor Farmaceutyczny	57	33	12
10	Główny Inspektor Inspekcji Handlowej	0	0	0
11	Główny Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	97	79	4
12	Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego	1012	843	223
13	Główny Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa	18	13	3
14	Główny Inspektor Ochrony Środowiska	164	89	28
15	Główny Inspektor Pracy	15	11	1
16	Główny Inspektor Sanitarny	134	136	78
17	Główny Inspektor Transportu Drogowego	490	318	53
18	Główny Lekarz Weterynarii	21	13	5
19	Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych	21	33	9
20	Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej	18	12	6
21	Komendant Główny Policji	543	480	106
22	Komendant Główny Straży Granicznej	57	60	17
23	Komisja Nadzoru Finansowego	23	22	3
24	Komitet Integracji Europejskiej	0	0	0
25	Krajowa Komisja Uwłaszczeniowa	56	52	25
26	Krajowa Rada Doradców Podatkowych	1	0	0
27	Krajowa Rada Notarialna	110	4	1
28	Krajowa Rada Radców Prawnych	8	3	2
29	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	8	5	2
30	Krajowa Rada Sądownictwa	0	0	0
31	Minister Administracji i Cyfryzacji	132	63	22
32	Minister Edukacji Narodowej	18	21	1
33	Minister Finansów	1533	1257	659
34	Minister Gospodarki	95	65	23
35	Minister Infrastruktury	95	367	127

36	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	220	153	41
37	Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	90	62	21
38	Minister Obrony Narodowej	163	149	42
39	Minister Pracy i Polityki Społecznej	517	380	60
40	Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	969	300	87
41	Minister Rozwoju Regionalnego	90	50	16
42	Minister Skarbu Państwa	257	240	55
43	Minister Sportu i Turystyki	5	5	0
44	Minister Spraw Wewnętrznych	191	106	32
45	Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji	24	147	47
46	Minister Spraw Zagranicznych	1	2	0
47	Minister Sprawiedliwości	142	126	40
48	Minister Środowiska	189	78	25
49	Minister Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej	749	329	111
50	Minister Zdrowia	56	31	11
51	Naczelna Rada Adwokacka	28	25	5
52	Naczelna Rada Lekarska	6	5	2
53	Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych	2	2	0
54	Państwowa Komisja Wyborcza	0	0	0
55	Prezes Agencji Nieruchomości Rolnych	2	0	0
56	Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	736	374	95
57	Prezes Agencji Rezerw Materiałowych	0	0	0
58	Prezes Agencji Rynku Rolnego	75	64	13
59	Prezes Głównego Urzędu Miar	7	12	1
60	Prezes Głównego Urzędu Statystycznego	2	1	0
61	Prezes Instytutu Pamięci Narodowej	30	20	1
62	Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	36	21	8
63	Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia	544	415	178
64	Prezes Państwowej Agencji Atomistyki	0	0	0
65	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	9	7	3
66	Prezes Rady Ministrów	68	43	5
67	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	49	50	21
68	Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	112	27	11
69	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	30	20	2
70	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	2	0	0
71	Prezes Urzędu Transportu Kolejowego	9	2	1
72	Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	9	6	0
73	Prezes Wojskowej Agencji Mieszaniowej	77	83	18
74	Prezes Wyższego Urzędu Górniczego	0	0	0
75	Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	290	320	73
76	Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej	2	0	0
77	Rada do Spraw Uchodźców	219	186	36

78	Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	68	43	12
79	Szef Agencji Wywiadu	1	2	2
80	Szef Służby Celnej	152	295	134
81	Szef Służby Cywilnej	4	0	0
82	Szef Urzędu do Spraw Cudzoziemców	259	201	53
83	Urząd Patentowy RP	292	262	92
84	Zarząd Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji	0	0	0
85	Zarząd Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych	0	0	0
86	Inne Urzędy i Instytucje Centralne	653	501	120

* zniesione rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie zniesienia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Infrastruktury (Dz. U. 250, poz. 1500)

** utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji (Dz. U. 250, poz. 1501)

*** utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Dz. U. 250, poz. 1502)

**** utworzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Wodnej (Dz. U. 250, poz. 1503)

Tabela nr 7

Wpływ skarg kasacyjnych

Lp.	Rodzaj sprawy	Wpłynęło	Odrzucono skargę kasacyjną	Przekazano do NSA
	1	2	3	4
1	SA	5 416	329	5 205
2	SAB	250	22	219
3	SO	5	2	2